ISLAMIC ACADEMY
อิสลามิคอะเคเดมี

รวมอัลกุรอานและอัลหะดีษ ว่าด้วยเรื่อง

ครองรัก ครองเรือน

มุฮัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานียฺ เขียน มาอัฟ มาตอรูซอ แปล

ISLAMIC ACADEMY

อิสลามิคอะเคเดมี

“โอ้มวลมนุษย์ พวกเจ้าจงยำเกรงองค์อภิบาลของพวกเจ้า ซึ่งทรงบันดาลพวกเจ้ามาจากชีวิตหนึ่ง และได้บันดาลจากชีวิตนั้น ซึ่งคู่ครองของเขา และพระองค์ทรงแพร่พันธุ์ไปจากทั้งสอง ซึ่งผู้ชายและผู้หญิงเป็นจำนวนมาก และพวกเจ้าจงยำเกรงอัลลอฮฺ ซึ่งพวกเจ้าวอนขอพระองค์ และความสัมพันธ์ทางเครือญาติ แท้จริงอัลลอฮฺทรงสังเกตพวกเจ้า”

สูเราะฮฺ อัน-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 1

รวมอัลกุรอานและอัลหะดีษ ว่าด้วยเรื่อง

ครองรัก ครองเรือน

จาก อาดาบุซ ซิฟาฟฟีส สุนนะฮฺ อัล-มุเฏาะฮฺฮะเราะฮฺ
ของ มุฮัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานีย์

ถอดความโดย
มาอัฟ มาตอรูซอ

ISLAMIC ACADEMY
อิสลามิคอะเคเดมี # 10

ชื่อหนังสือ	รวมอัลกุรอานและอัลหะดีษ ว่าด้วยเรื่อง ครองรักครองเรือน
ผู้เขียน	มุฮัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานีย์
ผู้แปล	มาอัฟ มาตอรูซอ
ผู้จัดพิมพ์	อิสลามิค อะเคเดมี
วันจัดพิมพ์	1 ธันวาคม 2538
ราคา	60 บาท

ออกแบบ และพิมพ์ที่
บริษัท นัทชา พับลิชชิ่ง จำกัด
13/3 หมู่ 7 ถนนราษฎร์พัฒนา
สะพานสูง บึงกุ่ม กทม.10240
โทร. 9?7-5?3?

คำนำของสำนักพิมพ์

ครอบครัวเป็นสถาบันบ่มเพาะคุณงามความดีให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง วงศ์ตระกูล สังคม และประเทศชาติ

การสร้างครอบครัวให้สมาชิกมีความเป็นอยู่ดีสมบูรณ์ทั้งใจกาย จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนพึงตระหนัก

หนังสือเล่มนี้บรรจุหลักการปฏิบัติอย่างกว้างขวางมากที่สุดตั้งแต่การเตรียมตัวคัดเลือกเจ้าบ่าว-เจ้าสาว ตั้งแต่การแต่งงาน ขั้นตอนการเมคเลิฟอย่างละเอียดตลอดจนความสัมพันธ์ที่ดีของคู่รักกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาชีวิตครอบครัวให้มั่นคงก้าวหน้า

มั่นใจว่าบางเรื่องในเล่มนี้ยังไม่เป็นที่รับรู้ทั่วไปในสังคม แต่เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องสัมผัสเพื่อยกระดับความเข้าใจ สู่การปฏิบัติที่ถูกต้องยิ่งขึ้นต่อไป

ด้วยความรักและปรารถนาดี

สำนักพิมพ์อิสลามิคอะเคเดมี

4 พฤศจิกายน 2538

448.

คำนำของผู้เขียน

ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ผู้ทรงเมตตากรุณายิ่ง

บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของผู้ทรงกล่าวในอัล-กุรอานความว่า **"และหนึ่งในสัญญาณทั้งหลายของพระองค์คือ การที่พระองค์ทรงสร้างสำหรับสูเจ้าจากตัวของสูเจ้าเอง เป็นภรรยา(ของสูเจ้า) เพื่อเจ้าจะได้มีความสงบสุขในการอยู่ร่วมกับนางและได้ทำให้มีความรักและเมตตาในระหว่างสูเจ้า"**[1] เศาะลาวาตและสลามแด่ท่านนบี ของพระองค์ นั้นคือท่านมุฮัมมัด ผู้ซึ่งได้กล่าวในหะดีษของท่านว่า *"พวกท่านจงแต่งงานกับสตรีที่มาจากตระกูลที่มีบุตรมาก และมีความรักเด็ก เพราะฉันจะแสดงความภาคภูมิใจต่อบรรดานบีคนอื่น ๆ ในวันกิยามะฮ์"*[2]

สำหรับผู้ที่ต้องการแต่งงาน และใช้ชีวิตร่วมกันกับภรรยานั้น มีวิธีการต่าง ๆ ที่อิสลามกำหนดบางครั้งไม่ได้รับการเหลียวแล หรือบางครั้งก็ไม่ทราบเลยถึงวิธีการเหล่านี้ จนทำให้ ฉันต้องเขียนตำราเล่มนี้ เพื่อนำเสนอสิ่งที่เป็นประโยชน์ กอร์ปกับเป็นโอกาสที่พี่น้องของฉัน จะเข้าพิธีวะลีมะฮฺ ดังนั้นจึงเป็นโอกาสที่เหมาะสำหรับเขาทั้ง 2 และผู้อ่านทั่วไป จะได้ให้ความสนใจและปฏิบัติตามบทบัญญัติที่แสดงแบบอย่างโดยท่านนบี ซึ่งนำมาจากอัลลอฮฺ นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอสิ่งที่คู่บ่าวสาวควรหลีกเลี่ยง ดังจะเห็นว่า มีคู่บ่าวสาวจำนวนไม่น้อยที่ตกหลุมพลางอันนี้

ขอวิงวอนต่ออัลลอฮฺ ได้โปรดทรงประทานคุณประโยชน์ และนำจิตใจให้บริสุทธิ์ต่อพระองค์เพราะแท้จริง พระองค์เท่านั้น ที่ทรงความดีและผู้ททรงเมตตาเสมอ

พึงทราบ วิธีการครองเรือนนี้มีมาก แต่ในเวลาอันน้อยนิด ใคร่ขอ

นำเสนอในสิ่งที่ปรากฏแน่ชัดในสุนนะฮฺของท่านรสูลุลลอฮฺ ซึ่งไม่สามารถที่จะปฏิเสธ ในด้านสายรายงาน หรือพยายามจะสร้างความคลุมเครือขึ้นมาได้ ดังนั้นคิดว่า ท่านคงสามารถดำเนินชีวิตคู่ไปอย่างราบรื่นและชัดเจนอยู่บนเส้นทางของอิสลามตลอดไป

ขอวิงวอนต่ออัลลอฮฺ ได้ทรงโปรดประทานความสุข สดชื่น ตลอดชีวิตคู่ที่โปรยด้วยกุหลาบแห่งอัส-สุนนะฮฺ อีกทั้งได้โปรดนำท่านไปสู่การเป็นบ่าวที่พระองค์ตรัสว่า

"และบรรดาผู้ที่กล่าวว่า โอ้องค์อภิบาลของเรา โปรดประทานจากบรรดาคู่ครองของเขา และผู้สืบตระกูลของเราให้เป็นความสุขสดชื่นแก่พวกเราเถิด และโปรดบันดาลพวกเขาให้เป็นผู้นำสำหรับมวลผู้ยำเกรง"[3] และเป็นผู้ที่ยำเกรงต่ออัลลอฮฺ ดังอัลลอฮฺตรัสว่า

"แท้จริงบรรดาผู้ยำเกรง ย่อมได้อยู่ใต้ร่มเงา และใกล้ธารน้ำ และมี ผลไม้ต่าง ๆจากสิ่งที่พวกเขาใคร่รับประทาน (และมีผู้ประกาศว่า) พวกเจ้า จงรับประทาน และจงดื่มให้สมบูรณ์เถิด เพราะความดีที่พวกเจ้าประพฤติ มา แท้จริงเรา เช่นนั้น เราตอบแทนแก่บรรดาผู้ประพฤติดีทั้งมวล"[4]

มุฮัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานียฺ

---

1. สูเราะฮฺ อัร-รูม อายะฮฺที่ 21
2. รายงานโดย อะหฺมัด อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ด้วยสายรายงานที่หะสัน และอิบนุ ฮิบบาน กล่าวว่าเศาะฮีหฺ จากอนัส และมีหะดีษสนับสนุน ดังจะได้กล่าวต่อไป อินชาอัลลอฮฺ
3. สูเราะฮฺ อัลฟุรฺ-กอน อายะฮฺที่ 74
4. สูเราะฮฺ อัล-มุรฺสะลาต อายะฮฺที่ 41-44

คำนำของผู้แปล

บรรดาการสรรเสริญ เป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ เศาะลาวาตและสลามแด่ท่านรสูลุลลอฮฺเศาะหาบะฮฺของท่าน

สถาบันครอบครัว เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างสังคม ดังนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งครอบครัวอิสลาม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังและวางแผนตั้งแต่ก่อนแต่งงาน และดำเนินไปตามแนวทางที่อิสลามกำหนด (อัส-สุนนะฮฺ) ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกในครอบครัวที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์อิสลาม

หนังสือเล่มนี้ได้ถอดความจากหนังสือ **"อาดาบุซ ซิฟาฟ ฟิส สุนนะฮฺ อัล-มุฏ็ฮฺฮะเราะฮฺ"**ของชัยคฺ มุฮัมมัด นาศิรุดดีน อัล-อัลบานียฺ เป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มีบางส่วนของเนื้อหาที่เพิ่มเติม และตัดออกไป กอร์ปกับได้เรียบเรียงใหม่เพื่อให้สะดวกและง่ายต่อการเข้าใจ และนำไปปฏิบัติต่อไป

อนึ่ง หนังสือเล่มนี้ ท่านจะพบกับนานาทัศนะที่แตกต่างกัน ซึ่งบางครั้งและบางทัศนะอาจจะขัดกับความเคยชินของสังคมบ้านเรา จึงขอให้ท่านใคร่ครวญพิจารณาถึงหลักฐานและหลักวิชาการของแต่ละทัศนะ โดยไม่รีบตัดสินความเคยชินของเราขออัลลอฮฺทรงชี้นำเราได้ยึดมั่นกับสุนนะฮฺรสูลุลลอฮฺ

หวังว่า อัลลอฮฺ โปรดประทานคุณประโยชน์แก่ผู้อ่านทุกท่านจากหนังสือเล่มนี้บ้าง

มาอัฟ มาตอรูซอ

1 ซุล เกาะอฺดะฮฺ 1415

1 เมษายน 1995

สารบัญ

ตอนที่ 3 หลังพิธีแต่งงาน 61

ตอนที่ 4 ปิดท้าย 93

ตอนที่ 1
ก่อนแต่งงาน

1. แต่งงานกันเถิด

อิสลามสนับสนุนเพื่อให้ทุกคนได้แต่งงาน ดังหะดีษ

1.1 จากอบู อัยยูบ กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "สี่ประการที่เป็นแนวทางของบรรดารสูล คือ การทาขอบตา การพรมน้ำหอม แปรงฟัน และแต่งงาน"[1]

1.2 จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "มนุษย์ 3 ประเภท ที่อัลลอฮฺจะทรงช่วยเหลือ คือ นักรบในแนวทางของอัลลอฮฺ ทาสที่ต้องการไถ่ตัวเอง และผู้ที่ต้องการแต่งงาน เพื่อปกป้องตัวเองมิให้กระทำในสิ่งที่ต้องห้าม"[2]

1.3 จากอนัส กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "ผู้ใดที่เกลียดชังแนวทางของฉัน แน่แท้เขามิใช่จากพวกฉัน"[3]

1.4 จากอิบนุ มัสอูด กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "โอ้บรรดาวัยรุ่นทั้งหลาย ผู้ใดในหมู่สูเจ้ามีความสามารถในการแต่งงานก็จงแต่ง เพราะว่าสายตา และอวัยวะเพศของ

---

1. รายงานโดย อัต-ติรฺมีซียฺ
2. รายงานโดย อัต-ติรฺมิซียฺ
3. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ มุสลิม

เจ้าจะได้รับการป้องกันดีกว่า และผู้ใดที่ไม่สามารถดำเนินการแต่งงานได้ ก็จงถือศีลอด ทั้งนี้เพราะว่ามันคือยา (การป้องกัน)"[4]

2. จุดประสงค์ของการแต่งงาน

ว่าที่สามีภรรยาควรมีเจตนารมณ์และตั้งใจในการแต่งงาน เพื่อปกป้องรักษาตัวเอง มิให้กระทำในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงห้าม กอร์ปกับเพื่อให้ได้รับผลบุญที่เหมือนกับการบริจาคทาน ดังหะดีษ

2.1 จากอบู ซัรฺ กล่าวว่า

"บรรดาเศาะหาบะฮฺต่างกล่าวแก่ท่านนบีว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ บรรดาผู้ร่ำรวย ย่อมได้รับผลบุญมากกว่าพวกเรา เพราะเขาประกอบการเศาะลาฮฺและถือศีลอดเหมือนกับเรา แต่เขายังสามารถบริจาคทานด้วยทรัพย์สินของเขา (ไม่เหมือนกับเรา-ผู้แปล) ท่านรสูลุลลอฮฺจึงกล่าวว่า อัลลอฮฺมิได้ทรงทำให้เจ้าสามารถบริจาคทานกระนั้นหรือ ? เพราะแท้จริงการตัสบีหฺ การตักบีรฺ การตะฮฺลีล การตะหฺมีด การเชิญชวนกระทำความดี การห้ามปรามการกระทำชั่ว และอวัยวะทุกส่วน ถือเป็นการบริจาคทานทั้งสิ้น บรรดาเศาะหาบะฮ์ถามอีกว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ เมื่อพวกเรามีอารมณ์ใคร่ ย่อมจะได้รับผลบุญด้วยหรือ? ท่านตอบว่า เจ้ามีความเห็นอย่างไร หากไปละเมิดในสิ่งที่ห้ามเจ้าจะต้องรับบาปไหม? บรรดาเศาะหาบะฮฺตอบว่า ใช่ ย่อมรับบาป ท่านจึงเสริมว่า นั่นแหละ เมื่อเจ้ากระทำให้ถูกต้อง (แต่งงาน-ผู้แปล) ก็ย่อมได้รับผลบุญเช่นกัน"[5]

---

4. รายงานโดย อิบนุมาญะฮฺ

5. รายงานโดยมุสลิม (3/82) อัน-นะสาอียฺ (2/78 จากเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา) อะหฺมัด (5/167 168 178) ด้วยสายรายงานที่ดี ถูกต้องตามเงื่อนไขของมุสลิม

อัส-สุยูฏียฺ ได้กล่าวในหนังสือ "อิซการฺ อัล-อัซการฺ" ว่า ตามหะดีษบทนี้ ทำให้ทราบว่าการร่วมหลับนอนนั้น ถือเป็นการกุศลอย่างหนึ่ง แม้ว่าจะไม่ตั้งใจแต่ประการใดก็ตาม ทัศนะฉัน คำกล่าวนี้ อาจจะหมายถึงทุก ๆ ครั้งที่จะร่วมหลับนอน มิฉะนั้นแล้ว ฉันมีความเห็นว่า จะต้องประกอบด้วยความตั้งใจ ตอนที่แต่งงานกัน ดังที่ได้กล่าวมา อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงรอบรู้ยิ่ง

3. ลักษณะสตรีที่ชายควรเลือก

อิสลามส่งเสริมให้เลือกสตรีที่ดี กอร์ปกับควรแสวงหาอย่างจริงจัง ดังหะดีษ

3.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "แต่งงานกับสตรีนั้น เพราะ 4 ประเด็น (นั้นคือ) เพราะทรัพย์สิน วงศ์ตระกูล ความสวยงาม และศาสนาของนาง แต่เจ้าจงเลือกสตรีผู้มีศาสนา เพื่อความสุขสบายของเจ้า"[6]

3.2 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "สตรีที่ดีนั้น คือ ผู้ที่เมื่อเจ้ามองแล้วเจ้าจะสบายใจ เมื่อเจ้าสั่งนางก็จะปฏิบัติตาม เมื่อเจ้าสัญญา นางจะยอมรับด้วยดี และเมื่อเจ้าไม่อยู่ นางจะปกป้องรักษาตัวเองและทรัพย์สินของเจ้าด้วยดี"[7]

3.3 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "เจ้าจงแต่งงานกับสตรีที่มีความรักยิ่งต่อสามี และตระกูลที่มีบุตรมาก"[8]

3.4 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "เจ้าจงออกห่างจากความงามที่มีพิษ เศาะหาบะฮฺถามว่า ความงามที่มีพิษนั้น หมายถึงอะไร ? ท่านตอบว่า สตรีที่สวยงาม แต่มีจิตใจที่ร้าย"[9]

4. ลักษณะชายที่สตรีควรเลือก

ผู้ปกครองสตรี ควรเลือกชายที่นิสัยดี และสามารถเป็นผู้นำในครอบครัวได้ ดังหะดีษ

4.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "ผู้ใดที่อนุญาตให้ลูกสาวของเขาแต่งงานกับชายที่ฟาสิก (ชั่ว)นั่นหมายถึง เขาได้ตัดความสัมพันธ์ภายในครอบครัว"[10]

4.2 มีชายคนหนึ่งถามท่านหะสัน บิน อาลี ว่า "ฉันมีลูกสาวคนหนึ่งแล้วชายมีลักษณะอย่างไรที่ฉันควรเลือกเป็นสามีนาง ? ท่านตอบว่า ชายที่

---

6. รายงานโดย ดารุล กุฏนียฺ
7. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ มุสลิม
8. รายงานโดย อัน-นะสาอียฺ
9. อ้างแล้ว
10.รายงานโดย อิบนุ ฮิบบาน ด้วยสายรายงานที่อ่อน

มีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺ ซึ่งเขามีความสุข เขาก็จะให้เกียรติซึ่งกันและกัน แต่หากเขาทุกข์ เขาก็จะไม่กระทำการที่ทารุณโหดร้าย"[11]

4.3 อิบนุ ตัยมียะฮฺ กล่าวว่า "ชายที่ทำบาปอยู่เป็นนิจ ไม่ควรเลือกเป็นสามี"[12]

5. ดูก่อนแต่ง

อนุญาตให้ว่าที่สามีภรรยาดูกันได้ก่อนพิธีแต่งงาน ทั้งนี้เพื่อให้รู้จักกันและให้เกิดความพอใจซึ่งกันและกัน แต่ต้องไม่กระทำโดยลำพัง ดังหะดีษ

5.1 จากญาบิรฺ กล่าวว่าท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "เมื่อเจ้าสู่ขอ (สตรี) หากสามารถดูส่วนที่เชิญชวนไปสู่การแต่งงานก่อนก็จงดู"[13]

5.2 ท่านรสูลุลลอฮฺ ส่ง อุมมุ สุลัยมฺ ไปดูผู้หญิงคนหนึ่ง โดยท่านกล่าวว่า "จงดูนางที่ข้อเท้า และจงจูบฟัน ซี่ข้างหน้า"[14]

6. ลำพังกับคู่หมั้น

ห้ามว่าที่สามีภรรยาอยู่กันโดยลำพัง 2 ต่อ 2 ก่อนพิธีแต่งงาน ดังหะดีษ

6.1 จาก อามีรฺ บิน เราะบีอฺ กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "ห้ามผู้ชายอยู่ตามลำพังกับหญิง ที่มิได้อนุญาต (แต่งงาน) กับเขา นอกเสียจากต้องมีมะหฺรัมร่วมอยู่ด้วย มิฉะนั้นแล้วจะมีมารร้ายมาแทรกเป็นตัวที่สาม"[15]

6.2 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "ไม่อนุญาตให้สตรีเดินทาง ที่ใช้ระยะทาง 3 มีล นอกจากจะต้องมีมะหฺรัมร่วมเดินทางไปด้วย"[16]

มะหฺรัม หมายถึง ผู้ซึ่งอิสลามห้ามแต่งงานกับเธอจากหมู่เครือญาติ

---

11. ดูฟิกฮุส สุนนะฮฺ ของสัยยิด สาบิก
12. อ้างแล้ว
13. รายงานโดยอบู ดาวูด
14. รายงานโดย อะหฺมัด อัล-หากิม อัล-บัยฮะกียฺ
15. รายงานโดย อะหฺมัด
16. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ มุสลิม

ตอนที่ 2

การจัดงานวะลีมะฮฺ

7. ต้องจัดงานวะลีมะฮฺ

เมื่อแต่งงานและร่วมหลับนอนกันแล้ว ก็ต้องมีการจัดงานวะลีมะฮฺ ดังหะดีษ

7.1 จากอับดิรฺ เราะหฺมาน บิน เอาฟฺ (จะกล่าวตัวบทในเรื่องวิธีการของสุนนะฮฺ ในการจัดงานวะลีมะฮฺ ข้อ 8.3.1)

7.2 เมื่อครั้นท่านอาลี ได้สู่ขอฟาฏิมะฮฺ ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "ท่านต้องจัดงานวะลีมะฮฺ"[17]

8. วิธีการของสุนนะฮฺ ในการจัดงานวะลีมะฮฺ

ควรพิจารณาและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

8.1 ควรจัดงานวะลีมะฮฺ หลังจากร่วมหลับนอนกัน 3 วัน ดังหะดีษ

8.1.1 จากอนัส กล่าวว่า

---

17. รายงานโดย อะหฺมัด (5/369) อัฏ-ฏ็อะบะรอนียฺ (1/112/1) อัฏ-ฏ็อะหาวียฺ ในหนังสือ "อัล-มิสกัล" (4/144-145)อิบนุ อะสากิรฺ (2/88/12,12/124/150) อัล-หาฟิซ กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ"(9/188) ว่า สายรายงานนี้ไม่เป็นไร เพราะมีนักรายงานที่เชื่อถือได้และเป็นนักรายงานของมุสลิม ยกเว้น อับดุลกะรีม บิน สุลัยฏ แต่มีนักรายงานที่เชื่อถือได้อีกหลายคนที่รับรายงานจากท่าน นอกจากนี้อิบนุฮิบบานยังได้นำเสนอในหนังสือ"อัษ- ษิกอต" (2/183) อัล-หาฟิซได้กล่าวในหนังสือ "อัต-ตักรีบ"ว่า เขาเป็นที่ยอมรับได้

"ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ร่วมหลับนอนกับภรรยาของท่าน แล้วสั่งให้ฉันออกไปเชิญชวนบรรดาเศาะหาบะฮฺมาร่วมรับประทานอาหาร"[18]

8.1.2 จากอนัส กล่าวว่า

"ท่านนบี ได้แต่งงานกับเศาะฟียะฮฺ ท่านใช้สินสอด โดยการปลดปล่อยนางเป็นอิสระ ซึ่งท่านจัดงานวะลีมะฮฺ หลังจากนั้น 3 วัน" [19]

8.2 ควรเชิญแต่ผู้ที่ประกอบความดี โดยไม่คำนึงว่า เขาจะมีฐานร่ำรวยหรือยากจน ดังหะดีษ

8.2.1 จากอบู สะอีด อัล-คุดรียฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าอย่าคบ นอกจากผู้นั้นเป็นผู้ศรัทธา และจงอย่าให้รับประทานอาหารของท่าน นอกจากผู้ที่มีความยำเกรงต่ออัลลอฮฺ"[20]

8.3 ควรจัดเลี้ยงอย่างน้อยด้วยเนื้อแพะ หรือมากกว่านี้ หากมีความสามารถ ดังหะดีษ

8.3.1 จากอนัส กล่าวว่า

"ท่านอับดุรฺ เราะหฺมาน บิน เอาฟฺ ได้มาที่นครมะดีนะฮฺ ท่านรสูลุลลอฮฺก็ได้ประสานความเป็นพี่น้องในอิสลามของท่านกับท่านสะอีด บิน อัรฺ-เราะบีอฺ อัล-อันศอรียฺ จากนั้นท่านสะอีดก็ชวนไปที่บ้านของเขา และมีการรับประทานอาหารร่วมกัน เสร็จแล้วสะอีด ก็กล่าวแก่อับดุรฺเราะหฺมานว่าโอ้ (เพื่อนฉัน) พี่น้องของฉัน ฉันเป็นคนที่มีทรัพย์สินมากในบรรดาชาวมะดีนะฮฺ ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า ในบรรดาชาวอันศอรฺ จงเลือกเอาครึ่งหนึ่งจากทรัพย์สินของฉัน ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า เชิญไปที่สวนของฉันแล้วเลือกเอาไปครึ่งหนึ่งและฉันมีภรรยาอยู่ 2 คน ท่านเป็นพี่น้องของฉันในอัลลอฮฺ แต่ท่านไม่มีภรรยา ฉะนั้นจงดูนางทั้ง 2 นางใดที่ท่านชอบ ก็จงบอกชื่อแก่ฉัน ฉันจะได้หย่านางเพื่อให้นางแต่งงานกับท่าน เมื่อครั้นครบกำหนด ท่านอับดุรฺเราะหฺมานตอบว่าไม่หรอก ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ขอทรงได้โปรดให้ความจำเริญ

---

18. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/189-194) อัล-บัยฮะกียฺ (7/260) และท่านอื่น ๆ
19. รายงานโดย อบู ยะอฺลา ด้วยสายรายงานที่หะสัน ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (9/199) อีกทั้งยังปรากฏในหนังสือ"เศาะฮี้หฺ" อัล-บุคอรียฺ (7/387)
20. รายงานโดยอบู ดาวูด อัต-ติรฺมิซียฺ อัล-หากิม (4/128) อะหฺมัด (3/38) อัล-หากิม กล่าวว่า สายรายงานถูกต้อง และอัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้องด้วย

แก่ท่าน ครอบครัวท่าน และทรัพย์สินของท่าน (เพียง) แต่ท่านจงชี้ทางไป
ตลาดแก่ฉัน (ก็คงเพียงพอแล้ว) จากนั้น ท่านสะอีดได้แนะนำทางไปสู่ตลาด
เขาก็ไปค้าขายจนกระทั่งได้รับกำไร พอเช้าวันรุ่งขึ้น เขาก็นำมาซึ่งนมแห้ง
และเนยแข็ง[21] ซึ่งก็ได้รับผลกำไรอีกเช่นกัน จากนั้นเขาก็ไปยังบ้านพัก และ
พักสักครู่ใหญ่ หลังจากวันนั้น เขากลับมาด้วยสภาพที่อบอวลด้วยน้ำหอมที่
ทำมาจากหญ้าฝรั่น[22] ในสายรายงานอื่นกล่าวว่าเขามีรอยจากการโดนน้ำหอม
ท่านรสูลุลลอฮฺได้กล่าวว่า นี่อะไร [23] ท่านก็ตอบว่า โอ้ท่านรสูลุลลอฮฺ ฉันได้
แต่งงานกับหญิงชาวอันศอรฺ ท่านรสูลุลลอฮฺจึงถามว่า ท่านใช้อะไรเป็นสินสอด
เขาจึงตอบว่า ใช้ทองคำจำนวน 5 ดิรฮัม [24] ท่านรสูลุลลอฮฺ จึงดุอาว่า ดังนั้น
อัลลอฮฺทรงให้ความจำเริญแก่ท่าน แล้วจงจัดงานเลี้ยงแม้ว่าด้วยแพะเพียงตัว
เดียว ท่านนบีจึงอนุมัติในเรื่องดังกล่าว จากนั้นท่านอับดุรเราะหฺมานได้กล่าว
ว่าแท้จริงหากท่านเห็นฉันและหากท่านยกหินขึ้น ฉันก็กลัวจะโดนเหมือนกัน
ท่านอนัสได้กล่าวว่า แท้จริง ฉันได้รู้ว่าหลังจากเขาเสียชีวิตไปแล้ว สามารถ
แจกจ่ายแก่ภรรยาของเขาคนละหนึ่งแสนดีนารฺ”[25]

8.3.2 จากอนัส กล่าวว่า

“ฉันไม่เคยเห็นท่านรสูลุลลอฮฺ จัดงานเลี้ยงในงานแต่งงาน จากบรรดา

---

21. ดังปรากฏในหนังสือ “อัน-นิฮายะฮฺ”
22. น้ำหอมชนิดหนึ่งที่มีส่วนผสมจากหญ้าฝรั่นและอื่น ๆ ซึ่งนิยมใช้เฉพาะในงานวะลีมะฮฺ ดัง
คำอธิบายในหนังสือ “อัน-นิฮายะฮฺ”
23. เป็นคำถามที่แสดงถึงความเวทนา ดังคำอธิบายในหนังสือ “อัล-ฟัตหฺ”
โดยการใช้ทองที่มีราคา 5
24. อัล-อัซอะรีย์ กล่าวว่า หะดีษนี้แสดงถึงการแต่งงานของเขา “อัล-ฟัตหฺ” (9/192)
ดิรฺฮัม คำกล่าวเช่นนี้ อัล-หาฟิซได้อธิบายเช่นนี้เหมือนกันในหนังสือ ดังที่
จากบรรดาอุละมาอ์หลายท่าน มีค่า 1 ใน 4 ดีนารฺ
พึงทราบในสายรายงานจากอนัส ได้อธิบายของคำนี้ว่า และมะอฺมัร บิน สัฮลฺ
รายงานโดยอัฏ-ฏาะบะรอนีย์ ในหนังสือ “อัล-เอาว์สัฏ” (1/131/2) ว่า ในสายรายงานมี
ซึ่งฉันไม่พบกับประวัติของเขา ส่วนคำกล่าวของอัล-ฮัยษะมีย์ (4/52) เชื่อถือได้และเป็น
อัล-กอสิม บินมะอัน และไม่พบกับประวัติของเขา ความจริงอัล-กอสิมนี้ มะอฺมัร บิน สัฮลฺ
นักรายงานผู้ยิ่งใหญ่ของอบู ดาวูด และอัน-นะสาอีย์ แต่อาจเป็นไปได้คือ
แต่พอเขียนเขาก็เลยเขียนว่า อัล-กอสิม บิน มะอัน อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงรอบรู้ยิ่ง
อิบนุ สะอีด
25. รายงานโดยอัล-บุคอรีย์ (4/232 7/89 9/95 190-182) อัน-นะสาอีย์ (2/93)

ภรรยาของท่าน เท่ากับสิ่งที่ท่านจัดในงานแต่งงานกับท่านหญิงซัยนับ เพราะว่าท่านเชือดแพะ และกล่าวว่า จงให้อาหารแก่เขาเหล่านั้นด้วยขนมปังกับเนื้อ จนกว่าเขาจะเลิก" (อิ่ม-ผู้แปล)[26]

9. เลี้ยงอาหารที่ไม่มีเนื้อ

อนุญาตในการจัดงานเลี้ยงด้วยอาหารชนิดใดก็ได้ตามความสะดวก แม้ว่าจะไม่มีการเลี้ยงอาหารด้วยเนื้อสัตว์ก็ตาม ดังหะดีษ

9.1 จากอนัส กล่าวว่า

"ท่านนบี ได้พัก ณ สถานที่แห่งหนึ่งระหว่างคัยบัรกับนครมะดีนะฮฺ 3 คืน ท่านได้แต่งงานกับทท่านหญิงเศาะฟียะฮฺ แล้วก็เชิญชวนมุสลิมไปร่วมงานของท่าน ในงานนี้ไม่มีขนมปังและเนื้อ (สำหรับเลี้ยงแขกที่มาร่วมงาน-ผู้แปล) อีกทั้งในงานนั้นไม่มีอะไร นอกจากท่านได้สั่งให้วางเสื่อที่เป็นหนัง จากนั้นก็มีการวางเสื่อ ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า มีการเกลียหน้าดิน แล้วก็วางเสื่อที่เป็นหนัง ณ ที่นั่น จากนั้นผู้คนก็เอาลูกอินทผลัม นมแห้งแข็งและเนยใส่วางลงบนนั้น และแขกที่มาร่วมงานในวันนั้นก็อิ่มกันทุกคน" [27]

(77/2/3) อัล-บัยฮะกียฺ (7/258) อะหฺมัด (3/165 190 204 226 271) อบุล หะสัน อัฎ-ฎูลียฺ ในหนังสือ "อัส-มุคตะศัรฺ" (1/110/1) สายรายงานทั้ง 2 นั้นถูกต้องตามเงื่อนไขของมุสลิม นอกจากนี้ยังมีสายรายงานอื่นอีกที่รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ อะหฺมัด อัน-นะสาอียฺ อิบนุ สะอัด และรายงานโดยมุสลิม (4/144-145)อบู ดาวูด (1/329) อัต-ติรฺมิซียฺ (2/172) และกล่าวว่าเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ และรายงานโดยอัด-ดาเราะมียฺ (3/104 143) อิบนุ มาญะฮฺ (1/589-590) มาลิก (2/76-77) อัฏ-เฏาะหาวียฺ ในหนังสือ อัล-มิชกัล" (4/145) อิบนุล ญารูด ในหนังสือ "อัล-มุนตะกอ" (715)อัฏ-เฏาะยาลิสียฺ (1/306) รายงานอย่างย่อ ๆ โดยไม่กล่าวถึงเรื่องราวของสะอีดกับอับดุรฺ เราะหฺมาน อีกทั้ง ฉันได้พิจารณาหะดีษทั้ง 4 สายรายงานจากอนัส กอรฺปกับ ฉันได้นำเสนอหะดีษสนับสนุนจากอับดุรฺ เราะหฺมานเอง ดังปรากฏในหนังสือ "อิรฺวาอุล เฆาะลีล" (เลขที่ 198)

26. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (7/192) มุสลิม (4/149) อบู ดาวูด (2/137) อิบนุ มาญะฮฺ (1/590) อะหฺมัด (3/98 99 105 163 172 195 200 227 236 241 246 263)

27. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ (7/387) อัน-นะสาอียฺ (2/93) อัล-บัยฮะกียฺ (7/259) อะหฺมัด (3/259 264) และยังมีสายรายงานอื่นอีก

10. ผู้มีฐานะร่วมสมทบทุนในงานเลี้ยง

ผู้ที่มีความสามารถหรือมีความร่ำรวยพอ ควรให้ความร่วมมือ โดยการสมทบทุนในการเตรียมงาน ดังหะดีษ

10.1 จากอนัส ที่กล่าวถึงเรื่องราวของท่านนบี ร่วมชีวิตคู่กับท่านหญิงเศาะฟียะฮฺ โดยท่านกล่าวว่า

"เมื่อถึงกลางทาง อุมมุส สะลีม ได้ประกาศแล้วก็มามอบของขวัญแก่ท่านตั้งแต่กลางคืน พอรุ่งเช้านบี ก็จัดการฉลองสมรสและท่านกล่าวว่า ใครครอบครองสิ่งหนึ่งก็จงนำมา ในสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า ใครที่มีสิ่งที่เกินความจำเป็น (เหลือใช้-ผู้แปล) ก็จงนำมาให้แก่ฉัน (ท่านอนัสยังรายงานต่อไปอีก-ผู้แปล) ว่าและมีการวางเสื่อที่ทำมาจากหนังสัตว์ จากนั้นก็มีผู้คนนำนมแห้งแข็ง ลูกอินทผลัม และเนยใส มาทำเป็นอาหารชนิดหนึ่ง [28] แล้วร่วมกันรับประทานอาหารดังกล่าว และร่วมกันดื่มน้ำฝนจากถังที่อยู่ข้าง ๆ เขานั่นแหละเป็นงานเลี้ยงวะลีมะฮฺของท่านรสูลุลลอฮฺ"[29]

11. ห้ามเชิญเฉพาะผู้ร่ำรวยเท่านั้น

ห้ามเชิญเฉพาะผู้ร่ำรวย ซึ่งไม่มีการเชิญผู้ยากไร้เลย ดังหะดีษ

11.1 จากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า อาหารที่ไร้คุณธรรม คืออาหารที่เลี้ยงในงานวะลีมะฮฺ ซึ่งเลี้ยงเฉพาะผู้ร่ำรวย กอร์ปกับไม่มีการเชิญผู้ยากไร้ ดังนั้นผู้ใดถูกเชิญ (ให้ไปร่วมงาน) แต่เขามิได้สนองตอบ ถือว่า เขาได้เนรคุณต่ออัลลอฮฺและรสูลุลลอฮฺของพระองค์"[30]

---

28. นั่นคือเป็นอาหารที่ทำจากสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวในบทหะดีษ
29. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ มุสลิม อะหฺมัด (3/102 195) พร้อมทั้งมีสายรายงานอื่นอีก และยังรายงานโดยอิบนุ สะอัด (8/122 123) อัล-บัยฮะกียฺ (7/259) มุสลิม (4/148)
30. รายงานโดยมุสลิม (4/154) อัล-บัยฮะกียฺ (7/262) จากท่านอบู ฮุร็อยเราะฮฺ จนถึงนบี และยังรายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/201)แต่ถึงเศาะหาบะฮฺ แต่ถือว่าถึงนบีดังที่อัล-หาฟิรได้อธิบายในหนังสือชัรหฺของท่าน

สรุปแล้ว อาหารที่ไร้คุณธรรมนั้น เกี่ยวกับอาหารในงานวะลีมะฮฺ หากเป็นงานเลี้ยงทั่ว ๆไป ก็จะไม่เข้าประเด็นนี้ และฉันได้นำหะดีษหลายสายรายงานมาสนับสนุนในเรื่อง

12. ต้องตอบรับการเชิญชวน

ผู้ที่ถูกเชิญชวนไปร่วมงานดังกล่าว เขาต้องไปร่วม ดังหะดีษ

12.1 จากมูสา อัล-อัชอะรีย์ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงปลดปล่อยเชลยศึก[31] ตอบรับการเชิญชวน และเยี่ยมเยียนผู้เจ็บไข้ได้ป่วย"[32]

12.2 หะดีษข้อ 11.1[33]

13. ตอบรับ แม้ถือศีลอด

ควรไปร่วมงาน แม้ว่าจะถือศีลอดก็ตาม ดังหะดีษ

13.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า "เมื่อมีการเชิญชวนไปร่วมรับประทานอาหาร ก็จงตอบรับ ซึ่งหากเจ้าไม่ถือศีลอด ก็จงรับประทานอาหาร แต่หากเจ้าถือศีลอดก็จงกล่าวดุอาอ์[34] (แก่เจ้าภาพ-ผู้แปล)"[35]

ดังปรากฏในหนังสือ "อัส-อิรฺวาอ์" (2007)

31. นั้นคือปลดปล่อยจากมือศัตรู ทั้งด้วยกำลังทรัพย์ หรือสิ่งอื่น ๆ

32. รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ (9/198) อับดุน บิน หุมัยดฺ ในหนังสือ "อัสมุนตะคับ มิม มุสนะดิฮิ" (1/65) จากอบู มูสา อัล-อัชอะรีย์

33. รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ (9/198) มุสลิม (4/152) อะหฺมัด (เลขที่ 6337) อัล-บัยฮะกีย์ (7/262) จากอิบนุ อุมัรฺ และรายงานโดยอบู ยะอฺลา ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺดังคำกล่าวของอัล-หาฟิซในหนังสือ "อัต-ตัลคีศ"และรายงานโดยอะหมัด (เลขที่ 5263) ด้วยสายรายงานอื่น และยังรายงานโดยอบูอะวานะฮฺ ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (9/201) และหะดีษจากอบูฮุรัยเราะฮฺที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็นหะดีษที่สนับสนุนในเรื่องนี้ และยังเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นว่า วาญิบต้องสนองตอบ เพราะว่าการฝ่าฝืนนั้น จะไม่ถูกประณามว่า เป็นผู้เนรคุณ นอกจากเมื่อไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ต้องปฏิบัติดังคำกล่าวของอัล-หาฟิซ

34. ดังปรากฏในหะดีษบางสายรายงานได้อธิบายเช่นนี้

35. รายงานโดยมุสลิม (4/153) อัน-นะสาอียฺในหนังสือ "อัล-กุบรอ" (2/62)อะหฺมัด (2/507) อัล-บัยฮะกีย์ (7/263) เป็นหะดีษจากอบู ฮุรัยเราะฮฺ จากท่านรสูลุลลอฮฺและมีหะดีษสนับสนุนจากอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด ที่รายงานโดย อัฏ-ฏ็อบะรอนีย์ (2/83/3) อิบนุส สุนนีย์ (เลขที่ 483) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺดังที่ฉันได้กล่าวในหนังสือ "อัล-อิรฺวาอ์"(2013)

14. ให้ละศีลอด

หากถือศีลอดประเภทสุนัต ก็ควรละโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อเจ้าภาพคะยั้นคะยอ ดังหะดีษ

14.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า “เมื่อมีการเชิญชวนไปร่วมรับประทานอาหาร ก็จงตอบรับ หากต้องการก็รับประทานอาหารได้ หรือไม่ก็ไม่ต้องรับประทาน”[36]

14.2 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า “ผู้ถือศีลอด ประเภทสุนัต ตัวเขาเอง เป็นผู้ตัดสินใจ จะถือหรือจะละ ก็ย่อมกระทำได้”[37]

15. ไม่จำเป็นต้องชดใช้หากเป็นการถือศีลอดสุนัต

วันที่เราละศีลอดนั้น ไม่จำเป็นต้องชดใช้ในวันอื่น ดังหะดีษ

15.1 จากอบู สะอีด อัล-คุดรียฺ กล่าวว่า

“ฉันได้ปรุงอาหารสำหรับท่านรสูลุลลอฮฺ จากนั้นท่านและบรรดาเศาะหาบะฮฺของเขาก็มาถึง เมื่อสำรับอาหารถูกมาวาง ชายคนหนึ่งในหมู่

---

36. รายงานโดยมุสลิม อะหฺมัด (3/392) อิบดุน บิน หุมัยดฺ ในหนังสือ “อัล-มุนตะคับ” (1/116) อัน-นะวะวียฺ กล่าวว่า หากถือศีลอดประเภทสุนัต และเป็นเหตุให้เกิดความลำบาก/ยุ่งยากแก่เจ้าภาพ ทางที่ดีคือ ควรละ คำกล่าวเช่นนี้ ก็ยังปรากฏในหนังสือ “อัล-ฟะตาวา” (4/143) ของอิบนุ ตัยมียะฮฺ

37. รายงานโดย อัน-นะสาอียฺ ในหนังสือ “อัล-กุบรอ” (2/64) อัล-หากิม (1/439) อัล-บัยฮะกียฺ (4/276) เป็นสายรายงานจากสะมาค บิน อิกเราะมะฮฺ จากอบี ศอลิหฺ จากฮานิอ์ จากนบี ท่านอัล-หากิม กล่าวว่า เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ อัซ-ซะฮะบียฺ ก็เป็นพ้อง ท่านทั้ง 2 กล่าวว่า สะมาค มิได้รายงานคนเดียวเพราะมีชุอฺบะฮฺรายงานอีกด้วย โดยที่เขากล่าวว่า ได้เล่าแก่ฉันโดยญุอฺดียฺ จาก อุมมุ ฮานิอ์ ท่านชุอฺบะฮฺกล่าวอีกว่า ฉันได้ถามญุอฺดียฺว่า ท่านได้รับฟังจากอุมมุฮานิอ์หรือ? ท่านตอบว่า ครอบครัวเราและอบู ศอลิหฺเป็นผู้รับใช้อุมมุ ฮานิอ์ได้เล่าแก่ฉันว่า รับจากอุมมุม ฮานิอ์ รายงานโดยอัด-ดารุล กุฏนียฺ ในหนังสือ “อัล-อัฟราอ์”(เล่ม2 เลขที่ 30-31จากต้นฉบับของฉัน) อัล-บัยฮะกียฺ อะหฺมัด (6/341) อิบนุ อะดียฺ ในหนังสือ อัล-กะมาล (2/59) นี้คือสายรายงานที่ 2 ที่เพิ่มความแข็งแรงแก่สายรายงานที่ 1 และยังมีสายรายงานที่ 3 อีก ซึ่งรายงานโดย อบู ดาวูด จากญะซีด บิน อบี ซัยญาด จากอับดุลลอฮฺ บิน อัล-หาริษ จากอุมมุ ฮานิอ์ นี้คือสายรายงานที่แข็งแรง และอัล-หาฟิซ อัล-อิรอกียฺ กล่าวในหนังสือ“อัล-อิหฺยาอ์” (2/331) ว่า เป็นสายรายงานที่...

เขาเหล่านั้น ก็กล่าวขึ้นว่า แท้จริงฉันถือศีลอด ท่านรสูลุลลอฮ์ก็กล่าวว่า เขาได้เชิญเจ้ามา และสร้างความยุ่งยากแก่เจ้าหรือ ? และได้กล่าวอีกว่า จงละศีลอดและชดใช้ในวันอื่นหากท่านต้องการ"[38]

15.2 จากอบู ญุหัยฟะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺได้ผูกสัมพันธ์ฉันท์พี่น้องระหว่างสัลมานกับอบุด ดัรฺดาอฺ หลังจากนั้นสัลมานได้มาเยี่ยมเขา ในขณะที่อุมมุด ดัรฺดาอ์แต่งกายด้วยอาภรณ์ที่ไร้เครื่องประดับ และได้ถามว่า เหตุใดนางอยู่ในสภาพเช่นนี้ ? นางตอบว่า เพราะว่า อบุด ดัรฺดาอ์ เขาทำอิบาดะฮฺในยามค่ำคืน และถือศีลอดในยามกลางวันอยู่เป็นนิจ ซึ่งเขาไม่มีความต้องการทางโลกอีกแล้ว เมื่อครั้งอบุด ดัรฺดาอ์มาถึง เขาก็กล่าวต้อนรับและนำอาหารมาเลี้ยง สัลมานก็กล่าวว่า ท่านจงกินด้วยเถิด เขาตอบว่า ฉันถือศีลอด สัลมานเน้นอีกว่า ฉันต้องการให้ท่านละศีลอด มิฉะนั้นแล้ว ฉันจะไม่กิน ตราบใดที่ท่านยังไม่กิน จากนั้นเขาทั้ง 2 ก็รับประทานร่วมกัน และสัลมานก็พักนอนที่บ้านอบุด ดัรฺดาอ์ ครั้นอบุด ดัรฺดาอ์จะตื่นขึ้นมาเพื่อประกอบอิบาดะฮฺ (ยามค่ำคืน) สัลมานก็ห้ามไว้ และกล่าวว่า โอ้อบุด ดัรฺดาอ์ แท้จริงเจ้ามีภาระหน้าที่ต่อร่างกาย ต่อพระผู้เป็นเจ้า ต่อผู้มาเยี่ยม ต่อครอบครัว ดังนั้น จงถือศีลอดและจงละ และจงให้สิทธิ์แก่ผู้ที่มีสิทธิ์ในการรับสิทธิ์ของเขาครั้นเมื่อใกล้รุ่งสว่าง เขากล่าวว่า จงตื่นเถิด เขาทั้ง 2 ก็ตื่นมาอาบน้ำนมาซ และประกอบเศาะลาฮฺร่วมกันจากนั้นก็ไปประกอบเศาะลาฮฺศุบหฺ เสร็จแล้วอบุด ดัรฺดาอ์เข้าไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ เพื่อเล่าถึงคำพูดของสัลมาน (เมื่อคืน) ท่านรสูลุลลอฮฺตอบว่า โอ้อบุด ดัรฺดาอ์ แท้จริงเจ้ามีหน้าที่ต่อร่างกาย เหมือนกับคำกล่าวของสัลมาน ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า คำกล่าวของสัลมานนั้นถูกต้อง"[39]

---

38. รายงานโดย อัล-บัยฮะกียฺ (4/279) ด้วยสายรายงานที่หะสัน ดังคำกล่าวของอัลหาฟิซ ในหนังสือ "อัลฟัตหุ" (4/170)

ทัศนะฉัน อัฏฏาะบะรอนียฺก็ได้รายงานเช่นกันในหนังสือ "อัล-เอาว์สัฏ" (1/132/1) และฉันก็ได้นำเสนอในหนังสือ "อัล-อิรฺวาอ์" (2012)ซึ่งเป็นการนำเสนอที่เน้นความแน่นอน

39. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (4/170-171) อัต-ติรฺมิซียฺ (3/290) อัล-บัยฮะกียฺ (4/276) อิบนุอะสากิรฺ (2/371/13) อัต-ติรฺมีซียฺกล่าวว่าเป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ

16. งดร่วมงาน หากมีสิ่งที่ไม่ดี

ไม่อนุญาตให้ไปร่วมงาน หากภายในงานนั้นมีสิ่งที่ไม่ดี (ศาสนาห้าม) นอกเสียจากว่า มีจุดประสงค์ เพื่อไปบอกกล่าว/ เตือน หรือพยายามขจัดสิ่งเหล่านั้น หากไม่สามารถดำเนินการได้ก็ต้องกลับ ดังหะดีษ

16.1 จากอาลี กล่าวว่า

"ฉันได้ปรุงอาหาร และเชิญท่านรสูลุลลอฮฺ มาร่วมรับประทาน ครั้นท่านมาถึงบ้าน ท่านมองเห็นรูปภาพติดอยู่ ท่านจึงกลับไป ฉันก็ถามท่านว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ เหตุใดเล่า ที่ทำให้ท่านกลับ ? ท่านตอบว่า แท้จริง ในบ้านนั้นมีรูปภาพติดอยู่ที่ม่าน และแท้จริงบรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพติดอยู่"[40]

16.2 จากอาอิชะฮฺ ซึ่งนางได้ซื้อเบาะ [41] ที่มีรูปภาพ และเมื่อท่านรสูลุลลอฮฺเห็นมัน ท่านก็ยืนอยู่ที่ประตูโดยไม่เดินเข้ามา ฉันได้สังเกตเห็นความไม่พอใจบนใบหน้าของท่าน ฉันจึงกล่าวขึ้นว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ ฉันได้เตาบะฮฺ (สำนึกผิด) ต่ออัลลอฮฺและรสูลุลลอฮฺของพระองค์ อันใดที่ฉันมีความผิด ? ท่านตอบว่าหมอนใบนั้นมิใช่หรือ? ฉันตอบว่า ฉันซื้อมาเพื่อรองนั่งและใช้พิง (หนุน) ท่านจึงกล่าวว่า แท้จริง เจ้าของรูปภาพนี้ ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า แท้จริงผู้วาดรูปภาพนี้ จะถูกลงโทษในวันกิยามะฮฺ[42] และเขาจะถูกสั่งว่า จงให้ชีวิตแก่สิ่งที่ท่านประดิษฐ์นั้นเถิด และแท้จริง บ้านที่มีรูปภาพเช่นนี้ บรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้าน และนาง (อาอิชะฮฺ) ได้กล่าวว่า ท่านรสูลุล

---

40. รายงานโดย อิบนุ มาญะฮฺ (2/323) อบู ยะอฺลา ในหนังสือ มุสนัดของท่าน (ก็อฟ 1/31 1/37 2/39) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ

41. เบาะหรือหมอน ดังปรากฏในหนังสือ "อัน-นิฮายะฮฺ" และ "ลิสานุล อะหรับ"

42. ท่านอัล-หาฟิซได้อธิบายหะดีษนี้ว่า

จากหะดีษนี้ ทำให้ทราบว่าบรรดามะลาอิกะฮฺ จะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพ จากประโยคนี้มันสอดคล้องกับการห้ามมิให้เข้าไปเช่นกัน และประโยคแรกคือ (แท้จริงเจ้าของรูปภาพ...) นั้นเป็นการเน้น มิให้มีการใช้รูปภาพ ซึ่งเท่ากับว่า สัญญาณร้ายนั้นจะเกิดขึ้นกับผู้ใช้ด้วย เพราะจะไม่มีการประดิษฐ์นอกจากเพื่อนำไปใช้ ดังนั้นผู้ประดิษฐ์ก็เป็นสาเหตุ ส่วนผู้ใช้เป็นผู้เผยแพร่ จึงได้รับสัญญาณร้ายนั้นด้วย

ลอฮฺจะไม่เข้าไปในบ้านนั้น จนกว่าฉันจะเอารูปภาพเหล่านั้นออกไป"[43]

16.3 จากอุมัรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันอาคิเราะฮฺ ก็จงอย่านั่งร่วมวงรับประทานอาหารที่มีการเสิร์ฟ / ตั้งเหล้าอยู่"[44]

จากหะดีษที่ได้กล่าวมา เป็นการแสดงถึงวิธีการดำเนินชีวิตของบรรดาชนรุ่นแรก (อัลลอฮฺทรงยินยอมแก่เขา) ตัวอย่างเช่นนี้ยังมีอีกมาก แต่ใคร่ขอสรุปบางส่วนดังต่อไปนี้

ก. จากอัสลัม ผู้รับใช้ท่านอุมัรฺ กล่าวว่า

"เมื่อท่านอุมัรฺ บิน อัล-ค็อฏฏอบ ไปถึงนครชาม ได้มีชายจากศาสนาคริสต์คนหนึ่งปรุงอาหารเพื่อเลี้ยงท่าน เขาจึงกล่าวแก่ท่านอุมัรฺว่า แท้จริงฉันมีความยินดียิ่งท่านให้เกียรติมาเยี่ยมฉัน -ชายผู้นั้นเป็นผู้นำคนหนึ่งในนครชาม- จากนั้นท่านอุมัรฺ ได้กล่าวตอบว่า แท้จริงพวกเราจะไม่เข้าไปในโบสถ์

---

43. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/204 10/319/320) มุสลิม (61/160) อัฏ-เฏาะยาลิสียฺ ในมุสนัดของท่าน (1/358-359) อบู บักรฺ อัช-ชาฟิอียฺ ในหนังสือ อัล-ฟะวาอิด" (2/61 67-68) อัล-บัยฮะกียฺ (7/267) อัล-บะเฆาะวียฺ (2/23/3) และท่านได้กล่าวว่า

จากหะดีษ เป็นหลักฐานว่าผู้ใดที่ได้รับเชิญไปร่วมงานวะลีมะฮฺที่มีสิ่งไม่ดี แท้จริงแล้วเขาไม่จำเป็นต้องไป นอกจากไปเพื่อห้ามปรามหรือคัดค้านในสิ่งเหล่านั้น

ทัศนะของฉัน โดยผิวเผินแล้ว หะดีษบทนี้ มีความหมายที่ขัดกับหะดีษอาอิชะฮฺ เพราะในหะดีษนั้น ชี้ให้เห็นว่าท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ใช้ผ้าม่านที่มีรูปภาพ หลังจากที่ท่านได้ตัดมันออกมาทำเป็นหมอน แต่หะดีษบทนี้ชี้ให้เห็นว่าท่านห้ามมิให้นำมาใช้

อัล-หาฟิซ ได้อธิบายในหนังสือ "อัล-ฟัตหุ" (10/320) เกี่ยวกับการประสานความหมายระหว่าง 2 บทหะดีษดังกล่าวว่า มีหลายทัศนะจากบรรดาอุละมาอ์ ที่กล่าวในเรื่องนี้ และท่านเองยังให้ทัศนะเป็นการเพิ่มเติมอีกว่า เมื่ออาอิชะฮฺตัดตรงกลางรูปออกไป ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก เพราะมันได้ออกจากประเด็นก่อน และท่านยังกล่าวอีกว่า การประสานความหมายเช่นนี้ได้รับการสนับสนุนจากหะดีษ ที่เกี่ยวกับการรื้อรูปภาพและจากหะดีษอบู ฮุร็ยเราะฮฺ ดังจะได้กล่าวต่อไป อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงรอบรู้ยิ่ง

ทัศนะของฉัน นี่เป็นการประสานความหมายที่จำเป็น เพราะแท้จริงหะดีษดังกล่าวนี้ได้ชี้แจงอย่างชัดเจนถึงการห้ามใช้ปลอกหมอนที่มีรูปภาพแม้ว่าจะอยู่ในฐานะที่ต่ำต้อยก็ตาม

44. รายงานโดย อะหฺมัด จากท่านอุมัรฺ อัต-ติรฺมิซียฺ และกล่าวว่า เป็นหะดีษที่หะสัน อัล-หากิม จากญาบิรฺ และกล่าวว่า เป็นหะดีษที่ถูกต้อง พร้อมทั้ง อัซ-ซะฮะบียฺก็เห็นพ้อง อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ จากอิบนุ อับบาส และปรากฏในหนังสือ "อัล-อิรฺวาอ์" (2009)

ของพวกท่านอันเนื่องจากมีรูปภาพอยู่ภายใน”[45]

ข. จากอิบนุ มัสอูด และอุคบะฮฺ บิน อัมรฺ กล่าวว่า

“มีชายคนหนึ่งปรุงอาหารสำหรับเขา และได้เชิญเขาไปรับประทานอาหารทั้ง 2 จึงถามว่า ที่บ้านนั้นมีรูปภาพหรือเปล่า ? เขาตอบว่า มี เขาทั้ง 2 จึงเมินหน้าที่จะเดินเข้าไป จนกว่าเขาจะทำลายรูปภาพเหล่านั้นเสียก่อน จากนั้นเขาจึงเดินเข้าไป”[46]

ค. อิหม่ามอัล-เอาซาอียฺ

“เราจะไม่ไปร่วมงานเลี้ยงการแต่งงานที่มีกลองและเครื่องดีด (กีตาร์ ไวโอลิน ฯลฯ - ผู้แปล)”[47]

17. สิ่งที่ผู้ร่วมงาน ควรปฏิบัติ

ผู้ที่ไปร่วมงานควรปฏิบัติ 2 ประการใหญ่ ๆ คือ

17.1 ขอดุอาอ์แก่เจ้าภาพ หลังรับประทานอาหาร ดังหะดีษ

17.1.1 จากอับดุลลอฮฺ บิน บัสรฺ กล่าวว่า

“บิดาของเขาได้ปรุงอาหารเพื่อเลี้ยงท่านรสูลุลลอฮฺ จากนั้นเขาก็เชิญ

---

45. รายงานโดย อัล-บัยฮะกียฺ (7/268) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ
พึงทราบจากคำกล่าวของท่านอุมัรฺนี้ เป็นหลักฐานที่ชัดเจนว่า ไม่ถูกต้องที่คนบางคนเข้าไปในโบสถ์ที่เต็มไปด้วยรูปภาพ ซึ่งเป็นการสนองตอบและเป็นไปตามความต้องการหรือความเห็นชอบของผู้นำ / คนบางคน แต่เราไม่ควรปฏิบัติตามและควรหยุดอยู่เพียงขอบเขตนี้เท่านั้น ยิ่งไปกว่านั้น หากเข้าไปเพื่อฟังคำปราศรัยที่เต็มไปด้วยคำสอนที่ปฏิเสธต่ออัลลอฮฺหรือความลุ่มหลง จากนักปรัชญาของเขา ซึ่งบางครั้งอาจจะมาจากมุสลิมด้วยกันก็ตาม โดยผู้ที่เข้าไปในนั้นต่างนั่งสงบนิ่ง ไม่พูดจาประการใด ไม่แสดงออกถึงเจตนารมณ์ของบทบัญญัติอิสลาม ทั้งๆ ที่เขารู้ดีในสิ่งเหล่านั้น อาทิเช่น คำกล่าวของเขาที่กล่าวว่า ไม่มีความต่างระหว่างมุสลิมกับคริสต์ ศาสนาเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ และอาณาจักรเป็นสิทธิ์ของเราร่วมกัน หรืออาจมีคนบางคน เป็นสักขีพยานต่อผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมกอร์ปกับเขาทราบดีว่า ฝ่ายมุสลิมด้วยกันเองนั้น จะไม่ได้รับการเป็นสักขีพยาน นอกจากต้องมีเงื่อนไขที่ชัดเจน เป็นต้น (แท้จริงเรามาจากอัลลอฮฺ และเราจะหวนกลับไปสู่พระองค์)

46. รายงานโดยอัล-บัยฮะกียฺ ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง ดังเช่นคำกล่าวของอัล-หาฟิซ ในหนังสือ “อัล-ฟัตหุ”(9/204) และท่านอบู บักรฺ อัล-มะรูซียฺ ได้ตั้งข้อสังเกตในเรื่อง อัล-วัรอฺ (1/20)

47. รายงานโดย อบุล หะสัน อัล-หะเราะหฺบียฺ ในหนังสือ “อัล-ฟะวาอิด อัล-มุนตะกอฮฺ” (1/34) ด้วยสายรายงานที่ถูกต้องจากท่านเอง

ท่านรสูลุลลอฮุและท่านก็ตอบรับ เมื่อครั้นรับประทานอาหารเสร็จแล้ว ท่านจึงกล่าวดุอาอ์ความว่า "โอ้อัลลอฮฺ ได้ทรงโปรดให้อภัยและทรงเมตตาต่อเขา และทรงให้เขาได้รับความจำเริญ ในสิ่งที่พระองค์ทรงประทานแก่เขา"[48]

17.1.2 จากมิคดาด บิน อัล-อัสวัด กล่าวว่า

"ฉันและเพื่อนอีก 2 คน ไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ พวกเราเกิดหิวขึ้นมา จึงไปขอความช่วยเหลือจากผู้คน แต่ก็ไม่ได้รับการเหลียวแลแม้แต่คนเดียว พวกเราจึงไปที่บ้านท่านรสูลุลลอฮฺ ซึ่งขณะนั้นท่านมีแกะอยู่ 4 ตัว ท่านได้กล่าวแก่ฉันว่า โอ้มิคดาด เจ้าจงไปรีดนมมันมา แล้วแบ่ง 4 ส่วนสำหรับพวกเจ้าจากนั้นฉันก็แบ่งนมนั้นออกเป็น 4 ส่วน พวกเราดื่มตามส่วนแบ่งที่เราได้รับ และก็ได้ให้ส่วนแบ่งอีก 1 ส่วนแก่ท่านรสูลุลลอฮฺ ท่านจึงเก็บนมนั้นสำหรับคืนนั้น ฉันคิดได้ว่า มีชนอันศอรฺมาหาท่าน และอาจจะมีการรับประทานจนอิ่ม และดื่มจนหายกระหาย หากฉันดื่มส่วนแบ่งของท่านนั้น ฉันคิดเช่นนี้มาเรื่อย จนฉันไปดื่มส่วนแบ่งของท่าน แล้วคว่ำถ้วยใบนั้นเสีย เมื่อฉันดื่มเสร็จ ท่านรสูลุลลอฮฺก็มาถึงในสภาพที่หิว กอร์ปกับไม่มีอะไรเลยสำหรับให้ท่านรับประทาน อีกทั้งท่านง่วงนอนมาก ในการนี้ท่านมีเสื้อคลุมที่ทำมาจากขนสัตว์ซึ่งเมื่อท่านคลุมศีรษะ ก็จะเปิดช่วงเท้า ครั้นท่านเปิดช่วงเท้าก็จะเปิดศีรษะ ส่วนฉันยังไม่รู้สึกง่วง ฉันก็เลยคิดเช่นนั้นเรื่อยมา ส่วนเพื่อนของฉันอีก 2 คน กำลังหลับสนิทอยู่ สักครู่ใหญ่ท่านรสูลุลลอฮฺ ก็เดินเข้ามาแล้วกล่าวสลาม ซึ่งหากเป็นคนที่ไม่หลับ ก็จะได้ยิน แต่หากกำลังหลับ ก็จะไม่ได้ยิน และแล้วท่านก็เดินไปมัสญิด พอกลับมา ท่านก็พบว่าถ้วยใบดังกล่าวไม่มีอะไรเหลืออยู่อีก ท่านก็กล่าวว่า โอ้อัลลอฮฺ ได้ทรงโปรดประทานอาหารแก่ผู้ที่ให้อาหารแก่ฉัน และได้โปรดให้เครื่องดื่มแก่ผู้ที่ให้ฉันดื่ม

และก็ได้มีโอกาสเชิญชวน ส่วนฉันก็เดินไปยังเสื้อคลุมดังกล่าว แล้วนำมาสวมใส่ และตรงไปเอามีดเล่มใหญ่ที่ตั้งอยู่ และแล้วฉันเดินไปคลำแกะตรงที่มีไขมันเยอะๆ ก็เลยเชือดมัน เพื่อเป็นอาหารแก่ท่านรสูลุลลอฮฺ ซึ่งแกะตัวนั้น เมื่อมือของฉันไปแตะเต้าของมัน ก็พบว่ามีนมมาก ฉันก็เลยไปเอา

---

48. รายงานโดย อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (12/158/1-2) มุสลิม (6/122) อบู ดาวูด (2/135) อัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง อัล-วะลีมะฮฺ (3/66) อัต-ติรฺมีซียฺ (4/281) และท่านได้กล่าวว่า เป็นหะดีษที่ถูกต้อง อัล-บัยฮะกียฺ (7/274) อะหฺมัด (4/187-188) 188 190) อิบนุส สุนนียฺ (เลขที่ 470)

ภาชนะจากครอบครัวมุฮัมมัดที่ใช้รองนมเวลารีดมันออกมา ฉันก็รีดนมจน
เต็มภาชนะใบนั้น เสร็จแล้วก็นำไปมอบแก่ท่านรสูลุลลอฮฺ ท่านจึงถามว่า แล้ว
นมเมื่อคืนล่ะ ? เจ้าดื่มใช่ไหม มิคดาด ? ฉันตอบว่า ใช่ ฉันดื่ม ท่านจึงถาม
อีกว่า แล้วครอบครัวของท่านล่ะ เป็นอย่างไร ? ฉันตอบว่า ท่านจงดื่มนม
นั้นก่อนสิ แล้วฉันจะเล่า ท่านก็ดื่มจนหายกระหาย และได้รินแก่ฉัน ฉันก็ดื่ม
และเมื่อฉันและครอบครัวฉันทราบว่าท่านอิ่มแล้ว ฉันหัวเราะจนก้มหน้าถึงดิน
ท่านถามอีกว่า แล้วเป็นอย่างไรล่ะ ? ฉันก็เล่าให้ท่านฟัง ท่านจึงกล่าวว่า นี่
คือความประเสริฐและความจำเริญที่อัลลอฮฺทรงประทานมาจากฟากฟ้า" [49]

17.1.3 จากอนัส และท่านอื่น ๆ กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ไปเยี่ยมเยียนชาวอันศอรฺ ซึ่งเมื่อท่านไปถึงหมู่บ้าน
ชาวอันศอรฺ ก็มีบรรดาเด็กๆ มาโอบล้อมท่าน ท่านจึงดุอาอ์และลูบศีรษะเขา
เหล่านั้น พร้อมทั้งให้สลามแก่เขาเหล่านั้น จากนั้นท่านก็เดินไปยังประตูบ้าน
ของสะอัด บิน อุบาดะฮฺ แล้วขออนุญาตและกล่าวสลามแก่ท่านสะอัดความว่า
ขอความสันติสุขและความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ จงมีแด่ท่าน สะอัดตอบ
ความว่า และความสันติสุข และความโปรดปรานจากอัลลอฮฺ ก็จงมีแด่ท่าน
เช่นกัน (ในการตอบสลามนี้) ท่านรสูลุลลอฮฺไม่ได้ยินคำตอบของสะอัด จน
กระทั่ง ท่านกล่าวสลามถึง 3 ครั้ง ฝ่ายสะอัดก็ตอบ 3 ครั้งเช่นกัน แต่ท่านรส
ูลุลลอฮฺไม่กล่าวสลามเกินกว่า 3 ครั้ง ทั้งนี้ เพราะว่า หากได้รับการอนุญาต
ก็เข้าไป หรือไม่ ก็กลับ จากนั้นท่านรสูลุลลอฮฺจึงเดินกลับ และท่านสะอัดก็
เดินตามมา และท่านกล่าวว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ แท้จริงฉันมิได้กล่าวสลามนอก
จากมันคือคำอนุญาตจากฉัน และฉันก็ได้กล่าวตอบทุกครั้ง แต่ฉันมิแกล้งได้ยิน
เพราะฉันมีความต้องการคำดุอาอ์และคำอวยพรจากท่านให้มากที่สุด ฉะนั้น
โอ้รสูลุลลอฮฺจงเข้าบ้านฉันเถิด จากนั้นท่านก็เดินเข้าไปในบ้าน และสะอัดก็
ยื่นผลองุ่นให้แก่ท่าน หลังจากที่ท่านรับประทานเสร็จแล้ว ท่านก็กล่าวความว่า
บรรดาผู้ประเสริฐ ได้รับประทานอาหารของเจ้า บรรดามะลาอิกะฮฺ ได้อวยพร

อัฏ-ฏ๊าะบะรอนียฺ (1/116/1)และอิบนุ อะสากิรฺ (8/171 2/9 3/1-2)
49.รายงานโดย มุสลิม (6/128-129) อะหฺมัด (6/2 3 4 5) อิบนุ สะอัด (1/183-184)ส่วนหนึ่ง
จากหะดีษที่รายงานโดย อัต-ติรฺมิซียฺ (3/394) และกล่าวว่า เศาะฮี้หฺ และท่านอัล-หัรฺบียฺ
ในหนังสือ "อัล-เฆาะรีบ" (1/189/5)

แก่เจ้า และบรรดาผู้ถือศีลอด ก็ได้ละพร้อม ๆ กับเจ้าอีกด้วย”[50]

---

50. รายงานโดย อะหฺมัด (3/138)อบู อาลี อัศ-ศิฟารฺ ในหะดีษของท่าน (1/11) อัฎ-เฎาะหาวียฺ ในหนังสือ “อัล-มิชกัล” (1/498-499) อัล-บัยฮะกียฺ (7/287)อิบนุ อะสากิรฺ (7/59-60) สายรายงานของเขาเหล่านี้ เป็นสายรายงานที่ถูกต้อง อบู ดาวูด (2/150)และเช่นเดียวกันกับ อิบนุส สุนนียฺ (เลขที่ 476) เฉพาะบทดุอาอ์เท่านั้น อัล-อิรอากียฺในหนังสือ “อัต-ตัครีจ” (2/12)ได้กล่าวว่า เป็นหะดีษที่ถูกต้อง อิบนุ มุลักกิน ในหนังสือ“อัล-คุลาเสาะฮฺ” อับดุลหัค ในหนังสือ “อัล-อะหฺกาม”(2/194) ซึ่งสำหรับเขาทั้ง 2 ท่านนี้ มีคำว่า อิฟฏ๊รฺ (ละศีลอด) ในช่วงต้นของหะดีษ และเช่นเดียวกัน อิบนุ มาญะฮฺ (1/135)อัฎ-เฎาะบะรอนียฺ(2/204/69)อัล-เคาะฏีบในหนังสือ “อัล-มุวัฎฎิหฺ” (72/2) เป็นหะดีษที่มีสายรายงานจากมุศอับ บิน ษาบิต จากอับดุลลอฮฺ บิน อัซ-วุบิรฺ กล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ละศีลอดพร้อมกับสะอัด บิน มุอาซ และท่านได้กล่าวดังหะดีษนี้ แต่มุศอับ ผู้นี้มีลักษณะอ่อน ดังคำกล่าวของอัล-บูศัยรียฺ ในหนังสือ “อัซ-ซะวาอิด”

ข้อสังเกต อัซ-ซะฮะบียฺ ได้ตรวจสอบในหนังสือ “อัลอุลูยยฺ”(หน้า 63 พิมพ์โดยอัล-อันศอรฺ)ว่า หะดีษนี้สำหรับ อัล-บุคอรียฺและมุสลิมแล้ว มีการเพิ่มเติมท้ายความว่า “และอัลลอฮฺทรงกล่าวถึงผู้ที่อยู่พร้อมกับเขา” แต่ทั้งหมดนั้น เป็นการบันทึกที่คลาดเคลื่อน ซึ่งความจริงมิได้ปรากฏในหนังสือของ อัล-บุคอรียฺและมุสลิม อีกทั้งคำที่เพิ่มเช่นนี้ ยังไม่ปรากฏในสายรายงานอื่นๆ เท่าที่ฉันได้ตรวจสอบมา

พึงทราบคำเพิ่มเติมนี้ ยังมิได้มีความสัมพันธ์กับผู้ที่ถือศีลอด หลังจากที่ได้ละแล้ว แต่จะปรากฏเพียงความว่า “ผู้ถือศีลอดต่างได้ละกันกับพวกเจ้า” ซึ่งมิใช่เป็นการบอกเล่า แต่เป็นการดุอาอ์แก่เจ้าของอาหาร จนมีการละศีลอด ณ ที่นั้น ซึ่งเจ้าภาพก็จะได้รับผลบุญของการละศีลอด ดังเช่น 2 ประโยคสุดท้ายที่ความว่า “บรรดาผู้ประเสริฐได้รับประทานอาหารของเจ้า บรรดามะลาอิกะฮฺได้อวยพรแก่เจ้า”

ทั้งหมดนั้นในทัศนะของเราแล้ว ไม่สามารถจะอธิบายอย่างชัดเจนได้ นอกจากเป็นการดุอาอ์อย่างไม่กังขา กอร์ปกับในหะดีษดังกล่าวมิได้ชี้ชัดว่า ท่านนบีนั้นถือศีลอด เพราะฉะนั้น เป็นการไม่ถูกต้อง หากเราจะจำกัดในเรื่องการถือศีลอดเท่านั้น ส่วนคำกล่าวในหะดีษของอิบนุซ ซุบิรฺที่ความว่า ละศีลอด นั้น ไม่สามารถนำมาเป็นหลักฐานได้ เพราะอ่อนในด้านสายรายงานดังที่กล่าวมา

อย่างไรก็ตาม หากมีรายงานเช่นนั้นจากอนัสด้วย ดังที่รายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (2/181/2) อะหฺมัด อัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง อัล-วะลีมะฮฺ (2/66) อิบนุล อะอฺรอบียฺ ในหนังสือ อัล-มุอฺญัม (3/39) อบู นุอัยมฺ (3/72) จากยะหฺยา อิบนุ อบี กะษีรฺ จากอนัส อัน-นะสาอียฺ ได้กล่าวว่า ยะหฺยา อิบนุ อบี กะษีรฺมิได้รับฟังหะดีษดังกล่าวจากอนัส จากนั้นท่านและอิบนุ อัล-มุบารัคได้ให้รายละเอียดอีกในหนังสือ “อัซ-ซุฮดฺ” (2/22) ว่าจากสายรายงานอื่นที่มาจากท่านอนัสก็เป็นหะดีษมุงเกาะฏิอฺ

17.2 กล่าวดุอาอ์แก่คู่บ่าวสาวในสิ่งที่ดีและจำเริญ ดังหะดีษ

17.2.1 จากญาบิรฺ บิน อับดุลลอฮฺ กล่าวว่า

"บิดาฉันได้เสียชีวิต และมีบุตร 7 หรือ 9 คน ส่วนฉันได้แต่งงานกับหญิงหม้ายคนหนึ่ง ท่านรสูลุลลอฮฺได้กล่าวแก่ฉันว่า โอ้ ญาบิรฺ เจ้าแต่งงานแล้วหรือ ? ฉันตอบว่า ใช่ ท่านถามอีกว่า หญิงโสดหรือหญิงหม้าย ? ฉันตอบว่าหญิงหม้าย ท่านจึงกล่าวว่า ทำไมไม่แต่งงานกับหญิงสาวโสดล่ะ ? เพราะเจ้าจะได้สำราญกับนางและนางจะได้สำราญกับเจ้า เจ้าจะได้รื่นเริงกับนาง และนางจะได้รื่นเริงกับเจ้า ฉันจึงตอบว่า แท้จริงอับดุลลอฮฺ ผู้เป็นบิดาของฉันได้เสียชีวิตไปแล้ว และมีลูก (7 หรือ 9 คน) ดังนั้น ฉันจึงไม่ต้องการให้เรื่องเช่นนี้เกิดแก่ฉันอีก และฉันต้องการให้นางมาทำหน้าที่เลี้ยงดูพวกเขา (พี่น้องของเขา -ผู้แปล) ท่านจึงกล่าวความว่า ความจำเริญจากอัลลอฮฺ จงมีแด่ท่าน หรือท่านกล่าวแก่ฉันว่า จงมีแต่ความดี"[51]

17.2.2 จากบุร้ยดะฮฺ กล่าวว่า

"ชนอันศอรฺกลุ่มหนึ่งได้กล่าวแก่อาลีว่า ฟาฏิมะฮฺอยู่กับท่านหรือ ? จากนั้นท่านรสูลุลลอฮฺมาถึงและกล่าวสลามแก่ท่านอาลี พร้อมกับถามว่า โอ้บุตรของอบี ฏอลิบ ท่านมีความประสงค์อะไร? อาลีตอบว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ ฉันพูดถึงฟาฏิมะฮฺ บินติ รสูลุลลอฮฺ ท่านจึงตอบว่า ยินดี และแล้วอาลีก็ออกไปหาพวกอันศอรฺกลุ่มนั้นที่รออยู่ เขาเหล่านั้นได้ถามว่า มีอะไรหรือเปล่า ? อาลีตอบว่า ท่านมิได้กล่าวอะไร นอกจากได้กล่าวแก่ฉันว่า ยินดี เขาเหล่านั้นกล่าวเสริมว่า เพียงพอแล้วสำหรับเจ้า เพราะท่านได้กล่าวยินดีแก่ท่านหลังจากนั้น เมื่อแต่งงานกัน ท่านกล่าวว่า โอ้ อาลี ต้องจัดงานวะลีมะฮฺ สะอัดกล่าวว่าฉันมีแพะอยู่ตัวหนึ่งและได้รวบรวมสิ่งของต่างๆ จากกลุ่มชาวอันศอรฺนั้น เมื่อ

นอกจากนี้ยังปรากฏสายรายงานอื่นอีกที่มาจากท่านอนัส ซึ่งรายงานโดย อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัคบารฺ อัศบะฮาน" (2/280) จากอับดุล หะกัม บิน ซิญาด จากท่านอนัส และมีการเพิ่มเติมตอนท้ายความว่า โอ้อัลลอฮฺ โปรดทรงประทานการสรรเสริญของพระองค์แก่ครอบครัวของสะอัด บิน อุบาดะฮฺ ด้วยเถิด สายรายงานนี้อ่อน เพราะมีนักรายงานที่ไม่รู้จัก และอีสา บิน ชุอัยบฺ ซึ่งอุละมาอ์กล่าวกันว่า เขาถูกละทิ้ง (เชื่อถือไม่ได้-ผู้แปล) ส่วนอับดุลหะกัม บิน ซิญาด นั้น ฉันไม่รู้จักเขา

51. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/423) มุสลิม (4/176)

ถึงคืนที่มีการร่วมหลับนอนกัน ท่านกล่าวว่า อย่าได้บอกเล่าสิ่งใดก่อนที่จะพบฉัน เสร็จแล้วท่านรสูลุลลอฮุก็ขอน้ำ เพื่ออาบน้ำนมาซ แล้วท่านกล่าวดุอาอ์ความว่า โอ้อัลลอฮฺ ขอได้ทรงโปรดให้ความจำเริญแก่เขาทั้ง 2 ในการใช้ชีวิตคู่"[52]

17.2.3 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อฉันได้แต่งงานกับท่านรสูลุลลอฮฺ แม่ของฉันก็มาหาฉันที่บ้านและได้นำฉันเข้าไป ครั้นนั้นมีสตรีชาวอันศอรฺอยู่ที่บ้านนั้นด้วย แล้วเขาเหล่านั้นกล่าวความว่า (ให้คงอยู่) ในคุณงามความดี และความจำเริญและได้รับประโยชน์จากคุณงามความดี (เหล่านั้น)"[53]

17.2.4 จากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อคนแต่งงานกัน[54] ท่านรสูลุลลอฮฺกล่าวดุอาอ์ความว่า "ขออัลลอฮฺได้โปรดทรงประทานความจำเริญแก่ท่าน และขอโปรดทรงรวมท่านทั้ง 2 ในคุณงามความดี"[55]

18. อวยพรแบบญาฮิลียะฮฺ

ห้ามมิให้ดุอาอ์หรืออวยพรแก่คู่บ่าวสาวว่า "ให้ชีวิตคู่ของท่านเต็มไปด้วยลูกด้วยหลาน" ดังการกระทำของคนบางคนที่ไม่ทราบว่าการกระทำเช่นนี้

---

52. รายงานโดยอิบนุ สะอัด (8/20-21)อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ อัล-กะบีรฺ (1/112/1) ด้วยสายรายงานที่หะสันและรายงานโดย อิบนุ อะสากิรฺ (2/88/12)
53. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/182) มุสลิม (4/141) อัล-บัยฮะกียฺ (7/149)
54. นั่นคือเป็นการกล่าวดุอาอ์แก่คู่บ่าวสาว และห้ามมิให้มีการกล่าวอวยพรตามแบบฉบับของญาฮิลียะฮฺ ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (9/182) ซึ่งได้กล่าวถึงหะดีษที่ห้ามในเรื่องดังกล่าวหลายบท ดังเช่น หะดีษของอัล-หะสัน ดังจะได้กล่าวในบทต่อไป
55. รายงานโดยสะอีด บิน มันศูรฺ ในสุนันของท่าน(522) อบู ดาวูด (1/332) อัต-ติรฺมิซียฺ (2/171)อบู อาลี อัฏ- ฏูสียฺ ในหนังสือ อัล-มุคตะศัรฺ (1/110) และกล่าวว่าเศาะฮี้หฺ อัด-ดาเราะมียฺ (2/134)อิบนุ มาญะฮฺ (1/289) อะหฺมัด(2/38) อิบนุส สะมาด ในหะดีษของท่าน (2/101/2) อัล-หากิม (2/183) อัล-บัยฮะกียฺ (7/147) อัล-ฎิคฎอบียฺ ในหนังสือ "เมาะรีบุล หะดีษ" (60/1-2) อัล-หากิมกล่าวว่า เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของมุสลิม อัซ-ซะฮะบียฺก็เห็นพ้องอัล-หาฟิซ อับดุล หัคอัล-อัซดียฺได้ชี้ถึงความว่าเศาะฮี้หฺของหะดีษนี้ในหนังสือ "อัล-อะกามุล กุบรอ"(2/142) และยังรายงานโดยอะหฺมัด

เป็นการอวยพรของชนญาฮิลียะฮฺ มีปรากฏคำห้ามจากหะดีษ

18.1 จากอัล-หะสัน กล่าวว่า

เมื่อท่านอุกัยลฺ บิน อบี ฏอลิบ แต่งงานกับหญิงคนหนึ่งจากยัชมฺ พรรคพวกของเขาก็เข้าไปหาและต่างกล่าวว่า ขอให้ชีวิตคู่ของท่านเต็มไปด้วยลูกด้วยหลาน ท่านจึงตอบว่า พวกเจ้าอย่าได้อวยพรเช่นนั้น เพราะแท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺได้ห้ามการกระทำเช่นนั้น เขาเหล่านั้นถามขึ้นว่า โอ้ อบู (อุกัยลฺ-ผู้แปล) แล้วเราจะอวยพรอย่างไร ? ท่านตอบว่า เจ้าจงกล่าวความว่า ขอให้อัลลอฮฺทรงประทานศิริมงคลแก่ท่าน แท้จริงท่านรสูลุลลอฮฺ ได้สอนแก่เราเช่นนั้น"[56]

19. เจ้าสาวให้การบริการในการจัดเลี้ยง

ไม่ถือว่าเป็นความผิด หากเจ้าสาวจะช่วยบริการในการจัดเลี้ยงแก่บรรดาผู้ชายที่มาร่วมงานด้วยตนเอง ทั้งนี้หากนางปกปิด[57] และปลอดจากเหล่าฟิตนะฮฺทั้งมวล ดังหะดีษ

---

56. รายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (2/52/7) อัน-นะสาอียฺ (2/91) อิบนุ มาญะฮฺ (1/589) อัด-ดาเราะมียฺ (2/134)อบู บักรฺ อัช-ชาฟิดียฺ ในหนังสือ "อัล-ฟะวาอิด"(1/250/73) และมีรายงานจากอบู บักรฺ อัน-นัรฺสียฺ และอิบนุส สุนนียฺ (เลขที่ 596) อิบนุล อะรอบียฺ ในหนังสือ "อัล-มุอฺยัม"ของท่าน(2/27)อัล-บัยฮะกีย(7/148)สายรายงานที่เพิ่มเติมนั้น เป็นสายรายงานของอัด-ดาเราะมียฺ อิบนุส สุนนียฺ และอัล-บัยฮะกียฺ ซึ่งท่านกล่าวว่า นักรายงานเหล่านั้นเป็นคนที่เชื่อถือได้ นอกจาก อัล-หะสันซึ่งมิได้รับหะดีษจากอุกัยลฺ ดังที่ได้มีการกล่าวกัน กระนั้นก็ตามนักค้นคว้าและนักพิจารณาในสมัยปัจจุบันได้กล่าวว่าการกล่าวหาเช่นนั้นเป็นการกล่าวหาที่ไร้เหตุผลและหลักฐาน ทั้งนี้ก็เพราะว่า อัล-หะสันได้รับหะดีษจากบรรดาเศาะหาบะฮฺ ก่อนจากท่านอุกัยลฺเสียอีก ในทัศนะของฉัน แต่อัลหะสันนั้นคือ อัล-บัศรียฺ เป็นผู้มุดัลลิส ดังที่ทราบกัน กล่าวคือ ท่านได้สารภาพว่า ได้รับหะดีษจากอุกัยลฺ แต่นั่นก็หมายถึง เป็นหะดีษ อัล-มุนเกาะฏิอฺ แต่อะหฺมัดได้รายงานอีกสายรายงานหนึ่งจากอุกัยลฺเช่นกัน ดังนั้น เมื่อมีการรวบรวมและสนับสนุนกัน ก็จะทำให้เกิดความแข็งแรงและถูกต้องยิ่งขึ้น อัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง

จากนั้นฉันยังได้พบอีกสายรายงานหนึ่ง ในหนังสือ "อัล-มุวัฎฎิหฺ" ของอัล-เคาะฏีบ อัล-บัฆดาดียฺ (2/255)และอิบนุ อะสากิรฺ เช่นกัน

57. นั่นคือปกปิดร่างกายของนางตามที่อิสลามได้บัญญัติไว้ โดยมีเงื่อนไข 8 ประการ คือ

- ปกปิดร่างกาย นอกจากใบหน้า และฝ่ามือ

19.1 จากสัฮลุ บิน สะอัด กล่าวว่า

"เมื่ออบู อุสัยดฺ จัดงานวะลีมะฮฺ เขาได้เชิญท่านนบี และบรรดาเศาะหาบะฮฺของท่าน เขามิได้เตรียมอะไรมากนัก กอร์ปกับมีแต่ภรรยาของเขาอุมมุอุสัยดฺเท่านั้น เขาได้แช่ผลอินทผลัมในภาชนะที่ทำมาจากหิน ตั้งแต่เมื่อคืน หลังจากที่ท่านนบี รับประทานอาหารเสร็จ ท่านก็รินน้ำนั้นมาดื่ม ซึ่งในครั้งนี้ภรรยาของเขาคอยให้การบริการ"[58]

- เครื่องอาภรณ์ที่ใช้ปกปิดนั้น ตัวมันเองมิใช่เครื่องประดับ
- หนา ไม่โปร่งใส
- ไม่คับ จนมองเห็นลักษณะรูปร่างของร่างกาย
- ไม่ใช้เครื่องหอม
- ไม่มีส่วนคล้ายกับเครื่องแต่งกายของผู้ชาย และไม่ใช่เป็นอาภรณ์ของผู้ปฏิเสธ
- ไม่ใช่เป็นอาภรณ์ที่ได้รับความนิยม (แฟชั่น- ผู้แปล)

อนึ่งฉันได้ชี้แจงเกี่ยวกับหลักฐานจากอัล-กุรอานและอัส-สุนนะฮฺ เกี่ยวกับเงื่อนไขเหล่านี้ โดยพิมพ์ครั้งแรกที่โรงพิมพ์อัส-สะละฟียะฮฺ กรุงไคโร ปี 1374 ชื่อหนังสือว่า "ฮิญาบุล มัรฺอะติ อัล-มุสลิมะฮฺ ฟิล กิตาบ วัส-สุนนะฮฺ" และครั้งต่อมาได้พิมพ์ที่โรงพิมพ์ อัล-อิสลามียะฮฺ ฉะนั้นผู้ใดสนใจรายละเอียดก็หาอ่านและศึกษาได้

58.รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ (9/200 205 206) ในหนังสือ "อัล-อะดะบุล มุฟรัด" ของท่าน(เลขที่ 746) มุสลิม(6/103) อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือเศาะฮี้หฺของท่าน (8/131/1-2)อิบนุ มาญะฮฺ (590-591) อัล-บะเฮาะวียฺ เป็นหะดีษจากอาลี อิบนุล ยะอฺดิ(28/189/1 1/190) อัฏ- ฏ็อะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-อาว์สัฏ"(1/132/1) อัล-บะเฮาะวียฺ ในหนังสือ "ชัรฺหุส สุนนะฮฺ"(3/197/1) และท่านอัล-หาฟิซกล่าวว่า

(1)จากหะดีษนี้เข้าใจว่า อนุญาตให้เจ้าสาวบริการแก่ผู้ที่เป็นสามี (เจ้าบ่าว-ผู้แปล) และผู้ที่มาร่วมงาน และไม่เป็นที่สงสัยว่า สภาพเช่นนี้กระทำได้ก็ต่อเมื่อปลอดจากเหล่าฟิตนะฮฺ ประกอบกับนางต้องปกปิดและรักษาบริเวณที่ต้องปกปิดให้ดี อีกทั้งยังอนุญาตให้ผู้ชายบริการแก่ผู้หญิงได้ในกรณีเช่นนี้เหมือนกัน และอนุญาตให้มีการเลี้ยงด้วยเครื่องดื่มได้ ตราบใดที่ไม่มีเครื่องของเมา อีกทั้งยังชี้ให้เห็นว่า เมื่อมีเสียงสะท้องต่อคนบางคน ในงานวะลีมะฮฺด้วยสิ่งของบางอย่างก็อนุญาตให้กระทำได้

ในทัศนะของฉันเห็นว่า ทัศนะที่ว่าเหตุการณ์นี้ เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการบัญชาในเรื่องฮิญาบนั้น เป็นทัศนะที่ไม่ประกอบด้วยหลักฐาน และหะดีษนี้มิใช่จะบ่งบอกว่าเจ้าสาวนั้นมิได้สวมใส่ฮิญาบซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่แสดงถึงความเป็นโมฆะของทัศนะนี้ ทั้งนี้เพราะว่า เราสังเกตตลอดมาจนถึงปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ชาวนาชาวไร่ที่สวมใส่ฮิญาบต่างให้บริการแขกที่มาร่วมงานด้วย ซึ่งเป็นการบริการที่ดียิ่ง อีกทั้งนางก็ปกปิดและรักษาเรือนร่างของ

20. ว่ากลอน และตีกลองดุป

อนุญาตให้ประกาศการแต่งงานด้วยการตีกลองดุป[59] เท่านั้น และร้องเพลงที่มีเนื้อหาไม่ส่อให้เกิดอารมณ์ใคร่ หยิ่งยโส ฯลฯ ดังหะดีษ

20.1 จากอัรฺ-รุบัยอฺ บินติ มุเอาวิซ กล่าวว่า

"ท่านนบี ได้มาตอนที่ฉันแต่งงาน ท่านนั่งบนผ้าปูของฉัน ดังท่านนั่งอยู่กับฉันนี้ (เป็นการสนทนาของนักรายงานหะดีษ) และแล้วเด็กก็เริ่มตีดุป และว่ากลอนที่กล่าวถึงผู้ที่เสียสละในสงครามบัดรฺคนหนึ่งในหมู่ของพวกเหล่านั้นเอ่ยขึ้นว่า พวกเรามีนบีคนหนึ่งที่รู้เรื่องในวันพรุ่ง ท่านจึงกล่าวว่า อย่ากล่าวเช่นนั้นแต่จงกล่าวอย่างที่พวกเจ้ากล่าวกันก่อนนี้"[60]

20.2 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"สตรีนางหนึ่งรีบเร่งไปยังชายคนหนึ่งจากชาวอันศอรฺ ท่านนบีกล่าวว่า โอ้ อาอิชะฮฺ พวกเจ้าไม่มีการละเล่นหรือ แท้จริงชาวอันศอรฺมีการละเล่นที่พวกเจ้าฉงนนัก?"[61]

ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า

"พวกเจ้ามีเด็ก ๆ ที่ตีดุป หรือร้องเพลงด้วยหรือไม่ ? ฉันถามว่า ท่านพูดอะไรน่ะ ? กล่าวว่า

พวกเรามาหาพวกท่าน	พวกเรามาหาพวกท่าน
พวกเรามีชีวิตชีวา	เพิ่มอีกคราเพื่อพวกเจ้า
หากมิใช่เพราะทอง	ฉันคงไม่แปลงในแดนเจ้า

นางด้วยอาภรณ์ตามแบบอิสลามกำหนด ดังนั้น จึงถือว่า หะดีษยังไม่เป็นโมฆะหรือถูกยกเลิกแต่ประการใด ดังปรากฏในคำนำเสนอของอัล-บุคอรีย์ ที่ว่า "เรื่องการบริการของผู้หญิงต่อผู้ชายด้วยตนเอง" แต่อย่างไรก็ตาม เราต้องสำนึกอยู่เสมอเกี่ยวกับเงื่อนไขดังกล่าวและต้องยึดมั่นทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ มิใช่เป็นไปตามสมัยนิยม ที่มีผู้หญิงค่อยให้บริการ แต่ใช้วิถีที่ออกนอกลู่นอกทางจากที่อิสลามกำหนด

59. มีลักษณะคล้ายรำมะนา - ผู้แปล

60. รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ (2/352 9/166-167) อัล-บัยฮะกีย์ (7/288-289) อะหฺมัด (6/359-360) อัล-มุหาลีย์ ในหนังสือ "เศาะลาตุล อีดัยน". (เลขที่ 139) และท่านอื่น ๆ

61. รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ (9/184-185) อัล-หากิม(2/184) อัล-บัยฮะกีย์ (7/288)

หากมิใช่ข้าวสาลีอันอร่าม ฉันคงไม่ตามอ้วบแก้มแก่พวกเจ้า”[62]

20.3 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

“ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ฟังผู้คนว่ากลอนในงานวะลีมะฮฺว่า

ฉันมอบแกะแก่เจ้า ซึ่งง่ายดายเพราะอยู่ในคอกมัน

ศรีภรรยาในวาดี เป็นที่มั่น นางรู้กัน สิ่งเกิดขึ้นในวันพรุ่ง

จากนั้นท่านรสูลุลลอฮฺได้เตือนว่า ไม่มีผู้ใดรู้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นในวันพรุ่งได้ นอกจากอัลลอฮฺเท่านั้น”[63]

20.4 จากอามิรฺ บิน สะอัด อัล-บะญะลีย์ กล่าวว่า

“ฉันไปหาคุรเฎาะฮฺ บินกะอับ และอบี มัสอูด และได้กล่าวครั้งที่ 3 ว่า -อาลีได้ไป-และเด็ก ๆก็เริ่มตีกลองดุปและร้องเพลง ฉันจึงกล่าวว่า พวกเจ้ากระทำเช่นนี้ ทั้ง ๆ ที่พวกเจ้าเป็นเศาะหาบะฮฺของท่านมุฮัมมัด เขาเหล่านั้นตอบว่า แท้จริงเรื่องนี้ เราได้รับอนุญาตให้กระทำได้ในงานวะลีมะฮฺ และเมื่อเกิดการเสียใจเมื่อได้รับความยากลำบาก ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า ในการร้องไห้ เมื่อญาติพี่น้องเสียชีวิต ตราบใดที่ไม่เกินขอบเขต”[64]

20.5 จากอบี บัลย์ บิน สุลัยม์ กล่าวว่า

“ฉันได้กล่าวแก่มุฮัมมัด บิน หาฏิบว่า ฉันเคยแต่งงานมาแล้ว 2 ครั้ง ไม่มีครั้งใดเลยที่เสียงกลองมุฮัมมัดตอบว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เส้น

---

62. รายงานโดยอัฏ-เฏาะบะรอนีย์ ดังในหนังสือ “อัซ-ซะวาอิด” ของท่าน (1/167/1) ท่านมิได้กล่าวอะไร แต่ในหนังสือ “อัล-ฟัตหฺ” กล่าวว่า มีนักรายงานที่อ่อน

นอกจากนี้ฉันยังพบสายรายงานอื่นอีกจากอาอิชะฮฺซึ่งมาสนับสนุนให้หะดีษนี้แข็งแรงขึ้น ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ “อัล-อิรฺวาอ์” (2055)

ในเรื่องนี้ยังมีจากอาอิชะฮฺอีก ดังปรากฏในหนังสือ “อัล-มุสนัด”(6/269) นักรายงานทั้งหมดเชื่อถือได้ นอกจาก อิสหาค บิน ซะฮล บิน อบี หันดะมะฮฺ ซึ่งปรากฏในหนังสือ “อัล-ญัรฺห” ซึ่งไม่มีคำกล่าวใด ๆ

63. รายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนีย์ ในหนังสือ “อัศ-เศาะฆีรฺ” (หน้า 69) เลขที่ (830 ตามลำดับการเรียบเรียงของฉัน) อัล-หากิม (2/184-185) อัล-บัยฮะกีย์ (7/289) อัล-หากิม กล่าวว่า เศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของมุสลิม อัซ-ซะฮะบีย์ ก็เห็นพ้อง ส่วน อัล-หาฟิซ ยังให้ความเห็นในหนังสือ “ อัล-เอาว์สัฏ” ของ อัฏ-เฏาะบอระนีย์ (9/167)ว่า เป็นสายรายงานที่หะสัน

64.รายงานโดย อัล-หากิม อัล-บัยฮะกีย์ อัน-นะสาอีย์ (2/93) อัฏ-เฏาะญาลิสีย์ (เลขที่ 1221)

จำแนกระหว่างหะลาลและหะรอม คือเสียงกลองดุป"[65]

20.6 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"เจ้าจงเป่าประกาศการแต่งงาน"[66]

21. ห้ามมีสิ่งที่ขัดกับบทบัญญัติ

เราจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องห้าม หรือ ขจัดทุกสิ่งที่ขัดกับบทบัญญัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่กลายเป็นประเพณีนิยมปฏิบัติกันมา จนบางครั้งการปิดปากเงียบของบรรดานักวิชาการบางคน จนทำให้เกิดการเข้าใจผิดว่า สิ่งนั้นเป็นบทบัญญัติศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานวะลีมะฮฺ อย่างเช่น

21.1 รูปภาพ

นั้นคือติดรูปภาพที่ฝาผนัง ทั้งที่เป็นรูปปั้น รูปถ่าย ภาพวาด หรืออีกนัยหนึ่งกล่าวว่า ทั้งที่มีตัวตนมีเงาหรือไร้เงา ซึ่งล้วนแล้วเป็นสิ่งต้องห้าม ดังนั้นผู้ใดที่มีความสามารถก็ต้องดำเนินการนำออกหรือทำลายมันเสีย ดังหะดีษ

21.1.1 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

ท่านรสูลุลลอฮฺ เข้ามาหาฉัน ซึ่งฉันอยู่หลังม่าน[67] ภายในบ้าน[68] ซึ่งมี

---

65. รายงานโดย อัน-นะสาอีย฿ (2/91) อัต-ติรฺมิซีย฿ (2/170)และกล่าวว่า เป็นหะดีษหะสัน อิบนุ มาญะฮฺ อัล-หากิม อัล-บัยฮะกีย฿(7/289)อะหฺมัด(3/418)อบู อาลี อัฏ-ฏูลีย฿ ในหนังสือ "มุคตะศัรฺ อัล-อะหฺกาม"(1/109-110)อัล-หากิม กล่าวว่า เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ อัซ-ซะฮะบีย฿ ก็เห็นพ้อง ส่วนทัศนะฉันเห็นว่า เป็นสายรายงานที่หะสัน ซึ่งฉันได้ชี้แจงในหนังสือ "อัล-อิรฺวาอ์"(2054)

66. รายงานโดย อิบนุ ฮิบบาน (1285) อัฏ-เฏาะบะรอนีย฿(1/1/69)และในหนังสือ "อัล-เอาว์สัฏ"(2/167/1ในส่วนของซะวาอิด) ในหนังสือ"อัล-มุนตะกอ มิน หะดีษิอิ"(2/64/12) อัฎ-ฎิยาอ์ อัล-มุก็อดดะสีย฿ ในหนังสือ"อัล-มุคตาเราะฮฺ"(1/150)จากอับดุลลอฮฺ บิน อัล-อัสวัด จากอามิรฺ บิน อับดุลลอฮฺ บิน อัซ-ซุบัยรฺ จากบิดาของเขา ถึงนบี ซึ่งเป็นสายรายงานที่หะสัน เพราะมีนักรายงานที่เชื่อถือได้ อีกทั้งเป็นที่รู้จัก นอกจากอิบนุ อัล-อิสหัค ซึ่งอบู หาติมกล่าวว่า ชัยคฺ และอิบนุ ฮิบานยังกล่าวในหนังสือ " อัษ-หิกอต"(2/145) อัล-หากิม กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ อิบนุ คะกีก อัล-อัค ก็กล่าวเช่นนี้เหมือนกัน ซึ่งเป็นความต้องการดังปรากฏใน หนังสือ "อัล-อิลมาม บิ อะหาดีษ อัล-อะหฺกาม" (1/122) ซึ่งเขาได้กำหนดเงื่อนไขในบทนำว่าเขาจะไม่นำเสนอในหนังสือของเขานี้ นอกจากหะดีษที่เศาะฮี้หฺเท่านั้น

67. นั่นคือม่านที่บาง บางทัศนะกล่าวว่า หนา ทำมาจากขนสัตว์และมีสีอันหลากหลาย และอีก

รูปภาพ ในรายงานอื่นกล่าวว่า มีรูปม้าที่มีปีก เมื่อท่านเห็นเช่นนั้น สีหน้าของท่านเปลี่ยนไป และกล่าวขึ้นว่า โอ้อาอิชะฮฺ มวลมนุษย์ที่จะได้รับโทษมหันต์จากอัลลอฮฺในวันกิยามะฮฺ นั่นคือ ผู้ที่เลียนแบบสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้าง ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า แท้จริงเจ้าของภาพนี้ย่อมได้รับโทษ และเขาจะถูกสั่งว่า จงให้ชีวิตต่อสิ่งที่เจ้าได้สร้าง นอกจากนี้ท่านยังกล่าวอีกว่า แท้จริงบ้านที่มีรูปภาพอยู่ บรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าไป อาอิชะฮฺจึงกล่าวว่า จากนั้นเราก็ได้ตัดมันออก แล้วนำมาทำปลอกหมอนพิง 1 ผืน หรือ 2 ผืน และฉันก็ได้เห็นท่านนั่งพิงอยู่บนผืนหนึ่งที่มีรูปนั้นอยู่”[69]

ทัศนะหนึ่งกล่าวว่า ม่านบางที่อยู่หลังม่านที่หนา ดังปรากฏในหนังสือ “อัน-นิฮายะฮฺ”

68. บ้านที่มีขนาดเล็ก ยกพื้นขึ้นเล็กน้อย ดังคำกล่าวของอินุล อะษีรฺ ในหนังสือ “อัน-นิฮายะฮฺ”

69. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ (10/317-318) มุสลิม(6/158-160)อัล-บัยฮะกียฺ (7/269) อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือ “ชัรฺหุส สุนนะฮฺ” (1/217/3) อัษ-ษะเกาะฟียฺ ในหนังสือ “อัษ-ษิเกาะฟิยาต”(เลขที่ 11) อับดุรฺเราะซาค ในหนังสือ “อัล-ญามิอฺ” (เล่ม 2 เลขที่ 64)อะหฺมัด (6/229 281) ด้วยสายรายงานตามเงื่อนไขของมุสลิม

ทัศนะฉัน จากหะดีษนี้มีบทเรียน 2 ประการ

1. ห้าม (หะรอม) แขวนรูปภาพหรือสิ่งที่มีรูปภาพ

2. ห้าม(หะรอม) ประดิษฐ์รูป ทั้งที่มีรูปตัวตน หรือไม่มีตัวตน หรืออาจกล่าวได้ว่า ทั้งที่มีเงาหรือไม่มีเงา นี่เป็นทัศนะของอุละมาอ์

อัน-นะวะวียฺกล่าวว่า บรรดาชนสะลัฟส่วนหนึ่ง มีทัศนะว่า รูปที่ห้ามนั้นคือรูปที่มีตัวตน ส่วนรูปที่ไม่มีตัวตนถือว่าไม่เป็นไร แต่นี่เป็นทัศนะที่ใช้ไม่ได้ ทั้งนี้เพราะผ้าม่านที่ท่านนบีไม่เห็นด้วยและยังสั่งให้นำออกนั้น เป็นผ้าม่านที่มีรูปภาพและไม่มีตัวตน

อย่างไรก็ตาม ยังมีอุละมาอ์ในสมัยปัจจุบัน ยังคัดค้านในเรื่องนี้โดยอาศัยหะดีษอาอิชะฮฺที่ได้กล่าวมานั้น ว่า เป็นรูปภาพที่ขัดกับความเป็นจริง นั่นคือเป็นรูปม้าที่มีปีก ด้วยเหตุนี้ ท่านรสูลุลลอฮฺ จึงเกลียดรูปภาพเช่นนั้น

ทัศนะฉัน คำตอบคัดค้านเช่นนี้ไม่เป็นความจริงอยู่หลายประการ นั่นคือ

1. เพราะหะดีษดังกล่าวนั้น มิได้บ่งบอกและชี้ให้เห็นว่า สาเหตุของการปฏิเสธของท่านนบีนั้นคือ รูปภาพที่ขัดกับความเป็นจริง แต่สาเหตุที่แท้จริงนั้นคือท่านกล่าวว่า “บรรดามะลาอิกะฮฺ จะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพอยู่” ดังนั้นจึงถือว่าเป็นรูปภาพโดยทั่วๆ ไป มิได้กำหนดชนิดของประเภทของรูปภาพซึ่งเป็นสาเหตุของการไม่เข้าบ้านของบรรดามะลาอิกะฮฺ นี้คือเหตุผลที่ชัดเจนที่สุด

2. หากสาเหตุของข้อความจากหะดีษข้างต้นที่ว่าแล้วนำมาทำปลอกหมอนพิง 1 ผืน หรือ 2 ผืน และฉันก็ได้เห็นท่านนั่งพิงอยู่บนผืนหนึ่งที่มีรูปนั้นอยู่ อาอิชะฮฺก็คงนำเอารูปม้าที่ปีก

21.1.2 จากอาอิซะฮฺ กล่าวว่า

"ฉันตั้งหมอนที่มีรูปภาพแก่ท่านนบี ท่านอยู่ระหว่าง 2 ประตู และสีหน้าของท่านเริ่มเปลี่ยน ฉันจึงถามว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ เหตุใดเล่า ท่านจึงมีสภาพเช่นนี้ ท่านตอบว่า เจ้าใช้หมอนใบนี้เพื่ออะไร ? ฉันตอบว่า ใช้สำหรับให้ท่าน พิงมัน ท่านกล่าวว่า เจ้าไม่ทราบดอกหรือ ? ว่าบรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพ และผู้ที่ประดิษฐ์มัน ก็ย่อมได้รับโทษในวันกิยามะฮฺอีกด้วย โดยที่เขาจะถูกสั่งว่า จงให้ชีวิตต่อสิ่งที่เจ้าสร้าง ในสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า แท้จริงเจ้าของรูปภาพนี้จะได้รับโทษในวันกิยามะฮฺ นางกล่าวอีกว่า ท่านนบี

มาเล่น ดังในหะดีษ

ด้วยเหตุนี้ จึงถือว่าเหตุผลนั้น เชื่อถือไม่ได้ และหะดีษเหล่านี้ก็มิได้ขัดกัน ส่วนหะดีษของอบี ฏ็ลหะฮฺ ที่ว่า แท้จริงบรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพ นอกจากที่อยู่ที่ผ้านั้นคือ ติดอยู่กับผ้า โดยมิได้แขวน ดังนั้นหะดีษอาอิชะฮฺนี้ให้ความรู้อย่างชัดเจนว่ามะลาอิกะฮฺจะไม่เขาบ้าน ตราบใดที่มีรูปภาพแขวนอยู่ ซึ่งต่างกับที่ติดอยู่โดยมิได้แขวน ดังหะดีษที่กล่าวว่า ฉันเห็นท่านนั่งพิงบนผืนหนึ่งที่มีรูปติดอยู่ สภาพเช่นนี้จึงไม่ถือว่า เป็นสาเหตุของมะลาอิกะฮฺไม่เข้าบ้าน ดังนั้นหะดีษอาอิชะฮฺ จึงเป็นหะดีษที่ชี้แจงความหมายของหะดีษ อบี ฏ็ลหะฮฺที่ไม่อนุญาตอย่างกว้างๆ ฉะนั้นจึงถือว่า เป็นความผิดพลาดที่เข้าใจว่าอนุญาตให้วาดภาพบนผ้าได้ อีกทั้งก็เท่ากับอนุญาตให้วาดบนกระดาษได้!! นี่เป็นความผิดพลาดอีกเพราะว่า หะดีษดังกล่าวมิได้อนุญาต นอกจากวิธีการใช้ที่ได้อธิบายมา

ส่วนการถ่ายภาพนั้น หะดีษนี้มิได้กล่าวอย่างชัดเจน แต่จะกล่าวอย่างชัดเจนในหะดีษอาอิชะฮฺที่ห้ามมิให้ถ่ายภาพบนผ้าดังตัวบทหะดีษที่กล่าวว่า แท้จริงเจ้าของภาพนี้จะถูกลงโทษ ดังนั้น เราไม่ควรละทิ้งหะดีษนี้ แล้วนำหะดีษ อบี ฏ็ลหะฮฺมาใช้ ซึ่งมิได้กล่าวอย่างชัดเจนในเรื่องนี้

ด้วยเหตุนี้ เมื่อเราทราบเช่นนี้แล้ว เราจึงไม่ควรซื้อเสื้อผ้าที่มีรูปภาพ แม้ว่าจะใช้สำหรับกระทำในสิ่งที่ต่ำต้อยก็ตาม ทั้งนี้เพราะว่า เป็นการช่วยเหลือในสิ่งที่ไม่ดี แต่เมื่อไม่ทราบถึงข้อห้าม และซื้อมาเพื่อการที่ต่ำต้อยก็ถือว่าไม่เป็นไร ดังหะดีษจากอาอิชะฮฺนี้

และอาจเป็นไปได้ ฉันเห็นท่านนั่งพิงหมอนพิงที่มีรูปภาพ นั้นคือนางตัดตรงกลางภาพซึ่งมันเปลี่ยนสภาพรูปเป็นเช่นอื่นแล้ว นี่คือทัศนะของการประสานความหมายหะดีษทั้ง 2 และหะดีษอัน-นะมะเราะฮฺ ที่นำเสนอโดยอัล-หาฟิซ

นอกจากนี้ ยังมีหะดีษที่สนับสนุนในเรื่องนี้จากหะดีษ อบู ฮุรัยเราะฮฺ ในหะดีษญิบรีลดังจะได้นำเสนอต่อไป ซึ่งท่าน (ญิบรีล-ผู้แปล) กล่าวแก่ท่านนบีกล่าวว่า เมื่อในบ้านมีผ้าม่านที่ผนัง มีรูปภาพอยู่ ก็จงตัดศีรษะมันเสีย แล้วนำมาทำผ้าปูหรือผ้านั่งพิง เพราะแท้จริง

จะไม่เข้ามา จนกว่าฉันจะเอามันออกไป”[70]

21.1.3 ท่านนบี กล่าวว่า

“ญิบรีลได้มาหาและกล่าวแก่ฉันว่าเมื่อวานฉันมาหาเจ้าไม่มีสิ่งที่ห้ามฉันมิให้เข้าไป นอกจากที่ประตูนั้นมีรูปผู้ชาย[71] ภายในบ้านนั้น ยังมีผ้าม่านที่มีรูปและมีสุนัขอยู่อีกด้วย และแล้วท่านก็เดินไปตัดศีรษะรูปดังกล่าว ซึ่งทำให้รูปภาพนั้นมีสภาพเหมือนต้นไม้ [72] และเดินไปตัดม่านแล้วนำมาเป็นผ้าปูนั่ง

นักรายงานเป็นผู้ที่เชื่อถือได้ ดังที่
พวกเรา (มะลาอิกะฮฺ-ผู้แปล) จะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพอยู่
ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ“สิลสิละฮฺ อัลอะหาดีษ อัศ-เศาะฮี้ห”.

70. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ(2/11 4/154) อบู บักรฺ อัช-ชาฟิอียฺ ในหนังสือ อัล-ฟะวาอิด”(6/58) และท่านอื่นๆ และเป็นหะดีษที่
ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺหะดีษนี้ยังรายงานอีกโดยมุสลิม ของอุสตาซ ยูสุฟ อัล-กัรฺฎอวียฺ เลขที่
ฉันได้พิจารณาแล้วในหนังสือ“อัล-หะลาล วัล หะรอม”
(121)

หะดีษนี้ เป็นหลักฐานที่ชัดเจนที่บ่งบอกถึงว่ารูปภาพนั้นเป็นเหตุให้มะลาอิกะฮฺไม่เข้าบ้าน
แม้ว่าจะติดอยู่ในสภาพที่ต่ำต้อยก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากรสูลุลลอฮฺ จะไม่เข้าไปจนกว่าจะนำ
มันออกไป อีกทั้งยังปรากฏคำกล่าวอีกว่า แท้จริงมะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าบ้านที่มีรูปภาพอยู่

71. ในหนังสือ “อัล-กอมูล” คำว่า รูปใช้สำหรับของที่มีตัวตนและไร้ตัวตน มิใช่ดังที่บางคนเข้าใจกัน แต่ในที่นี้ หมายถึง รูปที่มีตัวตน เพราะท่านสั่งให้ตัดศีรษะส่วนที่ไร้ตัวตนซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

72. นี่เป็นหลักฐานชัดเจนที่กล่าวถึง การดัดแปลง แก้ไขเพื่อนำรูปภาพมาใช้ ดังในสมัยปัจจุบันนี้
ก็กระทำได้ นั่นคือ ดัดแปลง แก้ไขให้ได้สภาพเช่นนั้น หรือนักวิชาการฟิกฮฺบางท่านได้ให้
ทัศนะว่า แก้ไขจนได้สภาพที่ไม่ครบองค์ประกอบของสิ่งนั้นคำกล่าวสั้นๆ เช่นนี้ เป็นที่ยึด
ถือโดยคนบางคน ตัวอย่างเช่น ที่ฉันเคยอ่านเมื่อหลายปีมาแล้ว จากนิตยสาร “อัน-นูรฺล
อิสลาม” ซึ่งภายหลัง ได้เปลี่ยนชื่อเป็นนิตยสาร “อัล-อัซฮัรฺ” โดยสรุปแล้ว เขากล่าวว่า
มุสลิมสามารถมีความเป็นศิลปะได้ นั่นคือสามารถแกะสลักรูปปั้นได้ แต่ต้องทำรูหรือตรง
ศีรษะทั้งนี้เพื่อมิให้มีสมอง เมื่อเป็นเช่นนั้น ก็นับว่าไม่ครบองค์ประกอบของสิ่งนั้นและไม่
สามารถมีชีวิตได้ อีกทั้ง เพื่อให้มีศิลปะและดูงามยิ่งขึ้น ก็ให้นำผมปลอมมาใส่ปิดช่วงดังกล่าว
ก็จะได้รูปปั้นที่มีศิลปะ และไม่ขัดกับบทบัญญัติ (ตามความนึกคิดของเขา)
เจ้ามิเห็นดอกหรือ ? เขากำลังหลอกเล่นกับบทบัญญัติ โดยผ่านสื่อที่มีเกียรติเช่นนี้ ด้วย
พระนามของอัลลอฮฺ เหตุการณ์นี้ไม่ต่างกับคำตรัสของอัลลอฮฺที่มีความว่า “และจงถาม
พวกเขาเกี่ยวกับชาวเมืองที่อยู่ใกล้ทะเล เมื่อพวกเขาล่วงละเมิดบทบัญญัติ ห้ามการจับ
ปลาในวันเสาร์ เมื่อฝูงปลาได้มาสู่พวกเขาในวันเสาร์ โดยปรากฏตัวชัดเจนบนผิวน้ำ และ

ในวันที่พวกเขาไม่ทำพิธีในวันเสาร์ ฝูงปลาดังกล่าวก็ไม่มายังพวกเขาเช่นนั้น เราทดสอบพวกเขาเพราะเหตุที่พวกเขาเคยฝ่าฝืน" (สูเราะฮฺ อัล-อะอฺรอฟ 162)ในเรื่องนี้ท่านรสูลุลลอฮฺยังกล่าวอีกว่า อัลลอฮฺทรงประณามพวกยะฮูดีย์ แท้จริงอัลลอฮฺทรงห้ามไขมันของผึ้ง แต่เขาไปขายและเอาเงินนั้นมาใช้(อัล-บุคอรีย์ มุสลิม)

ด้วยเหตุนี้ท่านรสูลุลลอฮฺ จึงห้ามมิให้เราปฏิบัติตามแนวทางของเขา โดยท่านได้กล่าวว่า "เจ้าปฏิบัติเหมือนกับการปฏิบัติของพวกยะฮูดีย์ ซึ่ง (ภายหลัง) เจ้าจะถือเป็นสิ่งอนุมัติ ในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงห้าม โดยการใช้เล่ห์เหลี่ยมเป็นอย่างน้อย"รายงานโดย อิบนุ บัฏเฏาะฮฺใน เรื่องที่กล่าวถึง การใช้เล่ห์เหลี่ยมที่เป็นโมฆะ (หน้า 24)ด้วยสายรายงานที่ดี ดังคำกล่าวของอิบนุ ตัยมียะฮฺ และอิบนุ กะษีรฺ แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งหมดนั้นผู้ที่เป็นทาสต่ออารมณ์ก็จะไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าใดนัก ขออัลลอฮฺทรงช่วยเหลือและทรงปกป้องเรา

นอกจากนี้ ยังมีบางคนที่ให้ความต่างระหว่างวาดด้วยลายมือกับถ่ายด้วยกล้องถ่าย ซึ่งเขาคิดว่านั้น มิใช่เป็นการกระทำของมนุษย์ แต่เป็นเพียงการจับกล้องเท่านั้นเอง เขามิได้คิดดอกหรือว่า? การออกแรงไปกดที่ชัตเตอร์นั้น มิใช่เป็นการกระทำของมนุษย์ดอกหรือ?? ในเรื่องนี้ อุสตาซ อบูล วะฟาอ์ ดัรฺวิช ได้ชี้แจงขั้นตอนต่างๆ ในการถ่ายรูปเพื่อคัดค้านต่อผู้มีเกียรติ อัช-ชัยคฺ มุฮัมมัด บิน อิบรอฮีม ซึ่งเป็นผู้ให้คำตัดสิน (ฟัตวา)(หน้า 43-45) พอสรุปได้ว่า ผู้ที่ถ่ายรูปจะต้องทำ 11 ประการ เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปถ่ายนั้น ๆ แต่ผู้รอบรู้คนนี้ยังกล่าวอีกว่า รูปถ่ายนั้นมิใช่การกระทำของมนุษย์

จากการกำหนดความต่างดังกล่าวข้างต้นนั้นเป็นผลให้ติดรูปคนได้ หากรูปนั้นเป็นภาพถ่ายแต่ไม่อนุญาต หากเป็นภาพวาด เมื่อครั้นเอาภาพวาดนั้นมาถ่าย ก็อนุญาตให้ติดได้อีก

ผู้อ่าน ลองพิจารณาถึงความไม่เข้าใจในหลักฐานของทัศนะเหล่านี้ ส่วนฉันแล้ว ยังไม่เคยพบกับความไม่เข้าใจเช่นพวกนี้ นอกจากพวกฌอฮิรฺในสมัยก่อนเท่านั้น อย่างเช่น จากหะดีษที่กล่าวมา ท่านรสูลุลลอฮฺ ห้ามมิให้ปัสสาวะในน้ำนิ่ง พวกนี้มีทัศนะว่า การห้ามของท่านนบีนั้นคือ ห้ามปัสสาวะลงในน้ำนิ่ง แต่ถ้าหากปัสสาวะในภาชนะอื่น แล้วนำไปเทลงในน้ำนิ่ง ถือว่าไม่เป็นการห้าม!! ความจริงแล้ว การกระทำทั้ง 2 วิธีนั้นมีผลเท่ากัน แต่อาศัยความไม่เข้าใจในจุดประสงค์ของการห้าม จึงมีทัศนะที่แปลกๆ ออกมา เช่นเดียวกันกับบรรดาพวกที่อนุญาตให้ติดภาพถ่ายได้ ซึ่งเขาเหล่านี้ไม่เข้าใจถึงแนวทางหรือวิธีการถ่ายรูปที่รู้จักกันในสมัยท่านรสูลุลลอฮฺ อีกทั้งยังไม่เข้าใจถึงระบบการถ่ายรูปในสมัยใหม่ดังที่ได้ชี้แจงมาแล้วข้างต้น

ฉันเคยกล่าวในหลายปีที่แล้วว่า หากเป็นเช่นนั้น ท่านก็สามารถประดิษฐ์รูปปั้น โดยใช้ระบบไฟฟ้า และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สามารถผลิตนาทีละ 10 ตัว เหมือนกับของเล่นเด็กที่มีรูปสัตว์อยู่ แล้วท่านจะมีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้?!!

ฉันมิได้กล่าวว่ารูปภาพต่างๆนั้นถือเป็นหะรอมทั้งสิ้น เพราะยังมีรูปภาพอีกส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์ อย่างเช่นรูปถ่ายที่ใช้ในวงการแพทย์ ภูมิศาสตร์ ภาพสเก็ตของคนร้ายต่างๆเหล่า

และยังไปไล่สุนัขตัวนั้นออกไป เพราะแท้จริง พวกเราจะไม่เข้าบ้านที่มีรูป
ภาพและสุนัขอยู่ และเมื่อสุนัขนั้นวิ่งออกไป หะสันและหุสัยนฺ ก็อยู่ใต้เตียง[73] ท่าน
ก็กล่าวแก่อาอิชะฮฺว่า โอ้ อาอิชะฮฺ สุนัขตัวนั้น มันเข้ามาเมื่อไร ? นางตอบว่า
ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันไม่ทราบ จากนั้นท่านจึงสั่งให้นำออกไป แล้วนำ
น้ำมาพรมตรงบริเวณนั้น"[74]

นี้ถือว่าเป็นที่อนุญาตและสามารถกระทำได้ ซึ่งบางครั้งถือว่าจำเป็นที่จะต้องทำเสียอีกด้วย

หะดีษ

1. จากอาอิชะฮฺ ซึ่งนางกำลังเล่นตุ๊กตา ท่านนบีก็นำเพื่อนของฉันอีก 2 คนมาเล่นด้วย

รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (10/433) มุสลิม (7/135) อะหฺมัด (6/166 233 234)อิบนุ

สะอัด (8/66) ในสายรายงานอื่นจากนางเช่นกันกล่าวว่า ฉันมีตุ๊กตาที่ใช้เล่น เมื่อครั้นท่าน

รสูลุลลอฮฺเข้ามา ฉันซ่อนผ้ามันใต้ผ้า อบู อะวานะฮฺ เสริมว่า เพื่อนางจะได้ไม่ถูกห้าม

รายงานโดย อิบนุ สะอัด (8/65) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และยังมีหะดีษอื่นอีกที่กล่าว

ถึงในเรื่องนี้ อย่างเช่น หะดีษที่กล่าวถึงม้ามี 2 ปีก

อัล-หาฟิซ กล่าวว่าอาศัยตามหลักฐานหะดีษนี้ จึงถือว่า อนุญาตให้นำตุ๊กตามาเล่นได้

ทั้งนี้เนื่องจากเป็นของเล่น ซึ่งในเรื่องนี้เป็นบทเฉพาะที่ไม่เข้าในกรอบของการห้ามรูปภาพ

เป็นทัศนะของอิญาฎ ที่นำมาจากทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ อีกทั้งยังอนุญาตให้มีการ

ซื้อขายตุ๊กตา สำหรับฝึกฝนเด็กในงานบ้านและลูก ๆ ภายในบ้าน

2. จากอัรฺ-เราะบีอฺ บินติ มุเอาวิซ กล่าวว่า ท่านนบี ไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ที่ตั้งอยู่รอบ

นครมะดีนะฮฺ ในวันที่ 10 ของเดือนมุหัรฺรอม ซึ่งบางคนไม่ถือศีลอด และบางคนก็ถือศีล

นางกล่าวว่าพวกเราได้ถือศีลอดพร้อมๆ กับลูกในวันถัดมา และแล้วเมื่อเราไปมัสญิด เราก็

พาของเล่นที่ทำจากขนสัตว์ไปด้วยครั้นคนหนึ่งจากเด็กๆ นั้นร้อง เพราะความหิวอาหาร

เราก็ให้เขาเล่นของเล่นดังกล่าว จนถึงเวลาละศีลอด ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า เมื่อเด็ก

ร้องขออาหารเราจึงให้ของเล่น จนเขาเพลินถึงเวลาละศีลอด รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (4/163)

มุสลิม (3/152)

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า หะดีษทั้ง 2 บทนี้ อนุญาตให้ถ่ายรูปหรือวาดได้ เมื่อมีจุดประสงค์ที่

เป็นประโยชน์แก่อิสลามและบรรดามุสลิม เช่น ใช้ในวงการศึกษา อบรม หรือขัดเกลาจิตใจ

นอกเหนือจากเหตุผลนี้ ก็ยังอยู่บนพื้นฐานเดิม นั่นคือ เป็นสิ่งต้องห้าม อย่างเช่น ถ่ายรูปผู้

หลักผู้ใหญ่ ญาติมิตร เพื่อนฝูง หรือผู้ที่เรานับถือ ฯลฯ ซึ่งไร้ประโยชน์ใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้ง

เป็นการกระทำที่เหมือนกับบรรดากุฟฟารฺ ที่บูชารูปปั้น อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงรอบรู้ยิ่ง

73. นั่นคือ เตียงที่ตั้งเสื้อผ้าเป็นขั้น ๆ ดังปรากฏในหนังสือ "เฆาะรีบุล หะดีษ" ของอิบนุ กุตัยบะฮฺ
และ"อัน-นิฮายะฮฺ" ของอิบนุล อะษีรฺ

74. หะดีษเศาะฮี้หฺที่รายงานจากเศาะหาบะฮฺ 5 ท่านด้วยกันคือ
1. จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ รายงานโดย อบู ดาวูด (2/189) อัน-นะสาอียฺ (2/302) อัต-ติรฺ

21.2 ปกปิด / ประดับฝาผนังด้วยผ้าสะญะดะฮฺ[75]

ประการที่ 2 ที่ควรหลีกเลี่ยง คือ นำผ้าสะญะดะฮฺมาประดับบนฝาผนัง แม้ว่าจะไม่ใช่ผ้าไหมก็ตาม ทั้งนี้ เพราะว่าเป็นการฟุ่มเฟือย และเป็นการประดับที่มิใช่เป็นเจตนารมณ์ของอิสลาม ดังหะดีษ

21.2.1 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้ไปทำสงคราม เมื่อถึงกำหนดเวลาเดินทางของกองทัพ ฉันก็เอาผ้ามาปิดล้อมรอบ ซึ่งมีรูปภาพอยู่ ดังนั้นจึงนำไปปกปิดที่หน้ามุก[76] ครั้นท่านรสูลุลลอฮฺ เข้ามาหาฉันในห้อง ฉันกล่าวว่า ขอความสันติสุข ความโปรดปรานและความจำเริญจงมีแด่ท่าน โอ้รสูลุลลอฮฺ บรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ผู้ทรงให้ท่านได้รับชัยชนะ ทรงให้เกียรติแก่ท่าน ทรงให้ความราบรื่น และทรงให้ท่านเป็นที่นับถือ นางยังกล่าวอีกว่า ท่านไม่พูดคุยกับฉัน และฉันก็เห็นความไม่พอใจบนใบหน้าของท่าน จากนั้นท่านก็รีบเดินไปในบ้าน แล้วดึงผ้าดังกล่าวออกจนขาด และกล่าวขึ้นว่า เจ้านำผ้าผืนนี้มาปกปิดฝาผนังหรือ ? มันมีรูปภาพอยู่ แท้จริงอัลลอฮฺมิทรงสั่งให้เราใช้ในสิ่งที่พระองค์ทรง

มิซียฺ(4/21)อิบนุ ฮิบบาน กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ (1487)อะหฺมัด(2/305-308 478) อับดุรฺเราซาค ในหนังสือ "อัล-ญามิอฺ" (เลขที่ 68) อิบนุ กุตัยบะฮฺ ในหนังสือ "เมาะรีบุล หะดีษ" (1/100/1) อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือ "ชัรฺหุลสุนนะฮฺ" (1/218/3) อัฏ-ฏิยาอ์ ในหนังสือ"อัล-มุคตาเราะฮฺ"(1/107/10)สายรายงานทั้งหมดเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ

2. 3. จากอาอิชะฮฺ และมัยมูนะฮฺ รายงานโดยมุสลิม(6/156) อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือเศาะฮี้หฺของท่าน(8/249-250 2/253) อะหฺมัด (6/142 143 330) อัล-บะเฆาะวียฺ (1/217/3) อัฏ-เฏาะหาวียฺ ในหนังสือ "อัล-มิชกัล" (1/376-377)อบู ยะอฺลา(2/333 2/335

4. จากอบู รอบิอฺ รายงานโดย อัรฺ-เรายานียฺ (2/139/25)ช่วงที่ 2 และสุดท้ายมีการเพิ่มเติม เป็นรายงานจากมัยมูนะฮฺ ส่วนช่วงแรกและอื่นๆ เป็นรายงานจากอาอิชะฮฺ และเป็นรายงานจากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ ที่รายงานโดยอะหฺมัด และท่านอื่นๆ

5. จากอุสามะฮฺ บิน ซัยดฺ รายงานโดยอัฏ-เฏาะหาวียฺ ด้วยสายรายงานที่หะสัน

75. ผ้าพรมที่ใช้ปูในการเศาะลาฮฺ-ผู้แปล

76. นั่นคือ รอบด้าน ดังปรากฏในหนังสือ "อัน-นิฮายะฮฺ" และอาจหมายถึงรอบทุกด้าน ทัศนะฉัน ไม่ปรากฏหะดีษนี้ในเรื่องเช่นนี้ แต่เข้าใจว่า มีความสัมพันธ์กับหะดีษอื่นจากอาอิชะฮฺที่อนัสกล่าวว่า ผ้าชิ้นที่อาอิชะฮฺนำมาปกปิดรอบด้านบ้านของนาง รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (10/321) อัลลอฮฺทรงรอบรู้ยิ่ง

ประทานแก่เราในการที่ทำให้หินและดินไร้คุณค่าเช่นนี้ ”[77] จากนั้น เราก็ได้ตัด
มันออกเป็น 2 ส่วน แล้วนำเส้นใยยัดใส่ ซึ่งไม่เป็นการยากเลยสำหรับฉัน
นางยังเล่าอีกว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ก็เอนพิงมันทั้ง 2”[78]

ด้วยเหตุนี้ชนสะลัฟส่วนหนึ่งมีทัศนะว่า ห้ามเข้าไปในบ้านที่มีการประดับฝาผนัง

21.2.2 สาลิม บิน อับดุลลอฮฺ กล่าวว่า

“ในสมัยอุบัยฉันจัดงานวะลีมะฮฺ ท่านก็ประกาศแก่ผู้คน ซึ่งในส่วนนั้นมีอบูอัยยูบอยู่ด้วย ในงานครั้งนี้ผู้คนก็มาช่วยประดับฝาผนัง ด้วยผ้าที่ใช้ปูนั่งหรือ

จากนั้นฉันยังพบอัล-คัฏฏอบียฺ ยังรายงานในหนังสือของท่าน “เมาะรีบุล หะดีษ” (2/10)ด้วยคำว่า“อัล-อุรุฏ” และท่านกล่าวว่า มันไม่ใช่คำนี้ความจริงเป็นคำว่า “อัล-อุรุศุ” ซึ่งหมายถึง ไม้ที่ใช้ทำหลังคา แล้วคิดที่ปลายของไม้นั้นออกมา

77. อัล-บัยฮะกียฺ กล่าวว่า จากคำนี้ทำให้เข้าใจว่า ไม่เป็นอันควรที่จะลดคุณค่าของฝาผนัง ทั้งนี้เนื่องจากการรวมหะดีษจากหลายๆ สายรายงานที่บ่งบอกถึงเป็นที่น่ารังเกียจ เมื่อมีรูปภาพติดอยู่

ส่วนทัศนะฉันคือมันน่ารังเกียจอันเนื่องจาก 2 ประเด็นมารวมกัน นั้นคือดังที่อัล-บัยฮะกียฺกล่าวว่า และอีกประเด็นหนึ่งคือ การปกปิดฝาผนัง ดังที่ปรากฏในบางสายรายงาน กล่าวคือ 1. มีรูปภาพติดอยู่ และ2. ปกปิดฝาผนัง ดังนั้นเมื่อรวมความหมายจากหลายสายรายงาน ทำให้ทราบถึง 2 สาเหตุนี้ แต่อัล-บัยฮะกียฺ อาจจะไม่คาดคิดเช่นนั้นก็ได้ อัลลอฮฺทรงรอบรู้ยิ่ง

โดยเข้าใจจากหะดีษ อัช-ชาฟิอียะฮฺ มีทัศนะว่า เป็นที่น่ารังเกียจการปกปิดหรือประดับฝาผนัง อย่างเช่น อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือ “ชัรฺหุส สุนนะฮฺ”(2/218/3) แต่ชัยคฺ อบู นัศรฺ อัล-มุก็อดดะสียฺ ถือว่า เป็นสิ่งต้องห้าม โดยเข้าใจจากหะดีษนี้ ดังปรากฏในหนังสือ “อัล-ฟัตหฺ” (9/25)

ความเห็นที่ต่างกันนี้ เนื่องจาก เมื่อผ้าที่นำมาปกปิดนั้น เป็นผ้าไหมหรือทอง ชัยคุลอิสลาม ได้กล่าวในหนังสือ“อัล-อิคติยารอต”(144)ว่า ส่วนที่เป็นผ้าไหม หรือทองนั้น เป็นสิ่งที่ต้องห้ามเหมือนกับการห้ามชายสวมใส่ผ้าไหมหรือทองนั้นเอง ส่วนที่ปิดล้อมและเสื้อผ้าที่ใช้เฉพาะสตรีนี้ มาใช้เป็นผ้าม่านหรือใช้สวมใส่ก็เหมือนกับการนำมาปูนั่งซึ่งเราควรพิจารณา เพราะมันมิใช่เป็นเครื่องแต่งกาย ท่านยังกล่าวอีกว่า เป็นที่น่ารังเกียจ หากมีผ้าม่านบนหน้าต่างอย่างไร้ความจำเป็นหรือที่ซุ้มประตู เมื่อนอกเหนือจากความจำเป็นแล้ว ก็ถือว่า เป็นการฟุ่มเฟือย ซึ่งอาจจะถึงขั้นหะรอมไหม? มันน่าคิดพิจารณา

78. รายงานโดยมุสลิม(6/158) อบู อะวานะฮฺ(1/253/8 1/261) อิบนุ สะอัด (8/344) อะหฺมัด(6/247) อบู บักรฺ อัช-ชาฟิอียฺในหนังสือ “อัล-ฟะวาอิด”(2/67) อบูยะอฺลา ในมุสนัด

ปลอกหมอน[79] สีเขียว เมื่ออบู อัยยูบเข้ามา ท่านเห็นฉันกำลังยืนอยู่ อีกทั้งท่านมองเห็นบ้านถูกประดับฝาผนังด้วยผ้าปูสีเขียว ท่านจึงกล่าวว่า โอ้อับดุลลอฮฺ เจ้าประดับฝาผนังเช่นนั้นหรือ ? อุบัยก็ตอบในลักษณะอาย ๆ ว่า พวกสตรีเขาทำเช่นนั้น โอ้อบู อัยยูบ ท่านก็กล่าวอีกว่า สิ่งหนึ่งที่ฉันกลัวคือ เขาจะถูกพวกผู้หญิงบังคับ แต่ฉันไม่กลัวว่าเจ้าจะถูกบังคับ และยังกล่าวต่อไปอีกว่าฉันจะไม่รับประทานอาหาร และเข้าไปในบ้านของพวกเจ้า จากนั้นท่านก็เดินออกไป"[80]

21.3 ตกแต่งคิ้ว

สตรี (เจ้าสาว) บางคนได้ตกแต่งคิ้ว โดยการโกน หรือถอนบางส่วนเพื่อให้ดูงามยิ่งขึ้น (ตามความนึกคิดของนาง) การกระทำเช่นนั้นเป็นสิ่งที่ต้องห้าม และท่านรสูลุลลอฮฺ ได้สาปแช่งต่อผู้ดำเนินการ ดังหะดีษ

21.3.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"อัลลอฮฺทรงสาปแช่งสตรีผู้ทำการสัก[81] ผู้ขอสัก สตรีผู้โกนขน และผู้ขอโกน[82] สตรีผู้ที่เสียบเครื่องประดับระหว่างฟันของนางแต่ละซี่ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความ

ของท่าน (1/225) อัล-ฮัยษัม บิน กุลัยบฺ(2/124) อัร-เรายานีย฿ (1/181/28) และอบู บักรฺ อัล-มะรูซียฺ ยังได้รายงานเพิ่มเติมในหนังสือ "อัล-วัรอฺ"(1/21-2/20)

79. ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ลิสาน"

80. รายงานโดยอัฏ-เฏาะบะรอนียฺ(2/192/1) อิบนุ อะสากิรฺ(2/218/5) จากอับดุรเราะหฺมาน บิน อิสหาค จากอัซ-ซุฮรียฺ จากสาลิม ด้วยสายรายงานที่ดี และอบู บักรฺ อัล-มะรูซียฺ ยังได้เพิ่มเติมในหนังสือ "อัล-วัรอฺ" (1/20) อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือ ชัรฺหุส สุนนะฮฺ(3/24) อัล-มะรูซียฺ ยังได้กล่าวอีกว่า ท่านอะหฺมัด บิน หัมบัลได้ใช้หะดีษนี้เป็นหลักฐาน

81. นั่นคือ การทิ่มแทงลงในผิวหนัง จนมีเลือดไหลซึมออกมา จากนั้นก็ใส่สีตามต้องการ

82. นั่นคือ สตรีผู้ทำและผู้ขอทำ การโกน คือการเอาขนจากใบหน้าออก ด้วยอุปกรณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังในหนังสือ"อัน-นิฮายะฮฺ" และอื่นๆ ในเรื่องนี้มีการกล่าวถึงใบหน้า ซึ่งมิได้หมายถึงเฉพาะใบหน้าเท่านั้น มีคนกล่าวว่า การโกนนี้หมายถึง การเอาขนคิ้ว เพื่อทั้ง 2 ข้างสูงขึ้นหรือเสมอกัน คำกล่าวเช่นนี้ก็ไม่อาจนำมากล่าวอ้างเป็นเหตุผลได้ ดังที่ฉันได้พิจารณาแล้วต่อหะดีษนี้ในหนังสือ "ตัครีญิล หะลาล" (เลขที่ 97)

อัฏ-เฏาะบะรียฺ กล่าวว่า ไม่อนุญาตให้สตรีดัดแปลง แก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายที่อัลลอฮฺทรงสร้างมา โดยการเพิ่มเข้าไปหรือตัดออกทั้งเพื่อความสวยงาม สำหรับผู้เป็นสามีหรือคนอื่นๆ ดังที่คนบางคนมีการตกแต่งคิ้ว จนเธอคิดว่าสามารถให้เห็นถึงความเบิกบานร่าเริงยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้ที่ตกแต่งคิ้วโดยการเขียนเพิ่มหรือโกนออกบางส่วน ก็ถือว่าเป็นต้องห้าม เพราะเข้าประเด็นที่ว่าดัดแปลงแก้ไขสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้างทั้งนี้และทั้งนั้นก็ถือว่า

สวยงาม ซึ่ง (ทั้งหมดนี้) เป็นการดัดแปลงแก้ไขการสร้างของอัลลอฮฺ"[๘๓]

21.4 ไว้เล็บและทาเล็บ

การกระทำที่ไม่ดีอีกประการหนึ่งคือแฟชั่นที่นิยมทำกันในหมู่ชาวยุโรปจนกระทั่งได้แทรกเข้ามาในหมู่มุสลิมีนนั้น คือการทาเล็บด้วยสีต่าง ๆเช่น สีแดงดังที่รู้จักกันและไว้เล็บยาว ๆ ในเรื่องนี้เข้าประเด็นที่เป็นการดัดแปลงแก้ไขสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้างมาซึ่งเป็นสาเหตุให้ได้รับการสาปแช่งดังที่กล่าวมาอีกทั้งเป็นการเลียนแบบพวกปฏิเสธ(กุฟฟารฺ)มีหะดีษหลายบทที่ห้ามในเรื่องนี้อย่างเช่น

21.1.4 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

อนุญาตให้การทำเช่นนั้นได้ ก็ต่อเมื่อคิดว่ามันจะเกิดอันตรายหากไม่มีการดัดแปลง แก้ไข เป็นต้น นี้เป็นการสรุปจาหนังสือ"อัล-ฟัตหุ"

83. การกระทำที่กล่าวมาทั้งหมด เป็นสาเหตุให้ได้รับการสาปแช่ง และถือว่าเป็นสิ่งต้องห้าม

รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (10/306 310 311 312)มุสลิม (6/166-167)อบู ดาวูด (2/191)อัต-ติรฺมิซียฺ(3/16)และกล่าวว่าเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ อัต-ดาเราะมียฺ(2/279)อะหฺมัด(เลขที่ 4129)อิบนุ บัฏฏาะฮฺ ในหนังสือ "อัล-อิบานะฮฺ"(2/136/1-1/137)อบู ยะอฺลา(2/246)อัล-อะเราะวียฺ ในหนังสือ"ซัมมุลกะลาม"(1/33/2)อิบนุ อะสากิรฺ(1-2/298/11)จากอิบนุ มัสอูด และในหนังสือ"มุสนัด อะหฺมัด" มีหลายสายรายงานและมีการกล่าวที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังรายงานโดยอัฏ-ฏ๊าะบะรอนียฺ(3/35-36) อิบนุ อะสากิรฺ และอัล-ฮัยษัม บิน กุลัยบฺ ในมุสนัดของท่าน(1/94 2/98 1/99) และมีสายรายงานอื่นจากกุบัยเซาะฮฺ บิน ญาบิรฺ กล่าวว่า พวกเราได้สอนอัล-กุรฺอานสูเราะฮฺหนึ่งแก่นาง และนางทั้งสามก็หมดความสามารถจากเผ่าอะสัด ก็ไปหาอิบนุ มัสอูดที่บ้านเขา ท่านก็เห็นคิ้วของนางยุ่งเหยิง จึงถามว่า พวกเจ้าโกนมันออกมิใช่หรือ? นางโกรธและกล่าวขึ้นว่า แท้จริงผู้ที่โกนมันออกนั้นคือภรรยาของเจ้าเอง จากนั้น จึงเข้าไปและหากพบว่านางเป็นผู้กระทำจริง ฉันก็จะพ้นภาระจากนาง และแล้วฉันก็ไปดูความเป็นจริง และกล่าวว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ นางมิได้กระทำเช่นนั้นจริง อับดุลลอฮฺ บิน มัสอูดกล่าวว่า ฉันได้ฟังท่าน รสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ... ด้วยสายรายงานที่หะสัน

ส่วนที่รายงานโดย อิบนุ สะอัด(8/86-87) ที่เล่าถึงเรื่องการอยู่ร่วมของนบีกับเศาะฟียะฮฺ โดยที่ท่านกล่าวว่า อุมมิ สุลัยมฺว่า เพื่อนเจ้านั้นเป็นหน้าที่ของพวกเจ้า ดังนั้นจงหวีผมนาง และยังปรากฏอีกว่า พวกเจ้าไม่รู้จนมีคนกล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮฺได้เข้าหาภรรยาของท่าน ขณะที่เรากำลังเอาขนของนางออก ความจริงในหะดีษนั้นคือ เอาขนออกจากหวี เพราะเป็นธรรมดาผมจะหลุดร่วงออก เมื่อมีการหวีผม ซึ่งเป็นไปไม่ได้ที่หะดีษนี้จะเป็นความจริง ตามที่เข้าใจกันอย่างผิวเผิน เพราะมีหลายสายรายงานที่บ่งบอกถึงการห้ามในเรื่องนี้

"ผู้ใดที่เลียบแบบชนชาติหนึ่ง แน่แท้เขาก็คือชนชาตินั้น"[84]

อีกทั้งเป็นการขัดกับฟิตเราะฮฺ(ธรรมชาติที่อัลลอฮฺทรงสร้างแก่มวลมนุษย์-ผู้แปล) ของมนุษย์ดังหะดีษ

21.4.2 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"ฟิตเราะฮ[85] มีอยู่ 5 ประการคือ เข้าสุนัต โกนขน[86] ตัดหนวด ตัดเล็บ และถอนขนรักแร้"[87]

21.4.3 จากอนัส กล่าวว่า

"เราถูกกำหนดระยะเวลา[88] ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้กำหนดระยะเวลาในการตัดหนวด ตัดเล็บ ถอนขนรักแร้ โกนขนอวัยวะเพศ ต้องไม่เกิน 40 คืน"[89]

---

84. รายงานโดยอบู ดาวูด อุหฺมัด อุบัยดฺ บิน หุมัยดฺ ในหังสือ "อัล-มุนตะคับ"(2/92)อัฏ-ฏาะหาวียฺ ในหนังสือ"อัล-มิชกัล" ด้วยสายรายงานที่หะสัน ดังที่ฉันได้กล่าวมาแล้วข้างต้น
85. นั่นคือ อัส-สุนนะฮฺ กล่าวคือ แนวทางของบรรดานบีๆ ซึ่งเราต้องปฏิบัติตามท่านเหล่านั้น ดังปรากฏในหนังสือ"อัน-นิฮายะฮฺ" และเป็นที่น่าคิดอย่างยิ่ง ต่อคำพูดของอบี บักรฺ อิบนุล อะเราะบียฺ (มิใช่ อิบนุ อะเราะบียฺ) ที่กล่าวว่า

ทัศนะฉันต่อฟิตเราะฮฺ 5 ประการนี้ ถือเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ (วาญิบ) ซึ่งหากผู้ใดผู้หนึ่งไม่ปฏิบัติตาม ก็ไม่หลงเหลืออีกเลยรูปร่างของการเป็นมนุษย์ และยิ่งไปกว่านั้น เราจะกล่าวอย่างไร เมื่อเกิดกับบรรดามุสลิมีน คัดจากหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (10/279) นี้เป็นทัศนะที่เกิดจากความเข้าใจอย่างถ่องแท้
86. นั่นคือ โดยการใช้ของมีคม ปกติจะใช้กับการโกนขนออกจากร่างกาย และในที่นี้หมายถึงบริเวณอวัยวะเพศ โดยอาศัยสายรายงานอื่นที่กำหนดถึงบริเวณนี้
87. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ(10/276-277) มุสลิม (1/153)อบู ดาวูด(2/194) อัน-นะสาอียฺ (1/7) อะหฺมัด(2/229 239 283 410 489) จากอบู ฮุร้ยเราะฮฺ
88. คำกล่าวที่มิได้กล่าวประธาน เช่นในเรื่องผู้กำหนดเวลานี้ ถือว่าเป็นหะดีษรายงานถึงท่านนบี นี้เป็นทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ ยิ่งไปกว่านั้น ยังมีสายรายงานอื่นที่บ่งบอกว่าผู้กำหนดระยะเวลานั้นคือท่านรสูลุลลอฮฺ

อัช-เชากานียฺ ได้ชี้แจงว่า (1/96) ในสายรายงานนี้มี ศิดฟะฮฺ บิน มูสา มีความพิศวงต่อการที่อัน-นะสาอียฺได้รายงานจากสายอื่นที่มิใช่เขา ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ นอกจากนี้ยังมีอบุล อับบาส อัล-อะศัมก็ได้รายงานด้วยสายรายงานที่มิใช่เขาเช่นกัน ในหนังสือหะดีษของท่าน (เลขที่ 34 จากต้นฉบับของฉัน) อิบนุ อะสากิรฺ (2/275/3)
89. รายงานโดยมุสลิม (1/153) อบู อะวานะฮฺ(1/190) อบู ดาวูด(2/195) อัน-นะสาอียฺ(7/1)อัต-ติรฺมิซียฺ(7/4)อะหฺมัด(3/122 203 355)อิบนุล อะอฺรอบียฺ ในหนังสือ "อัล-มุอฺญัม"(1/41)

21.5 โกน / ตัดเครา

สิ่งที่ไม่ดีอีก – ไม่มีสิ่งไม่ดีในฐานะผู้ที่รักธรรมชาติที่ดีงามยิ่งไปกว่านี้ อย่างเช่น บุรษที่มีการตกแต่งโดยการโกนเครา ประพฤติตามพวกกุฟฟารฺชาวยุโรป จนเกิดความอับอายเป็นอย่างยิ่ง หากเข้าพิธีวะลีมะฮ[90] ในสภาพที่ไม่มีเครา !![91] แต่ความจริงมันขัดกับหลักบทบัญญัติอยู่หลายประการ อาทิเช่น

21.5.1 เป็นการดัดแปลงรูปแบบการสร้างของอัลลอฮฺ ดังที่อัลลอฮฺทรงกล่าวถึงมารร้ายความว่า

"อัลลอฮฺได้สาปแช่งมัน และมันกล่าวว่า ขอสาบาน ข้าจักต้องเอาบางส่วนแห่งข้าทาสของพระองค์ ซึ่งส่วนที่ถูกกำหนดไว้ และข้าจักต้องทำความหลงผิดแก่พวกเขา และข้าจักต้องทำให้พวกเขามีแต่ความเพ้อฝันและข้าจักใช้ให้พวกเขาเฉือนหูสัตว์เลี้ยง และข้าจักใช้พวกเขาให้เปลี่ยนแปลงสิ่งที่บันดาลของอัลลอฮฺและบุคคลใดที่ยึดเอามารร้ายมาเป็นผู้คุ้มครอง อันนอกเหนือจากอัลลอฮฺ แน่นอนเขาประสบความขาดทุนอันชัดเจนยิ่ง"[92]

อายะฮฺนี้ทำให้ทราบว่า ผู้ที่ดัดแปลงรูปแบบการสร้างของอัลลอฮฺโดยมิได้รับอนุญาตจากพระองค์นั้น ถือว่าเป็นการเนรคุณต่ออัลลอฮฺ และเป็นการภักดีต่อมารร้าย ดังนั้นจึงเหมาะสมแล้วที่ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้สาปแช่งต่อผู้ที่ดัดแปลงสิ่งที่อัลลอฮฺทรงสร้าง เพื่อให้ดูสวยงาม ซึ่งไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า ผู้ที่โกนเครานั้น ไม่มีจุดประสงค์อื่นใด นอกจาก เพื่อความสวยงาม หล่อเหลาเท่านั้นเอง!!

การสาปแช่งดังกล่าวนั้น มาจากสาเหตุอันเดียวกัน (นั้นคือ ขัดคำสั่ง-ผู้แปล) ดังที่ได้กล่าวมา และที่ฉันกล่าวว่า โดยมิได้รับอนุญาตจากอัลลอฮฺ นั้นเพื่อมิให้เกิดการเข้าใจผิด ที่คิดว่า เหมือนกับการโกนขนอวัยวะเพศ ฯลฯ ที่

อิบนุ อะดีย(2/201) อิบนุ อะสากิรฺ(1/142/8)

ทัศนะฉัน หะดีษนี้ให้ความเข้าใจว่า ไม่สมควรที่จะคงไว้เกิน 40 คืน ดังที่ได้เน้นของนักพิจารณาบางคน อย่างเช่น อัช-เชากานีย

90. พิธีทางฝ่ายเจ้าสาวก็จะเรียกเช่นนี้เหมือนกัน

91. ยิ่งหลงผิด และยิ่งร้ายไปกว่านี้ คือยังมีความเชื่ออีกว่า เมื่อมีญาติพี่น้องเสียชีวิต ก็ต้องมีการโกนเคราด้วย(ดวงตาของเขามิได้บอด แต่ดวงใจที่อยู่ในทรวงอกของเขาบอด)

92. สูเราะฮฺ อัน-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 118-119

พระองค์ทรงอนุญาต ซึ่งบางคนมีทัศนะว่า เป็นสิ่งที่น่าปฏิบัติ และบางคนมีทัศนะว่าต้องปฏิบัติ

21.5.2 ขัดคำสั่งท่านรสูลุลลอฮฺ ดังหะดีษ

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงตัดหนวดให้สั้น [93] และจงปล่อยเคราของท่านให้ยาว"[94]

เป็นที่ทราบกันดีว่า คำสั่งนี้ ถือเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ นอกจากว่ามีหลักฐานที่กล่าวเป็นอย่างอื่นแต่หลักฐานในที่นี้บ่งบอกและเน้นให้เห็นว่า แน่นอนย่อมเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ (วาญิบ) นั้นคือ

21.5.3 เสมอเหมือนผู้ปฏิเสธ ดังหะดีษ

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงตัดหนวดให้สั้น และจงปล่อยเคราของท่าน เพื่อมิให้เหมือนกับพวกมะยูสีย์"[95]

นอกจากนี้หลักฐานยังเน้น ว่าเป็นสิ่งที่วาญิบอีก คือ

21.5.4 มีส่วนคล้ายกับสตรี ดังหะดีษ

"จากท่านอาลี บิน อัล-ญะอฺดิ กล่าวว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้สาปแช่งบุรุษที่ทำตัวเหมือนสตรี และสตรีที่ทำตัวเหมือนบุรุษ"[96]

---

93. นั้นคือ อย่าให้มันเลยมาบนริมฝีปาก อีกทั้งอย่าโกนทั้งหมด เพราะนั้นขัดกับการกระทำของรสูลุลลอฮฺ ดังปรากฏมีคนถามท่านมาลิก เกี่ยวกับการโกนหนวด ท่านตอบว่า ฉันคิดว่าเขาน่าจะได้รับโทษ และท่านได้กล่าวแก่ผู้ที่โกนหนวดว่า นั้นเป็นการอุตริ(บิดอะฮฺ) ที่เกิดขึ้นในหมู่มวลมนุษย์ รายงานโดย อัล-บัยฮะกียฺ(1/151)ดู"ฟัตหุล บารียฺ"(10/285-286) ด้วยเหตุนี้ท่านมาลิก เป็นคนที่มีหนวดเยอะ เมื่อถูกถามเรื่องนี้ ท่านตอบว่า ได้เล่าแก่ฉันโดยซัยดฺ บิน อัสลัม จากอามิรฺ บิน อับดุลลอฮฺ บิน อัซ-ซุบัยรฺ เล่าว่า "แท้จริงเมื่ออุมัรฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮฺ โกรธ ท่านจะจับและเป่าลมใส่หนวดของท่าน" รายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-มุอฺญัม อัล-กะบีรฺ"(1/4/1)ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺและท่านยังได้รายงาน(2/329/1) อบู ซัรฺอะฮฺ ในหนังสือ "ตารีค" ของท่าน(1/46) อัล-บัยฮะกียฺ กล่าวว่า บรรดาเศาะหาบะฮฺ 5 ท่านได้ไว้หนวด แต่ไม่เลยลงบนฝีปาก สายรายงานที่หะสัน และอิบนุ อะสากิรฺ ก็รายงานเช่นนี้เหมือนกัน (2/520/8)
94. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ(10/289)มุสลิม(1/153)อบู อะวานะฮฺ(1/189) และท่านอื่นๆ จากอิบนุ อุมัรฺ
95. รายงานโดย มุสลิม อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือเศาะฮี้หฺของท่านทั้ง 2 จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ
96. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ(10/274) อัต-ติรฺมิซียฺ(2/129 พิมพ์ที่วะลาค) และท่านกล่าวว่า เป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือหะดีษ อาลี บิน อัล-ยุอฺดิ(2/145/5)อิบนุ ฮิบบาน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการโกนเคราที่อัลลอฮฺทรงประทานเป็นเอกลักษณ์แก่บรรดาบุรุษนั้นเพื่อให้มีความแตกต่างกับสตรีและผู้ปฏิเสธทั่วๆไป ซึ่งเมื่อมีการโกน / ตัดมันออกไป ก็เป็นการสร้างส่วนคล้ายให้เกิดขึ้นระหว่างบุรุษกับสตรีผู้มีศรัทธากับผู้ปฏิเสธ ฉะนั้นจึงคิดว่า หลักฐานที่นำเสนอนี้ คงจะเพียงพอ

ในหนังสือ "อัช-ชิกอต"(2/89)อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัคบารฺ อัศ-บะฮาน"(1/120) อิบนุอะสากิรฺ ในหนังสือ "ตะหฺรีมุล อับนะฮฺ"(1/166) อบุล อับบาส อัล-อะคัม ที่ 2 จากหนังสือหะดีษของท่าน(เลขที่ 99 ต้นฉบับของฉัน) และอัด-เดาลานีย(1/105) จากอิบนุอับบาส และยังมีหะดีษที่สนับสนุนจากอบี สะอีด อัล-คุดรียฺที่รายงานโดย อัล-ฮัยษัม อัด-เดารียฺ ในหนังสือ "ซัมมุล ลิวาฏ"(1/157)และเป็นหะดีษจากอบู ฮุรัยเราะฮฺ ที่รายงานโดยอิบนุ อะสากิรฺ(1/166)และหะดีษที่ 3 จากอิบนุ อุมัรฺ ในหนังสือ "ญุซอฺ อัช-ชามูคียฺ" (เลขที่ 16) เป็นที่ไม่สงสัยเลยว่า เมื่อเป็นไปอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติและมีความงดงามก็ถือว่าหลักฐานทั้ง 4 ประการนี้ เพียงพอแล้วสำหรับชี้ให้เห็นว่า การไว้เครา และห้ามตัด/โกนนั้นเป็นสิ่งที่วาญิบ

ด้วยเหตุนี้ ชัยคุล อิสลาม อิบนุ ตัยมียะฮฺ กล่าวว่า หะรอม (ต้องห้าม) การโกนเครา ดังปรากฏในหนังสือ"อัล-กะวากิบุด ดะรอรียฺ"(2/101/1) และยังรายงานโดยอิบนุ อะสากิรฺ(2/10 10/31)จากอุมัรฺ บิน อับดุล อะซีซ กล่าวว่า การโกนเคราเช่นนั้น ท่านรสุลุลลอฮฺได้ห้าม ฉันได้ชี้แจงอย่างละเอียดในเรื่องนี้ ในนิตยสาร "อัช-ชะฮาบ" (เล่มที่ 41)ปีที่ 1 จากนั้นก็มีผู้บริสุทธิ์ใจจากผู้ที่มีความห่วงใย เทิดทูน และร่วมต่อสู้ในหนทางของอัส-สุนนะฮฺ ได้นำไปพิมพ์เป็นสาส์นที่ชื่อว่า "อัล-ลิหฺยะฮฺ ฟี นะเซาะรีด ดีน" พิมพ์โดยอัช-ชะริกะฮฺ อัล-อิสลามียฺ ลิฏ ฏิบาอะฮฺ และมีการเผยแพร่ในกรุงแบกแดด ในสาส์นเล่มนั้น ฉันได้กล่าวถึงคำกล่าวของอุละมาอ์ทั้ง 4 มัซฮับ ที่บ่งบอกถึง หะรอมการโกนเครา ผู้ใดสนใจก็หาอ่านรายละเอียดได้

ดังนั้นโอ้พี่น้องของฉัน พึงระวังและอย่าให้ถูกหลอก โดยผู้คนที่ขัดกับแนวทางนี้ แม้ว่าผู้นั้นจะมีคุณวุฒิทางการศึกษาก็ตาม เพราะว่า วิชาความรู้ที่ไร้ผลทางด้านปฏิบัติตามแนวทางของสุนนะฮฺ รสูลุลลอฮฺนั้น ผู้ไร้คุณวุฒิยังดีและมีความประเสริฐกว่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเขาได้ปฏิเสธและแปรความต้องการของหลักฐาน เพื่อสนองตอบตามอารมณ์ชั่วของเขา ดังเช่นเขากล่าวว่า การไว้เคราមิใช่เป็นเรื่องของศาสนา แต่เป็นเพียงทางโลกที่มุสลิมสามารถกำหนดแนวทางเอาเองได้ เขากล่าวเช่นนี้เสมือนว่า เขาไม่เข้าใจคำว่า การไว้เครานั้นเป็นฟิตเราะฮฺอย่างหนึ่ง ดังหะดีษของท่านรสูลุลลอฮฺ ที่รายงานโดยมุสลิมและท่านอื่น ๆ ซึ่งแท้จริงฟิตเราะฮฺนั้น ไม่สามารถจะแก้ไขดัดแปลงได้ ดังอัลลอฮฺตรัสว่า "อัลลอฮฺทรงบันดาลฟิตเราะฮฺ เพื่อให้มนุษยชาติยึดมั่น ย่อมไม่มีการเปลี่ยนแปลงสำหรับการบันดาลของอัลลอฮฺนั้น เป็นศาสนาอันมั่นคงและมวลมนุษย์จำนวนมากหารู้ไม่" (ซูเราะฮฺ อัร-รูม อายะฮฺที่ 30)โอ้อัลลอฮฺ ขอทรงให้เรามั่นคงดังคำตรัสอันมั่นคงของเจ้า ในชีวิตประจำวันในโลกนี้

สำหรับผู้ที่ปฏิบัติตัวขัดกับบัญญัติศาสนาของอัลลอฮฺทรงอภัยแก่เราและแก่เขาจากทุกสิ่งที่พระองค์ไม่ทรงรักและไม่ทรงพอพระทัย

21.6 แหวนหมั้น

นั่นคือ แหวนทองที่ว่าเจ้าบ่าว สวมให้ว่าที่เจ้าสาว เรียกกันว่า แหวนหมั้น ซึ่งเป็นประเพณีนิยมของผู้ปฏิเสธ ทั้งนี้เพราะ ประเพณีนี้ดั้งเดิมมาจากพวกนัศรอนีย์[97] และเป็นที่แน่นอนว่ามันสอดคล้องกับบทบัญญัติอิสลาม ที่ห้ามมิให้บุรุษและสตรีสวมใส่ทอง ดังหะดีษ

21.6.1 จากอัล-บัรฺรออฺ บิน อาซิบ กล่าวว่า

"ท่านนบี ห้ามมิให้สวมใส่ทอง"[98]

21.6.2 จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า

"ท่านนบี เห็นแหวนทองที่นิ้วมือของชายคนหนึ่ง ท่านจึงถอดมันออกแล้วโยนทิ้งไป พร้อมกับกล่าวว่าพวกเจ้าเอาไฟนรกมาไว้ที่นิ้วมือของพวกเจ้าหรือ ? หลังจากที่ท่านนบีเดินออกไป ชายอีกคนหนึ่งได้กล่าวแก่ชายผู้เป็นเจ้า

และโลกหน้าด้วย

97. นั่นคือ เป็นประเพณีนิยมที่มีมาดั้งเดิม กล่าวคือ เมื่อเขาจัดงานแต่งงาน ก็จะมีการวางแหวนที่ปลายหัวแม่ข้างซ้าย พร้อมกับกล่าวว่า ด้วยพระนามของบรรพบุรุษ แล้วย้ายไปวางที่ปลายนิ้วชี้ และกล่าวว่า ด้วยพระนามของผู้ที่เป็นบุตร แล้วย้ายไปวางที่ปลายนิ้วกลาง และกล่าวว่า ด้วยพระนามของวิญญาณอันบริสุทธิ์ และเมื่อกล่าวว่า ได้โปรดรับด้วยเถิด ก็จะสวมแหวนนั้นที่นิ้วก้อย นอกจากนี้ยังเคยมีคำถามต่อนิตยสาร WOMAN ที่ตีพิมพ์ในกรุง LONDON เล่มที่ 19 ปี 1960 หน้า 8 โดยมี ANGELA TALBOT ซึ่งเป็นเจ้าของคอลัมน์เป็นผู้ตอบ นั่นคือ

ถาม: ทำไมจึงมีการสวมใส่แหวนมั้นที่นิ้วก้อยของมือซ้าย

ตอบ: เราเชื่อว่าจะมีพลังที่นิ้วนี้ และมีความสัมพันธ์กับดวงใจ กอร์ปกับเป็นประเพณีดั้งเดิม ซึ่งมีการวางแหวนหมั้นที่ปลายหัวแม่มือ แล้วกล่าวว่า ด้วยพระนามของบรรพบุรุษ และเมื่อวางที่ปลายนิ้วชี้ ก็กล่าวว่า ด้วยพระนามของผู้เป็นบุตร และที่ปลายนิ้วกลาง ก็กล่าวว่า ด้วยพระนามแห่งวิญญาณอันบริสุทธิ์ สุดท้ายก็สวมใส่ที่นิ้วก้อย เมื่อเสร็จจากการกล่าวว่า ได้โปรดรับด้วยเถิด

98. รายงานโดย อัล-บุคอรีย์ (10/259) มุสลิม (6/135) อะหฺมัด (4/287) จากอัล-บัรฺรออ์ บิ อาซิบและอัล-บุคอรีย์(10/260)มุสลิม(6/149)อัน-นะสาอีย์(2/288) อะหฺมัด(2/468)อิบนุ สะอัด (161/2/1)จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ และในเรื่องนี้ยังมีการรายงานจากอาลี อิมรอน และท่านอื่น ๆ

ของแหวนนั้นว่า ทำไมเจ้าไม่เอาแหวนนั้นคืนมา ? ชายคนนั้นตอบว่า ไม่ ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ฉันจะไม่เอามันคืนอย่างเด็ดขาด เพราะท่านรสูลุลลอฮฺได้ทิ้งมันไปแล้ว"[99]

21.6.3 จากอบี ซะอฺละบะฮฺ อัล-คุชนีย์ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ มองเห็นแหวนทองที่นิ้วมือของฉัน พร้อมกับท่านดึงตัวฉันไป พอท่านเผลอฉันก็โยนมันทิ้ง ท่านมองเห็นที่นิ้วของฉัน ก็ไม่พบกับแหวนอีก ท่านจึงกล่าวว่า เรามิได้เห็นอะไรจากท่าน นอกจากเราทำให้เจ้าเจ็บปวดและบังคับท่าน"[100]

---

99. รายงานโดยมุสลิม(6/149)อิบนุ ฮิบบาน ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน(1/150) อัฏ-เฏาะบะรอนีย์(3/150/1-2)อิบนุ อัด-ดิบายีย์(2/80/1-2)ในหนังสือ อัล-ฟะวาอิดิล มุนตะกอฮฺ หะดีษนี้เป็นหลักฐาน ที่แสดงให้เห็นว่า แหวนทองนั้นเป็นสิ่งต้องห้าม และท่านอะหฺมัด กล่าวว่า เมื่ออัลลอฮฺไม่ทรงพอพระทัยก็แสดงว่า สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ

และมีรายงานจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ จากท่านนบี กล่าวว่า"อัลลอฮฺทรงสาปแช่งผู้สวมใส่..."รายงานโดย อัษ-ษะเกาะฟีย์ ในหนังสือ "อัษ-ษะเกาะฟียาตฺ"(เล่มที่ 6 เลขที่ 36 จากต้นฉบับของฉัน) แต่ในสายรายงานนั้นมี ท่านสัยฟ บิน มิสกัด ซึ่งเป็นผู้ที่คลางแคลง

100. รายงานโดย อัน-นะสาอีย(2/288)อะหฺมัด(4/159)อิบนุ สะอัด(7/416)อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัศ-บะฮาน"(1/400)จาก อัน-นุอฺมาน บิน เราะชิด จากอัซ-ซุฮฺรีย์ จากอะฏออ์ บิน ญะซีด จาก อบี ซะอฺละบะฮฺ นักรายงานเป็นที่เชื่อถือได้ เพราะเป็นนักรายงานของมุสลิม แต่อัน-นุอฺมานคนนี้ ความจำไม่ค่อยดี แต่ฐานะของหะดีษได้รับการสนับสนุนจากอับดุรฺ เราะหฺมาน บิน เราะชิด ในหนังสือ "อัล-อะมาลีย์"(เล่มที่ 9 เลขที่ 18) แต่ยูนุส ไม่เห็นด้วย เขาจึงรับรายงานจากอัซ-ซุฮฺรีย์ จากอบีอิดรีส ในสภาพที่สายรายงานขาดเศาะหาบะฮฺ (มุรฺสัล)รายงานโดย อัน-นะสาอีย์ และกล่าวว่า มีความถูกต้องมากกว่า

ทัศนะฉัน ความจริงเป็นสายรายงานที่ขาดเศาะหาบะฮฺ แต่อัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ"(10/261)ว่าเป็นสายรายงานที่ต่อเนื่องกันมิได้ขาดเศาะหาบะฮฺ แต่ประการใดโดยอ้างว่า เป็นการรายงานโดยยูนุส จากอัซ-ซุฮฺรีย์ จากอบี อิดรีส จากเศาะหาบะฮฺท่านหนึ่ง ท่านได้กล่าวเพียงแค่นี้เท่านั้น โดยมิได้กล่าวว่า ใครเป็นผู้บันทึกการรายงาน หลังจากนั้นฉันได้พบในหนังสือ "ญามิอฺ อิบนุ วะฮฺบ"(หน้า 99) กล่าวว่า ได้เล่าแก่ฉันโดยยูนุส บิน ยะซีด ดังนั้นจึงเป็นที่แน่นอนว่า เป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ และการที่ไม่ทราบชื่อเศาะหาบะฮฺคนนั้นคือใคร ก็ไม่มีผลทางลบตามหลักวิชาการหะดีษ

อัล-เอาซาอีย์ ได้กล่าวในสายรายงานของท่านจากอัซ-ซุฮฺรีย์ นั้นว่าเป็นอบู ซัรฺ รายงานโดย อิบนุ อะสากิรฺ(1/173/14) แต่มีคนหนึ่งชื่อ อัล-กอสิม บินอุมัรฺ อัรฺ-เราะบีอีย์ ซึ่งฉันไม่ทราบถึงปีวัติศาสตร์ของเขาผู้นี้และในเรื่องนี้ ยังมีสายรายงานจากชายคนหนึ่งจากอัซซุฮฺ

21.6.4 จากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสุลุลลอฮฺ เห็นเศาะหาบะฮฺบางท่านสวมใส่แหวนทอง ท่านจึงเมินหน้า แล้วเขาเหล่านั้นก็ทิ้งมันไป แต่กลับนำแหวนเหล็กมาสวมใส่ ท่านจึงกล่าวว่า นี่มันไม่ดี เป็นเครื่องประดับของชาวนรก จงทิ้งมันเสีย แล้วจึงมีการสวมแหวนเงิน ท่านก็มิได้กล่าวอะไรอีก"[101]

ที่รายงานโดยอะหฺมัด (4/260 5/27)ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺเช่นกัน

101. รายงานโดยอะหฺมัด (เลขที่ 6518 6680)อัล-บุคอรียฺ ในหนังสือ "อัล-อะดะบุล มุฟรัด"(เลขที่ 1021) จากอัมรฺ บิน ชุอัยบฺ จากบิดา จากปู่ เป็นสายรานที่ หะสัน อิบนุ ระยับ ก็มิได้วิจารณ์อะไร ในหนังสือ "ซัรฺหุต ติรฺมิซียฺ"(2/90) เป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ และในมุสนัดของท่าน(เลขที่ 6977)ยังมีสายรายงานอื่นจากอิบนุ อัมรฺ แต่เฎาะอีฟ มีหะดีษสนับสนุนจากอุมัร บิน อัล-คัฏฏอบ ที่รายงานโดยอะหฺมัดในมุสนัด (เลขที่ 132) อัล-อุกัยลียฺ (หน้า 416) มีนักรายงานเชื่อถือได้แต่ไม่ต่อเนื่องกัน ส่วนที่รายงานโดยอัล-อุกัยลียฺ เป็นสายรายงานที่ต่อเนื่อง แต่มีนักรายงานที่อ่อนอยู่ นอกจากนี้ยังรายงานโดยอิบนุ สะอัก (4/281) ด้วยสายรายงานถึงเศาะหาบะฮฺ และมีหะดีษมาสนับสนุนอีกจากบุรัยดะฮฺที่รายงานโดยสุนัน อัด-เดาละบียฺ (216) อิบนุ ฮิบบาน กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ แต่อัลหาฟิซกล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (10/256)ว่า เฎาะอีฟ เพราะมี อบู ฏัยยีบะฮฺ อับุลลอฮฺ บิน มุสลิม อัล-มะรูลียฺ ซึ่งอบูหาติมกล่าวว่า หะดีษของเขาบันทึกได้ แต่ไม่ใช้เป็นหลักฐาน อิบนุ ฮิบบาน กล่าวในหนังสือ "อัษ-ษิกอต"ว่าเขาเป็นคนที่พลาดบ่อยและขัดแย้ง

ทัศนะฉัน เขาเป็นผู้เฎาะอีฟ ทางด้านความจำ โดยไม่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง ด้วยสาเหตุนี้ อัล-หาฟิซ กล่าวในหนังสือ "อัต-ตักรีบ"ว่า ดีและแน่วแน่ ด้วยเหตุนี้ จึงถือว่า หะดีษของเขาเชื่อถือได้ ก็ต่อเมื่อมีหะดีษอื่นมาสนับสนุน ดังนั้นหะดีษนี้ก็เข้าประเด็นนี้เช่นกัน ซึ่งมีหะดีษมาสนับสนุนเพียงพออินชาอัลลอฮฺ

นอกจากนี้ ยังมีหะดีษสนับสนุนอีก จากหะดีษญาบิรฺ ที่รายงานโดย อบุล หะสัน บิน อัศ-ศิลัต อัล-มุญบิรฺ ในหนังสือ "มิน อะมาลียฺ อบี อับดิลลาฮฺ อัล-มะหาลียฺ วะ อิสมาอีล อัศ-ศัฟฟารียฺ"(1/58)

พึงทราบ หะดีษนี้ให้ความเข้าใจว่า แหวนที่ทำมาจากเหล็กนั้น เป็นสิ่งต้องห้ามเช่นกัน เพราะอยู่ในสภาพที่ร้ายแรงกว่าแหวนทอง ด้วยเหตุนี้จงอย่าหลงเชื่อ คำฟัตวาของท่านผู้มีเกียรติที่ว่า อนุญาตให้สวมใส่แหวนเหล็กได้ โดยที่เขาได้อาศัยหลักฐานจากหะดีษที่รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ และมุสลิมที่ท่านนบีกล่าวแก่ชายคนหนึ่งที่ไปหมั้นหญิง ซึ่งเขาไม่มีเงินสำหรับทำเป็นสินสอดว่า เจ้าจงแสวงมาให้ได้ แม้กระทั่งแหวนเหล็กก็ตาม หะดีษนี้ฉันได้พิจารณาแล้วในหนังสือ"อัล-อิรฺวาอฺ"(1983) ซึ่งหะดีษนี้ มิใช่หลักฐาน สำหรับการอนุญาตให้สวมใส่แหวนเหล็กตามที่เข้าใจกัน อัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (10/266)ว่า

ดูอย่างผิวเผิน เข้าใจว่าอนุญาตให้สวมใส่แหวนเหล็กได้ แต่ความจริง มันมิได้ให้ความเข้าใจเช่นนั้น เพราะการอนุญาตให้นำมา ก็มิได้หมายถึงอนุญาตให้สวมใส่ แต่เป็นการแสดงถึงการให้ผลประโยชน์แก่นาง แม้ราคาจะปานแหวนเหล็กก็ตาม

ทัศนะฉัน หากเราจะกล่าวว่า นั่นเป็นหลักฐานในการอนุญาต ก็ควรเข้าใจว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นก่อนที่จะมีการห้าม ซึ่งเป็นการประสานความเข้าใจระหว่างหะดีษนี้ กับหะดีษที่ได้กล่าวว่าเป็นสิ่งต้องห้าม ดังเช่น การประสานความเข้าใจระหว่างหะดีษที่อนุญาตให้ผู้ชายประดับด้วยทองกับหะดีษที่ห้ามมิให้กระทำเช่นนั้น

อิสหาค บิน มันศูรฺ อัล-มะรูซียฺ ได้กล่าวแก่อะหฺมัดว่า แหวนทองหรือแหวนเหล็กที่น่ารังเกียจกว่า? ท่านตอบว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺอิสหาคยังกล่าวดังเช่นที่ได้กล่าว ในหนังสือ"มะสาอิล มะรูซียฺ "(หน้า 224)ทัศนะนี้ ยังเป็นทัศนะของอิมามมาลิก ดังที่รายงานโดยอิบนุ วะฮับ ในหนังสือ "อัล-ญามิอฺ"(101) และเป็นคำกล่าวของท่านอุมัรฺ ดังปรากฏในหนังสือ "เฏาะบะกอต อิบนุ สะอัด"(4/114) ญามิอฺ อิบนุ วะฮับ (100) และรายงานโดยอับดุรฺ เราะซาค อัล-บัยฮะกียฺ ในหนังสือ "อัช-ชะอุบ" และหนังสือ"อัล-ญามิอฺ อัล-กะบีรฺ" (1/ 191/3)

นอกจากนี้ยังไม่ขัดแย้งกับหะดีษที่รายงานโดยมุอัยกีบ ที่กล่าวว่า แหวนของท่านนบีนั้นเป็นแหวนเหล็กที่โค้งงอด้วยเงิน ท่านกล่าวว่า อาจจะหมายถึงว่ามีอยู่ในมือของท่านซึ่งมุอัยกีบได้กล่าวว่า บนแหวนของท่านรสูลุลลอฮฺ รายงานโดย อบู ดาวูด(2/198) อัน-นะสาอียฺ(2/290)ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และมีหะดีษที่สนับสนุนอีก 3 หะดีษ ที่เป็นหะดีษขาดเศาะหาบะฮฺ ดังปรากฏในหนังสือ "อิบนุ สะอัด" (1/2/163-164)อัล-หาฟิซก็ยังนำเสนอในหนังสือ"อัล-ฟัตหฺ"(10/260) และหะดีษที่สนับสนุนที่ 4 รายงานโดยอัฎ-เฎาะบะรอนียฺ(1/206/2) ฉันกล่าวว่า ในบรรดาหะดีษเหล่านั้น มิได้ขัดแย้งกัน กล่าวคือเราอาจจะประสานความเข้าใจดังที่อัล-หาฟิซได้กล่าวไว้ กอรฺปกับคำกล่าวของท่านนบีนั้น ต้องนำหน้าการกระทำ ด้วยเหตุนี้ เราจึงน่าที่จะปฏิบัติตามหะดีษนี้ ยิ่งกว่าหะดีษของมุอัยกีบ ครั้งที่ไม่สามารถประสานความเข้าใจได้ อัลลอฮฺ ผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง

ส่วนหะดีษที่รายงานโดย อัน-นะสาอียฺ(2/290) จากสายรายงานของดาวูด บิน มันศูรฺ กล่าวว่า ได้เล่าแก่เราโดยลัยษ บิน สะอัด จากอัมรฺ บิน อัล-หาริษ จากบิกรฺ บิน สะวาดะฮฺ จากอบีล มุคตะรียฺ จาก อบี สะอัค อัล-คุดรียฺ กล่าวว่า ชายจากบะหฺรัยนฺ เข้าหาท่านรสูลุลลอฮฺ เขาได้กล่าวสลาม แต่ท่านไม่ตอบ ซึ่งภายหลังปรากฏว่าที่มือของท่านมีแหวนทองอยู่ และท่านนบีได้กล่าวว่า แท้จริงที่มือของเขามีไฟจากขุมนรกอยู่ แล้วยังถามท่านอีกว่าดังนั้นเราจะสวมใส่แหวนที่ทำจากอะไร? ท่านตอบว่า ทำมาจากเหล็ก หรือเงิน หรือ ทองแดง

หะดีษนี้ถือว่าเป็นหะดีษเฎาะอีฟ และอัล-หาฟิซ อิบนุ เราะยับ อัล-หัมบะลียฺ ได้วิเคราะห์ในหนังสือ "ซัรฺหุตฺ ติรฺมิซียฺ"(1/90) แต่ไม่ค่อยชัดเจนเท่าไร นอกจากนี้ยังมีเหตุผลที่น่าคิดอยู่อีกคือ ดาวูด บิน มันศูรฺ ผู้นี้แม้ว่าจะไม่เชื่อถือได้ แต่เขาเป็นผู้ที่อ่อนทางด้านความจำ

21.6.5 จากอบี อุมามะฮฺ กล่าวว่า

“ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันกิยามะฮฺ ก็จงอย่าสวมใส่ผ้าไหม และทองคำ”[102]

21.6.6 จากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ กล่าวว่า

“ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดที่สวมใส่ทองในหมู่ประชาชาติของฉัน และเสียชีวิตในสภาพเช่นนั้นแน่แท้อัลลอฮฺทรงห้ามเขาเข้าสู่สวนสวรรค์”[103]

22. ทอง:เป็นสิ่งต้องห้ามทั้งชายและหญิง

พึงทราบ ทองเป็นสิ่งต้องห้ามทั้งชายและหญิง โดยไม่มีข้อแตกต่างใดๆ

ดังที่อัล-หาฟิซได้กล่าวในหนังสือ “อัต-ตักรีบ” นอกจากนี้ยังปรากฏผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้ได้รายงานขัดแย้งกันในสายรายงานที่อัล-บุคอรียฺได้กล่าวในหนังสือ “อัล-อะดะบุล มุฟรัด” (เลขที่ 1022)ว่า ได้เล่าแก่เราโดยอับดุลลอฮฺ บิน ศอลิหฺ ได้กล่าวแก่ฉัน อัล-ลัยษฺ แต่ที่ อบีล บุคตะรียฺนั้นเป็นอบีล นะญีบ รายงานโดยอัฏ-ฏ็าะบะรอนียฺ ในหนังสือ“อัล-มุญัมมิอฺ”(5/154) และในรายงานอิบนุ ศอลิหฺได้เน้นว่า อิบนุ วะฮับ ได้รายงานเช่นนั้น โดยได้กล่าวในหนังสือ “อัล-มุญัมมิอฺ”(99)ว่า ได้เล่าแก่ฉันโดย อัมรฺ บิน อัล-หาริษ และสายรายงานจากอิบนุ วะฮับได้รายงานโดย อะหฺมัด(3/14)ฮารูน เป็นผู้ที่เชื่อถือได้ และยังเป็นนักรายงานของมุสลิม แต่ผู้ที่มีลักษณะเช่นนั้น เขาได้ขัดแย้ง ดังที่อัน-นะสาอียฺได้กล่าว(2/288) ว่า ได้เล่าแก่ฉันโดยอะหฺมัด บิน อัมรฺ บิน อัส-สิเราะหฺได้กล่าวว่า ได้เล่าแก่เราโดยอิบนุ วะฮับ นอกจากว่า อบีล บุคตะรียฺ แต่หากหะดีษถูกรักษามาโดยดี ก็เป็นหะดีษมุฎฏ็าะริบ และหากเรายอมรับอบุล บุคตะรียฺ หะดีษนี้ก็เป็นมุนเกาะฏิอฺ ทั้งนี้เพราะว่าอบุล มุคตะรียฺ ซึ่งมีชื่อว่า สะอัน บิน ฟัยรูซ มิได้รับหะดีษจากอบี สะอัด ดังที่อบู ดาวูดและอบู หาติม ได้กล่าวไว้ และหากเราเน้นว่า อบุน นะญีบ เป็นคนที่ผู้คนที่ไม่ค่อยรู้จักเขา ซึ่งคนอื่นก็มิได้เชื่อถือท่าน นอกจากอิบนุฮับบานเท่านั้น อีกทั้งไม่มีผู้ใดรับหะดีษจากท่าน นอกจากบักรฺ บิน สะวาดะฮฺ และนี้เป็นทัศนะที่มีน้ำหนักในความเห็นของฉัน ทั้งนี้เพราะว่าอะหฺมัด ได้ กล่าวในสายรายงานของท่านว่า จากบักรฺ บิน สะวาดะฮฺ ได้เล่าว่า อบู สะอัด อัล-คุดรียฺได้เล่าแก่เขา จากนี้จะเห็นได้ว่า ท่านได้รับหะดีษจากอบี สะอัด จึงทำให้ทราบว่า อบุล บุค ตะรียฺมิได้รับหะดีษจากอบี สะอัด ดังที่กล่าวมาข้างต้น ด้วยเหตุนี้ในทัศนะฉันจึงถือว่า อบุนนะญีบเป็นสาเหตุในหะดีษนี้ ดังนั้นไม่ควรอย่างยิ่งที่จะขัดกับหะดีษเศาะฮีหฺ โดยเฉพาะอย่างในสายราย งานของอะหฺมัดมิได้มีคำกล่าวช่วงสุดท้าย คือ ที่กล่าวว่า แล้วเราจะ สวมใส่แหวนที่ทำมาจากอะไร?ท่านตอบว่า.....

จากหะดีษนี้ ยังชี้ให้ทราบว่า อนุญาตให้สวมใส่แหวนเงินได้ แม้ว่าจะมีน้ำหนักก็ตาม ส่วนหะดีษที่กล่าวว่า เจ้าอย่าสวมใส่แหวนที่มีน้ำหนัก(มาก)นั้น เป็นหะดีษฎ็าะอีฟ ดังที่

ทั้งสิ้น อย่างเช่น สร้อยคอ ตุ้มหู ที่ทำจากทองคำ ซึ่งตัวบทหะดีษที่ปรากฏถึงการห้ามนั้น มิได้แยกจำแนกระหว่างชายกับหญิง ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น และอีกส่วนหนึ่งคือ

22.1 จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดที่ต้องการให้คนรัก[104] ได้รับการสวมแหวน[105] จากไฟนรก ก็ให้สวมใส่แหวนทอง และผู้ใดที่ต้องการให้คนรัก ได้รับการสวมใส่ปกเสื้อจากไฟนรก ก็ให้สวมใส่เสื้อทอง และผู้ใดต้องการให้คนรักได้รับการสวมใส่สร้อยจากไฟนรก ก็ให้สวมใส่สร้อยทอง แต่จงใช้เครื่องเงิน ดังนั้นจงใช้มันดังนั้นจงใช้มัน"[106]

ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ "สิลสิละฮฺ อัล-อะหาดีษ อัฏ-เฎาะอีฟะฮฺ วัล เมาว์ฎูอะฮฺ"

102. รายงานโดย อะหฺมัด(5/261) จากอบี อุมามะฮฺ ถึงท่านนบี ด้วยสายรายงานที่หะสัน

103. รายงานโดย อะหฺมัด (เลขที่ 6556 6947) จากอับดุลลอฮฺ บิน อัมรฺ ถึงนบี ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ ท่านชัยคฺ อะหฺมัด มุฮัมมัด ชากิรฺ ได้ให้เหตุผลในเรื่องนี้เช่นกัน

104. คำว่า "คนรัก" ครอบคลุมทั้งชายและหญิง ดังปรากฏในหนังสือหลักวิชาการทางภาษา และก็มีรายงานด้วยสำนวนที่แสดงถึงผู้หญิงในหะดีษของท่านอบีมูสา อัล-อัชอารียฺ ก็จะได้ชี้แจงต่อไป อินชาอัลลอฮฺ

105. นั้นหมายถึง แหวนทอง ดังปรากฏในหนังสือ"อัน-นิฮายะฮฺ"

ทัศนะฉัน สิ่งเหล่านี้ เมื่อใช้ประดับที่หู จะเรียกว่าตุ้มหู แต่เมื่อดูผิวเผิน ของหะดีษนี้แล้วจะไม่รวมถึงสิ่งนี้ อย่างไรก็ตามยังมีหะดีษอีกหลายบทที่บ่งบอกถึงการห้าม ดังจะได้ชี้แจงต่อไป

106. รายงานโดย อบู ดาวูด (2/198) อะหฺมัด (2/378) จากสายรายงานของอับดุล อะซีซ บิน มุฮัมมัด จากอุสัยดฺ บิน อบี อุซัยดฺ อัล-บะรอด จากนาฟิอฺ บิน อับบาส จากอบี ฮุรัยเราะฮฺ ถึงท่านนบีนี้เป็นสายรายงานที่ดี เพราะนักรายงานเหล่านี้ เป็นคนที่เชื่อถือได้ และยังเป็นนักรายงานของ มุสลิม แต่มิใช่ อุสัยดฺ คนนี้ อิบนฺ ฮิบบาน กล่าวว่า เขาเชื่อถือได้ และมีผู้คนที่เชื่อได้จำนวนไม่น้อย ได้รายงานจากเขา อัต-ติรฺมิซียฺยังให้ความเห็นว่า หะสัน ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ญะนาอิซ"(1/187) และคนอื่นกล่าวว่าเศาะฮี้หฺเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ อัล-หาฟิซกล่าวว่า น่าเชื่อถือ ดังที่อัช-เซากานียฺ ได้บันทึกไว้ในหนังสือ นัยลุล เอาว์ฏอรฺ(21/70) และอัล-มุนซิรียฺได้กล่าวในหนังสือ อัต-ตักรีบฺ(1/273)ว่าเป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ

ทัศนะฉัน ท่านซุฮัยรฺ บิน มุฮัมมัด อัต-ตะมีมียฺ ได้สืบเรื่องราวของอุสัยดฺนี้ ในสายรายงานของอะหฺมัด(2/233) ด้วยสายรายงานอื่นที่มีการเพิ่มเติม

และท่านอิบนฺ อบี ชัอ์บฺ ยังได้สืบเรื่องราวนี้เช่นกัน ที่รายงานโดย อบูล หะสัน อัล-อัคมีมียฺ ในหนังสือ หะดีษของท่าน (2/9/2)

และยังรายงานอีกในหนังสือ "อัล-มุสนัด"(4/414) จากสายรายงานอื่น จากอุสัยดฺ แต่

ท่านจะกล่าวว่า อบี มูสา หรือ อบี เกาะตาดะฮฺ ซึ่งเป็นที่สงสัย และอิบนุ อะดียฺ ยัง รายงานอีก(1/233) อบู นุอัยมฺ ได้รายงานในหนังสือ "อัคบารฺ อัศบะฮาน"(1/104-105) เป็นการสรุปจาก อบี เกาะตาดะฮฺ แต่ไม่มีการสงสัย

จากนั้น ฉันยังได้พบในหนังสือ "ติรอสาต ตัฏบีกียะฮฺ ฟิล หะดีษ อัน-นะบะวียฺ"ของผู้เลื่อมใสในมัซฮับ อบู หะนีฟะฮฺ คนหนึ่ง จากผู้สอนวิชาหะดีษในมหาวิทยาลัย อัส-สูรียะฮฺ ซึ่งเห็นได้ชัดว่า เขาเป็นผู้ที่เลื่อมใสในมัซฮับเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังพบว่าได้ขัดแย้งกับมัซฮับอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง พร้อมกันนั้นเขายังเปลี่ยนแปลงหลักฐานและไม่ยอมรับในหลักฐานนั้น ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์มัซฮับของเขานั้นเอง นอกจากนี้เขายังไม่มีความรู้ในเรื่องหะดีษอีกมาก ดังจะเห็นได้จาก เขาได้ปิดปากเงียบในบางส่วนและยังกล่าวว่าเป็นหะดีษเฎาะอีฟ แต่นั่นมิใช่เรื่องที่เราจะมาวิเคราะห์กัน ณ ที่นี้ แต่ที่เราต้องการในที่นี้คือ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ในด้านวิชาการหะดีษและวิชาการฟิกฮฺ ซึ่งแสดงว่าอาจจะถูกหลอกลวงจากศิษย์ของเขาต่อผู้ที่ไม่ลึกซึ้งในด้านวิชาความรู้นี้ และนี้เป็นการสนับสนุนทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ อีกทั้งขอใคร่ตอบในหนังสือเล่มนี้ (อินชาอัลลอฮฺ) โดยที่หะดีษอบูฮุรัยเราะฮฺ ได้ถูกกล่าวถึงในหนังสือเล่มอื่นว่า

"สายรายงานของอุสัยดฺ บิน อบี อุสัยดฺ อัล-บะรอดฺนี้ ท่านอัล-หาฟิซ กล่าวว่า น่าเชื่อถือ ดังนั้น เมื่อกล่าวเช่นนี้ ก็มิได้หมายถึง เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ ทั้งนี้ เพราะเขามิได้เน้นและบ่งบอกถึงความจำของเขา"

ขอตอบว่า

1. ความจริงพื้นฐานของวิชาการหะดีษต่อหะดีษหนึ่งๆ นั้น จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ นั้นคือ เศาะฮี้หฺ หะสัน และเฎาะอีฟ ดังนั้นเมื่อกล่าวว่าน่าเชื่อถือ มิได้หมายถึงเป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ ก็แปลว่าเป็นหะดีษเฎาะอีฟ กระนั้นหรือ? ระหว่าง 2 ระดับ ดังกล่าวไม่มีระดับกลางที่เรียกว่าหะสันกระนั้นหรือ? ด้วยเหตุนี้ เราจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ถึงระดับหะดีษที่ถูกกล่าวแก่นักรายงานว่า น่าเชื่อถือ นี้ให้ชัดเจน ทั้งนี้เพื่อว่า เราจะไม่ดำเนินการไปอย่างไร้ความรู้ต่อหะดีษท่านนบี จนเรากล้ากล่าวว่าเฎาะอีฟ ในขณะที่แท้จริงมันไม่ใช่เช่นนั้น ดังนั้นไม่มีทางอื่นใดสำหรับเรา นอกจากเราต้องกลับสู่คำกล่าวของบรรดาอุละมาอ์ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ ฉะนั้นขอกล่าวถึงคำกล่าวของอุละมาอ์ 2 ท่านผู้ยิ่งใหญ่ คือท่าน อัล-หาฟิซ อัน-นุกอด ซัมสุดดีน อัซ-ซะฮะบียฺ และท่าน อัล-หาฟิซ อบูล ฟัฎลฺ บิน หะญัร อัล-อัสเกาะลานียฺ ท่านผู้แรกได้กล่าวว่าในบทนำหนังสือของท่านที่ชื่อว่า "มีซาน อัล-อิอฺติดาล ฟี นักดิรฺ ริญาล" ว่า คำกล่าวที่อยู่ในระดับสูงสุดในการรับสายรายงานคือ

1. เชื่อถือได้ ถูกต้อง / ถูกต้อง หาฟิซ /เชื่อถือได้ มีความมั่นคง/เชื่อถือได้ เชื่อถือได้
2. เชื่อถือได้
3. น่าเชื่อถือ /ไม่เป็นไร /เป็นหะดีษที่ดี/ใช้ได้ เป็นต้น

ส่วนท่านที่สอง ได้กล่าวในหนังสือที่ชื่อว่า "ตักรีบุต ตักรีบ" ของท่าน ซึ่งเป็นหนังสือที่กล่าวต่อท่านอุสัยดฺว่า น่าเชื่อถือ ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า

4. ผู้ที่กล่าวว่า น่าเชื่อถือว่า น่าเชื่อถือ หรือถูกต้อง หรือมั่นคง

5. ผู้ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าระดับ 3 ระดับนี้เล็กน้อย (กล่าวถือ คำที่กล่าวว่า น่าเชื่อถือ ไม่เป็นไร) จะเห็นได้ว่า ท่านอัซ-ซะฮะบียฺได้จัดระดับ ผู้ที่ถูกกล่าวว่า น่าเชื่อถือนั้น อยู่ในระดับเดียวกันกับระดับเป็นหะดีษที่ดี หรือหะดีษที่ใช้ได้

คำกล่าวของ อัล-หาฟิซ อิบนุ หะญัร ก็มิได้ออกจากความต้องการนี้ ดังจะเห็นได้จากผู้ที่ถูกจัดอยู่ในระดับ 3 ไม่สงสัยเลยว่าเป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ ส่วนผู้ที่ถูกจัดอยู่ในระดับ 4 ก็แสดงว่าเป็นหะดีษหะสันเป็นอย่างน้อย ดังคำชี้แจงของนักวิเคราะห์ คือท่านอะหฺมัด ซากิรฺในหนังสือ อัล-บาอิษ อัล-หะดีษ (หน้า 188)หากหนังสือเล่มที่ฉันเรียบเรียงนี้เป็นหนังสือเล่มใหญ่ ฉันก็จำนำคำกล่าวของท่านมาเสนอ ณ ที่นี้ แต่คิดว่าเพียงพอแล้วด้วยการชี้

2. หากหะดีษนี้เป็นเฎาะอีฟค์มิได้เฎาะอีฟอดทนที่สุด ทั้งนี้เพราะมีสายรายงานอื่นมาสนับสนุนและยกระดับขึ้น ดังปรากฏกฎเกณฑ์ในหลักแนะเช่นนี้วิชาการหะดีษ ในเรื่องเช่นนี้จะพบในหะดีษอบี มูซาที่กล่าวว่า(เป็นที่อนุมัติแก่สตรีเพศ)หะดีษที่มาสนับสนุนคือหะดีษของเขาบานที่ได้กล่าวมา อีกทั้งยังเป็นสายรายงานที่ถูกต้องในทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ ซึ่งบ่งบอกถึงการห้ามใช้ทอง ดังปรากฏในหะดีษ ร็อบอียฺ บิน เคาะราช ที่ฉันเห็นว่าเฎาะอีฟและสั่นคลอนในการนำมาสนับสนุนแต่ประการใด จากนั้นเขายังให้เหตุผลเพิ่มเติมอีกว่า

เป็นไปไม่ได้ ที่จะนำหะดีษ ที่บรรดานักวิชาการขัดแย้งในเรื่องเฎาะอีฟหรือไม่มาอ้างเป็นหลักฐานและสนับสนุนฝ่ายตนเอง

คำพูดเช่นนี้ ต้องการอะไร? มันมี 2 ทัศนะ มิใช่ 3 อีกแล้ว ซึ่งเขาอาจจะไม่รู้ถึงหะดีษเขาบานนี้ก็ได้ หรือไม่ก็อาจเนื่องจาก เขามีความรู้ แต่เป็นไปตามที่ฉันได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เขาจะดำเนินไปอย่างไร? ในขณะที่อัล-หากิม อัล-มุนซิรียฺ อัซ-ซะฮะบียฺ และอัล-อิรอกียฺกล่าวว่า เศาะฮี้หฺ เป็นไปได้ไหม ? เขาเหล่านั้นจะผิด ในทัศนะของเขา จนกระทั่งเขากล้ากล่าวว่าเฎาะอีฟ ในขณะที่เขาเหล่านั้นต่างกล่าวว่าเศาะฮี้หฺ หรือว่า เขากล่าวว่าเป็นหะดีษเฎาะอีฟ อันเนื่องจากความขัดแย้งกับมัซฮับหรือความเห็นของเขา ? หากเป็นเช่นก็ไม่จำเป็นต่อหลักวิชาการต่อไปแล้ว

อัลลอฮฺเท่านั้น ทรงเป็นที่พึ่ง และที่ขอความช่วยเหลือ และเราต้องการจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อเขาคนนั้นในเรื่องบทบัญญัติที่เกี่ยวกับหะดีษนี้

นี่คือ ความคิดเห็นของคนบางคน ที่คิดว่าหะดีษดังกล่าวบัญญัติแก่ผู้ชายเท่านั้น ไม่รวมถึงสตรีด้วย ขอตอบว่า

1. ดังที่กล่าวมานั้นคือ เมื่อคำๆ นั้นปรากฏใน มาตรา ฟะอีล ก็รวมสตรีเพศเข้าไปด้วย ดังที่ชี้แจงโดย อิบนุ หัซมิ ในหนังสือ“อัล-มุหัลลา”(10/84)นอกจากนี้เป็นหะดีษที่ใช้เฉพาะผู้ชาย ดังหะดีษในเรื่องอนุมัติให้สตรีสวมใส่ทองได้แต่ความเห็นเช่นนี้ถูกคัดค้านกล่าวคือหะดีษที่อนุมัตินั้นเป็นหะดีษที่เจาะจงสำหรับ 2หะดีษที่ได้กล่าวแต่ 2 หะดีษนั้นยิ่งเจาะจงกว่า

2. ในหะดีษนั้นมีการกล่าวถึง ปกเสื้อ และสร้อยคอจากทอง ซึ่งปกติสิ่งของเหล่านี้

22.2 จากเษาบาน กล่าวว่า

"ลูกสาวฮุบัยเราะฮฺ ได้ไปหาท่านนบี โดยที่นิ้วมือของนาง มีแหวนวงใหญ่ที่ทำมาจากทองอยู่วงหนึ่ง ท่านนบีจึงตีมือนางด้วยไม้เท้าของท่าน และกล่าวว่าเจ้าต้องการให้อัลลอฮฺทรงสร้างแหวนจากไฟนรกแล้วมาไว้ที่นิ้วมือของเจ้าหรือ? เสร็จแล้ว นางก็นำเรื่องนี้ไปเล่าแก่ฟาฏิมะฮฺฟัง เษาบานยังกล่าวต่อไปอีกว่าท่านนบี ก็เข้าไปหาฟาฏิมะฮฺ ขณะที่ฉันอยู่ที่นั่นด้วย ฟาฏิมะฮฺจึงเอาสร้อยคอทองคำมาแสดงแก่ท่านนบีดูพร้อมกับกล่าวว่า อบู หะสัน (นั่นคืออาลีซึ่งเป็นผัวของนาง) ได้มอบแก่ฉัน ท่านนบีจึงกล่าวว่า โอ้ฟาฏิมะฮฺ เจ้าต้องการให้ผู้คนเขาพูดว่า ฟาฏิมะฮฺ ลูกสาวมุฮัมมัด ได้เอาสร้อยจากไฟนรกมาไว้ที่คอกระนั้นหรือ? จากนั้นท่านก็เดินออกไป โดยมิได้นั่ง ส่วนฟาฏิมะฮฺก็เลยขายสร้อยดังกล่าว แล้วไปซื้อทาสมา จากนั้น นางก็ปลดปล่อยทาสนั้นให้เป็นอิสระ เมื่อท่านนบีทราบถึงการกระทำของฟาฏิมะฮฺเช่นนั้น ท่านก็กล่าวว่าบรรดาการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ที่ทรงปลดปล่อยฟาฏิมะฮฺออกจากไฟนรก"[107]

22.3 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

เป็นเครื่องประดับของบรรดาสตรี (มิใช่ผู้ชาย) ดังนั้นจึงเป็นหลักฐานสำหรับสตรี ส่วนผู้ชายนั้น มันก็ยิ่งต้องห้ามเข้าไปอีก

3. สิ่งของทั้งหมดนั้น จะถือว่าเป็นของที่อนุมัติก็ต่อเมื่อ เป็นเครื่องเงิน ด้วยเหตุนี้อุละมาอ์ส่วนใหญ่มิได้ให้ทัศนะว่า อนุมัติใช้เครื่องทองได้แก่สตรี เพราะเครื่องเงินเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับผู้ชาย เหมือนกับการห้ามเขาสวมใส่ทอง

107. รายงานโดย อัน-นะสาอีย฿ (2/284 284 - 285) อัฏ-เฏาะยาลิสีย฿ (1/354) สายรายงานจากอัล-หากิม (3/148/1) อะหฺมัด (5/278) เป็นสายรายงานที่ถูกต้องจนถึงนบี อัล-หากิมกล่าวว่าเป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ ตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรียฺและมุสลิม และอัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นด้วย อัล-หาฟิซ อัล-มุนซีรียฺกล่าวว่า (1/273) รายงานโดยอัน-นะสาอียฺด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ อัล-อิรอกียฺ กล่าวว่า (4/255) ...ด้วยสายรายงานที่ดี นอกจากนี้ยังมีสายรายงานอื่นจากอบีอัสมาอ์ อัรฺ-เราะหฺบียฺ จากเษาบาน รายงานโดย อัร-เรายานียฺ ในหนังสือ มุสนัดของท่าน (1/ 126/14) เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺเช่นกัน

พึงทราบหะดีษอิบนุ หัซมฺรายงานนั้น (10/84) เป็นสายรายงานของอัน-นะสาอียฺเท่านั้นซึ่งไม่ปรากฏคำว่า จากทอง อีกทั้งไม่ปรากฏคำกล่าวจากท่านนบีแก่บุตรสาวฮุบัยเราะฮฺ ที่ว่า เจ้าต้องการให้อัลลอฮฺทรงสร้างแหวนจากไฟนรก แล้วมาไว้ที่นิ้วมือของเจ้ากระนั้นหรือ?

ดังนั้นเขาจึงให้ความเห็นต่อหะดีษนี้ว่า

การที่ท่านนบี ตีมือของบุตรสาวฮุบัยเราะฮฺอันเนื่องจากแหวน ซึ่งมิใช่สาเหตุจากทอง

"แท้จริงท่านนบี มองเห็นกำไล 2 อัน ที่ทำมาจากทองที่มือของฉัน ท่านจึงกล่าวว่า เจ้าจงทิ้งมันเสีย และจงทำมันมาจากเงิน"[108]

22.4 จากอุมมุ สะละมะฮฺ ภรรยาของท่านนบีกล่าวว่า

"ฉันได้สวมสร้อยทองที่คอของฉัน จากนั้นท่านนบีก็เข้ามาเห็นและเมินหน้าไปทางอื่น ฉันจึงกล่าวว่า ท่านไม่ต้องการมองเครื่องประดับของฉันหรือ? ท่านตอบว่า ใช่ เนื่องจากเครื่องประดับของเจ้า ฉันจึงเมินหน้า นางกล่าวอีกว่า ฉันได้ตัดมันออกไป ท่านก็เลยหันหน้ามายังฉัน นักรายงานเล่าอีกว่า[109] เขาเหล่า นั้นคิดว่าท่านกล่าวว่า ไม่มีอะไรเกิดขึ้นแก่พวกนาง หากนางทำตุ้มหูจากเงิน"[110]

ทัศนะฉัน ความเห็นเช่นนั้นเป็นความคิดที่ไร้ค่า เนื่องจากหะดีษที่มีการเพิ่มเติมดังกล่าวนั้นเป็นหลักฐานที่เด่นชัดว่า สาเหตุที่ท่านนบีตีนั้นเนื่องจากแหวนทอง ดังปรากฏคำกล่าวของท่านในตอนสุดท้ายว่า เจ้าต้องการให้อัลลอฮฺทรงสร้างแหวนจากไฟนรก มาไว้ที่นิ้วมือของเจ้ากระนั้นหรือ?!!

ปัญหาเช่นนี้ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นบ่อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยปัจจุบัน นั้นคือ เราจะพบตัวบทหะดีษที่มีการเพิ่มเติมบ้าง ขาดหายไปบ้างเมื่อเป็นเช่นนี้ เราจำเป็นต้องพิจารณาถึงความดังเดิมของหะดีษนั้น ๆ มวลการสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ผู้ทรงชี้นำให้แก่เรา ซึ่งเราไม่อาจพบกับทางนำได้ หากไร้การชี้นำจากพระองค์

108. รายงานโดย อัล-กอสิม อัส-สะรัคสะฏีย฿ ในหนังสือ เฆาะรีบุล หะดีษ (2/76/2) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และรายงานโดย อัน-นะสาอีย฿ (2/285) อัล-เคาะฏีบ (8/459)

109. นั้นคือ อะฏออ์ บิน อบี เราะบาหฺ ท่านเป็นผู้รับรายงานจากอุมมุ สะละมะฮฺ คำกล่าวจากนี้เป็นหะดีษมุรฺสัลเพราะ มิได้ถึงอุมมุ สะละมะฮฺจึงถือว่าเป็นหะดีษเฎาะอีฟ จริงอยู่มีสายรายงานของลัยษฺ บิน อบี สุลัยมฺ กล่าวว่า จากอะฏอฮฺจากอุมมุ สะละมะฮฺ รายงานโดย อะหฺมัด (6/32) แต่ลัยษ์ เป็นผู้ที่อ่อนทางด้านความจำ อีกทั้งอะฏออ์ มิได้รับหะดีษจากนางแต่เพียงนี้เท่านั้นเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ เนื่องจากเป็นหะดีษมุรฺสัลที่เศาะฮี้หฺทางด้านสายรายงานทั้งนี้เพราะมีหะดีษที่ถึงท่านนบี อีก 2 หะดีษมาสนับสนุน นั้นคือ

1. จากอบู ฮุร้อยเราะฮฺ รายงานโดย อัน-นะสาอีย฿ (2/285) อะหฺมัด (2/440)
2. จากอัสมาอ์ บินติ ญะซีด รายงานโดย อะหฺมัด (6/454) อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัล-หุลียะฮ". (2/76) และอิบนุ อะสากิรฺ (1/198/19)

จากหะดีษนี้มี บทเรียนให้ทราบว่า ตุ้มหูทอง เป็นสิ่งต้องห้ามแก่สตรี เช่นกัน ดังปรากฏในหะดีษอัสมาอ์ที่กล่าวว่า สตรีนางใดที่สวมใส่ตุ้มหูทอง แน่แท้อัลลอฮจะทรงสร้างตุ้มหูจากไฟนรกแก่นาง และอบู ฮุร้อยเราะฮฺ ก็ได้รายงานเช่นนั้นเหมือนกัน

ในเรื่องนี้ยังมีหะดีษจากอาอิชะฮฺ ที่รายงานโดยอัน-นะสาอีย฿ (2/285) อัล-กอสิม อัส-

สะรัคสะฏียฺ ในหนังสือ "เฆาะรีบุล หะดีษ" (2/76/2) อัล-เคาะฏีบ (8/459) และจากอัล มาอ์ เช่นกัน รายงานโดย อบู ดาวูด อัน-นะสาอียฺ อะหฺมัด อัล-บัยฮะกียฺ (4/143)

110. รายงานโดย อะหฺมัด (6/315) ด้วยสายรายงานที่ถูกต้องตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรียฺและมุสลิม และยังรายงานโดย อัล-หัรฺบียฺ ในหนังสือ เฆาะรีบุล หะดีษ (5/30/1-2) มีตัวบทสรุปว่า สายรายงานแรก อัล-ฮัยษะมียฺกล่าวว่า (5/148) หะดีษที่รายงานโดยอะหฺมัด อัฏ-ฏ็อบะรอนียฺ ด้วยสำนวนที่ดีกว่า และนักรายงานที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

ตอนที่ 3
หลังพิธีแต่งงาน

23. สร้างความคุ้นเคย

เมื่อสามีจะเข้าหาภรรยา ก็ควรสร้างความคุ้นเคยเสียก่อน อย่างเช่นหยิบยื่นสิ่งของบางอย่างแก่นาง ดังหะดีษ

23.1 จากอัสมาอ์ บิน ญะซีด กล่าวว่า

"ฉันไปเป็นเพื่อนอาอิชะฮฺ สำหรับท่านรสูลุลลอฮฺ เมื่อครั้นท่านมาถึงท่านก็นั่งใกล้อาอิชะฮฺ และนำภาชนะบรรจุนมมาด้วย ท่านดื่ม และได้รินนมนั้นแก่นาง ฝ่ายนางก้มหน้าด้วยความอาย อัสมาอ์กล่าวอีกว่า ฉันจึงกล่าวแก่นางว่า จงรับมันไว้จากมือท่านรสูลุลลอฮฺซิ นางก็รับไว้ แล้วดื่มมันนิดหน่อย จากนั้นท่านนบีก็กล่าวแก่นางว่า จงรินให้เพื่อน ๆ เจ้าบ้างซิ อัสมาอ์กล่าวแทรก ขึ้นว่าโอ้รสูลุลลอฮฺท่านจงเอาและดื่มมันบ้างซิ แล้วกรุณาช่วยรินให้ฉันด้วยน้ำมือของท่าน ท่านก็ทำตาม (คำวิงวอนของฉัน) พร้อมกันนั้นฉันก็นั่งลง แล้ววางแก้วนมดังกล่าวบนหัวเข่าของฉัน เมื่อฉันยกแก้วขึ้น ฉันก็หมุนปากแก้ว เพื่อจะได้ดื่มนมนั้น ตรงขอบปากแก้วที่ท่านนบีดื่ม เสร็จแล้วท่านนบีได้กล่าวแก่บรรดาสตรีที่อยู่ ณ ที่นั้นว่า พวกเจ้าจงดื่มนมซิ พวกนางตอบว่า พวกเราไม่ชอบดื่มนม ท่านนบีจึงกล่าวว่า เจ้าอย่าพูดเท็จ ขณะที่เจ้าหิว(ต้องการ-ผู้แปล)"[111]

---

111. รายงานโดย อะหฺมัด (6/438 452 453 458) มีทั้งเรื่องเล่าที่ยืดยาว และเล่าอย่างสรุป ซึ่งมี 2 สายรายงานที่ให้ความแข็งแรงซึ่งกันและกัน และท่านอัล-มุนซิรีย฿ ก็ได้ชี้แจงให้เห็นถึงความแข็งแรงสายรายงานนี้ (4/29) และท่านอัล-หุมัยดีย฿ ก็รายงานในมุสนัดท่านด้วย

24. วางมือบนศีรษะ

ก่อนร่วมหลับนอนครั้งแรก ควรวางมือหน้าผากของนาง และกล่าวดุอาอ์ขอความจำเริญ ดังหะดีษ

24.1 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อพวกเจ้าแต่งงาน หรือซื้อทาสมา ก็จงวางมือบนหน้าผาก แล้วกล่าวพระนามของอัลลอฮฺ และดุอาอ์ขอความจำเริญสุข โดยกล่าวความว่า โอ้อัลลอฮฺ แท้จริงฉันวอนขอจากพระองค์ ในสิ่งที่ดีของนางและสิ่งที่ดีจากนิสัยนาง พร้อมกันนี้ ฉันขอความคุ้มครองจากพระองค์ในสิ่งที่ชั่วและสิ่งที่ไม่ดีจากนิสัยของนาง"

"และเมื่อซื้ออูฐ (สัตว์-ผู้แปล) ก็จงวางมือบนหลังของมัน แล้วกล่าวดุอาอ์ข้างต้น"[112]

25. เศาะลาฮฺสุนัตร่วมกัน

คู่สามีภรรยาควรประกอบเศาะลาฮฺสุนัตร่วมกัน เนื่องจากเป็นการกระทำของชนรุ่นแรกดังหะดีษ

(2/61) พร้อมกับนี้ยังมีหะดีษจากอัสมาอ์มาสนับสนุนตัวบทที่รายงานโดย อัฏ-เฏาะบารอนียฺ ในหนังสือ "อัศ-เศาะฆีรฺ""อัล-กะบีรฺ" ตารีค อัล อัศ-บะฮาน ของบิดาท่าน (282-283)และหนังสือ" อัศ-คัมตฺ" ของอิบนุ อะบิด ดุนยา (2/26)

112. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺในหนังสือ อัฟอาลิลอิบาด (หน้า 77) อบู ดาวูด (1/336) อิบนุ มาญะฮฺ (1/592) อัล-หากิม (2/185) อัล-บัยฮะกียฺ (7/48) อบู ยะอฺลา ในมุสนัดของท่าน (ก็อฟ 2/308) ด้วยสายรายงานที่หะสัน และ อัล-หากิม กล่าวว่าเศาะฮี้หฺ และอัซซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้อง

ท่านอัล-หาพิซ อัล-อิรอกียฺ กล่าวในหนังสือ อัล-มุฆนียฺ (1/298) ว่าเป็นสายรายงานที่ดี ท่านอับดุลหัค อัลบีอียฺ ได้สนับสนุนในความเป็นเศาะฮี้หฺของหะดีษนี้ ในหนังสือ "อัล-อะหฺกาม อัล-กุบรอ" (2/42) ด้วยการเงียบ(ไม่วิจารณ์ใดๆ -ผู้แปล) และท่านอิบนุ ตะกีก อัล- อัยดียฺ ในหนังสือ "อัล-อิลมาน" (2/127) ก็เช่นกัน

ทัศนะฉัน หะดีษนี้เป็นหลักฐานที่แสดงว่า อัลลอฮฺทรงสร้างความดีและความชั่ว ซึ่งผิดกับพวกมุอฺตะซิละฮฺ และอื่นๆ ที่มีทัศนะว่า อัลลอฮฺมิได้ทรงสร้างความชั่ว รายละเอียดในเรื่องนี้ดูได้จากหนังสือ "ชิฟาอุล อะลีล ฟิล เกาะฎออ์ วัล กัดรฺ วัต ตะอฺลีล" ของอิบนุล กัยยิม

25.1 จากอบี สะอัด กล่าวว่า

"ฉันแต่งงาน ขณะที่ฉันยังเป็นทาส และฉันก็ได้เชิญบรรดาเศาะหาบะฮฺนบีบางท่านซึ่งประกอบด้วยอิบนุ มัสอูด อบูซัรฺและหุซัยฟะฮฺ เมื่อครั้นจะประกอบเศาะลาฮฺท่านอบู ซัรฺก็เดินไปข้างหน้าเพื่อเป็นอิมามบรรดาเศาะหาบะฮฺ เหล่านั้นต่างกล่าวว่า เจ้าเองนั้นแหละ อบีสะอัดตอบว่า กระนั้นหรือ? เขาเหล่า นั้นตอบว่า ใช่ [113] จากนั้นฉันก็เดินไปเป็นอิมามทั้งๆที่ฉันยังมีสภาพเป็นทาสอยู่ เสร็จ แล้ว เขาได้สอนแก่ฉันว่า เมื่อภรรยาเข้าหาเจ้า ก็จงประกอบ เศาะลาฮฺ 2 ร็อกอะฮฺ แล้วดุอาอ์ต่ออัลลอฮฺ เพื่อให้ได้มาซึ่งความดีจากภรรยาเจ้า พร้อมทั้ง ขอความคุ้มครองจากเหล่าชั่วร้าย ทั้งที่มาจากเจ้าเองหรือภรรยาของ เจ้า"[114]

25.2 จากชะกีก กล่าวว่า

"อบู หาริษ ได้มาหาฉัน และกล่าวว่า ฉันได้แต่งงานกับหญิงสาวคนหนึ่งและมีความระแวงว่าเธอจะหนีจากฉันไป ท่านอับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด กล่าวว่า แท้จริงการปรองดองนั้นจากอัลลอฮฺ และการหลีกหนีนั้นจากมารร้ายซึ่งมันต้องให้เจ้าเกลียดชังในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงอนุมัติ ดังนั้น เมื่อภรรยาเข้าหาเจ้า ก็จงให้เธอประกอบเศาะลาฮฺหลังเจ้า (เป็นมะมูม-ผู้แปล) 2 ร็อกอะฮฺ แล้วกล่าวดุอาอ์ ความว่าโอ้อัลลอฮฺ จงให้มีความจำเริญแก่ฉันในตัวภรรยาฉันและให้มีความ จำเริญแก่เธอในตัวฉัน โอ้อัลลอฮฺ จงรวมระหว่างเราดังที่พระองค์ทรง

113.แสดงว่า ผู้มาเยือนจะเป็นอิมามเศาะลาฮฺไม่ได้ นอกจากได้รับอนุญาตเสียก่อน ดังรสูลุลลอฮฺ กล่าวความว่า "ไม่เป็นอิมาม (เศาะลาฮฺ) โดยชายคนหนึ่งในบ้านและเขตการปกครอง (ของผู้อื่น)" รายงานโดย มุสลิม และอบู อะวานะฮฺ ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน และในอบู ดาวูด (เลขที่ 594)

114. รายงานโดยอบูบักรฺ บิน อบี ชัยบะฮฺ ในหนังสือ "อัล-มุศนัฟ" (เล่ม 7 แผ่น 50 หน้า 1 เล่ม 12 แผ่น 43 หน้า 3 ด้วยสายรายงาน เศาะฮี้หฺ จนถึงอบี สะอัด และมันถูกปกปิด ซึ่ง ฉันมิเคยพบ นอกจากท่านอัล-หาฟิซได้นำเสนอในหนังสือ "อัล-อิศอบะฮฺ" ซึ่งมีการรายงานจากคนใช้ของ อบี อุสัยด มาลิก บินเราะบีอะฮฺ อัล-อันศอรียฺ จากนั้น ฉันได้พบในหนังสือ "อัษ-ษิกอต" ของอิลนุ ฮิบบาน(1/274) กล่าวว่ามีการรายงานจากบรรดาเศาะหาบะฮฺ โดยอบู นัฎเราะหฺ ซึ่งได้ที่เล่าเหตุการณ์ดังกล่าวนี้โดยมิได้กล่าวเขาเหล่านั้น ตอบว่า....นั้นคือ สายรายงานของอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (1/23/2)

รวมความ ดี และจงแยกระหว่างเรา เมื่อการแยกนั้นไปสู่ความดี”[115]

26. คำกล่าว เมื่อจะร่วมหลับนอน

ทุกครั้งที่จะร่วมหลับนอน ควรกล่าวความว่า

“ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ โอ้อัลลอฮฺ กรุณาให้เราห่างไกลจากมารร้าย และทรงให้มารร้ายห่างไกลจากสิ่งที่พระองค์ทรงประทานแก่เรา”

ท่านรสูลุลลอฮฺ ยังกล่าวอีกว่า

“หากอัลลอฮฺทรงประสงค์ให้ได้บุตร มารร้ายก็ไม่สามารถทำร้ายได้อย่างเด็ดขาด”[116]

115.รายงานโดย อบู บักรฺ บิน อบี ชัยบะฮฺ ในหนังสือ ที่อ้างแล้ว ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และท่านยังได้รายงานในหนังสือ “อัลเอาสัฏ” ซึ่งสอดคล้องกับในหนังสือ “ฮัศ-เศาะมีรฺ”(2/166) จากอัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (2/21/1) ได้รายงานด้วย 2 สายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และท่านยังได้รายงานในหนังสือ “อัลเอาสัฏ” ซึ่งสอดคล้องกับในหนังสือ “ฮัศ-เศาะมีรฺ”(2/166) จากอัล-หุสันยฺ บิน วากิอฺ จาก อะฏออ์ บิน อัส-สาอิบจากอับดุรฺ เราะหฺมาน อัส-สะละมียฺ จากอัลดุลลอฮฺ บิน มัสอูด ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า “เมื่อภรรยาเข้าหาสามี ก็ลุกขึ้นประกอบเศาะลาฮฺ โดยมีนางยืนอยู่ข้างหลัง (เป็นมะมูม-ผู้แปล) เสร็จแล้วก็จงดุอาอ์ว่า โอ้อัลลอฮฺ จงให้มีความจำเริญแก่ฉันในครอบครัวของฉัน และจงให้มีความเจริญแก่ครอบครัวของฉันในตัวฉัน โอ้อัลลอฮฺ โปรดประทานริซกี (ปัจจัยยังชีพ) แก่เธอ โดยได้มาจากฉัน และโปรดทรงประทานริซกีแก่ฉัน โดยได้มาจากเธอ โอ้อัลลอฮฺ ทรงรวมระหว่างเรา ดังที่พระองค์รวมในความดี และทรงแยกระหว่างเรา เมื่อแยกกันนั้นเป็นความดี และท่านยังกล่าวอีกว่า ไม่มีผู้ใดรายงานจากอะฏออ์ นอกจากอัล-หุสัยนฺ เท่านั้น

ทัศนะฉัน นั้นคือ สายรายงานไปถึงนบี และอะฏออ์ บิน อัส-สาอิบ มีความคลุมเครือเพราะมีท่านหัมมาด บิน ซัยดฺ ก็ได้รายงานเช่นนี้ถึงเศาะหาบะฮฺ กล่าวคือความจริงแล้วหัมมาด บิน ซัยดฺได้รายงานอะฏออ์ ก่อนที่จะเกิดความคลุมเครือดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ เราได้นำเสนอในสายรายงานอื่นจากอิบนุ มัสอูด จากนั้นได้พบกับสายรายงานอื่นจากอิบนุ มัสอูด ที่เป็นสายรายงานของอัช-ชะเกาะฟียฺ เมื่อผู้ใดในหมู่เจ้าแต่งงาน.... “จากอัล-มุอฺญัม” อีกทั้งมีหะดีษที่สนับสนุน และแสดงให้เห็นว่าสายรายงานถึงท่านนบี จากสัลมาน อิบนุ อะดียฺ (2/71) อบู นะอัยมฺ ในหนังสือ “อับบารฺ อัศบะฮาน” (56/1) อัล-บะซารฺในหนังมุสนัดของท่าน ด้วยสายรายงานที่เฏาะอีฟ ฉันก็ได้วิเคราะห์แล้วในหนังสือ “มุอฺญัม อัล-หะดีษ” ด้วยความว่า เมื่อผู้ใดในหมู่สูเจ้าแต่งงาน...“อิบนุ อะสากิรฺ” (7/208/1-2) จากอิบนุ อับบาส

116. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน (8/187) และนักสุนัน (นอกจากอัน-นะสาอีย) ในเรื่องการร่วมชีวิต (1/79) และอัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (2/151/3) จากอิบนุอับบาส

27. วิธีการร่วมหลับนอน

อนุญาตให้ร่วมหลับนอนในท่าต่างๆ ได้ ซึ่งอาจจะมาจากด้านหลัง ด้านหน้า ฯลฯ ดังอัลลอฮฺตรัสความว่า

"อันภรรยาของพวกเจ้า ก็คือไร่นาของพวกเจ้า ดังนั้นเจ้าทั้งหลาย จงเข้าสู่ไร่นาของพวกเจ้าตามแต่พวกเจ้าพึงประสงค์" [117] และหะดีษ

27.1 ท่านญาบิรฺ กล่าวว่า

"พวกยะฮูดียฺมีความเห็นว่า เมื่อร่วมหลับนอนกัน โดยใช้ท่าจากด้านหลังไปสู่ประตูหน้า ลูกที่เกิดมาตาจะเหล่ อัลลอฮฺจึงทรงประทานอายะฮฺที่ความว่า "อันภรรยาของพวกเจ้าก็คือไร่นาของพวกเจ้า ดังนั้นเจ้าทั้งหลาย จงเข้าสู่ไร่นาของพวกเจ้าตามแต่พวกเจ้าพึงประสงค์" และท่านรสูลุลลอฮฺ ยังอธิบายว่า "จะใช้ท่าจากด้านหน้าหรือด้านหลัง ก็กระทำได้ ตราบใดลงที่ประตูหน้า"[118]

27.2 จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า

"พวกบูชาเจว็ดจากกลุ่มอัล-อัรศอรฺ และพวกยะฮูดียฺจากกลุ่มชาวคัมภีร์ต่างมีความเห็นว่า พวกเขามีความประเสริฐและความก้าวหน้าในวิชาความรู้ ซึ่งทำให้คนอื่นปฏิบัติตามและเลียนแบบการกระทำของพวกเขากอร์ปกับความเชื่อของชาวคัมภีร์ถือว่า ห้ามร่วมหลับนอนกับภรรยา นอกจากต้องใช้ท่า จากด้านข้างเท่านั้น นั่นคือ เป็นท่าที่สามารถปกปิดเรือนร่างของภรรยามากที่สุด ดังนั้นชาวอันศอรฺ ก็ยึดปฏิบัติตามความเชื่อดังกล่าว แต่ชาวกุร็อยชฺปฏิเสธต่อความเชื่อเช่นนี้ กล่าวคือเขาจะหาความสุข ความสำราญด้วยท่าต่างๆ อาทิจาก ด้านหน้า ด้านหลัง หงาย ครั้นชาวมุฮาญิรีนอพยพมาถึงนครมะดีนะฮฺ ชายชาวกุร็อยชฺได้แต่งงานกับสาวชาวอันศอรฺคนหนึ่ง เมื่อจะร่วมหลับนอนกัน สาวคนนั้นก็ปฏิเสธ โดยกล่าวว่า หากเจ้าจะร่วมในท่าด้านข้างก็กระทำได้ แต่หากจะใช้ท่าอื่น ก็จงออกไปเสีย เหตุการณ์ดังกล่าวนี้ ทราบถึงรสูลุลลอฮฺ

---

117. สูเราะหฺอัล-บะเกาะเราะฮ์ อายะฮฺที่ 223

118. รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ (8/154) มุสลิม (4/156) อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (76/1-2) อิบนุ อบี หาติม (ก็อฟ 1/39 มุฮัมมะดียะฮฺ) อัล-บะเมาะวียฺ ในหะดีษอาลี บิน อัล- ญอุดียฺ (1/79/8) อัล-ญัรยานียฺ (440/293) อัล-บัยฮะกียฺ (7/195) อิบนุ อะสากิรฺ (2/93/ 8) อัล-วาฮิดียฺ (หน้า 53) และกล่าวว่าท่านอบู หามิด อิบนุล ชัรกียฺ ได้กล่าวว่า หะดีษนี้มีความยิ่งใหญ่เท่ากับ 100 หะดีษ

อัลลอฮฺทรงประทานอายะฮฺที่ความว่า "อันภรรยาของพวกเจ้า ก็คือไร่นาของพวกเจ้า ดังนั้นเจ้าทั้งหลายจงเข้าสู่ไร่นาของพวกเจ้าตามแต่พวกเจ้าพึงประสงค์นั้นคือ สามารถกระทำได้ด้วยท่าต่างๆ จากด้านหน้า ด้านหลัง หงายตราบใดลงที่อวัยวะกำเนิดบุตร"[119]

28. ห้ามใช้ประตูหลัง

ห้ามร่วมหลับนอนโดยใช้ประตูหลัง ซึ่งเข้าใจจากอายะฮฺอัล-กุรอาน และตัวบทหะดีษที่กล่าวมาข้างต้น และหะดีษอีกหลายบท เช่น

28.1 จากอุมมุ สะละมะฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อชาวมุฮาญิรีน อพยพมาถึงนครมะดีนะฮฺ ก็ได้แต่งงานกับสาวชาวอันศอรฺ ในบรรดาพวกมุฮาญิรีนชอบใช้ท่าแบบวางมือบนหัวเข่าหรือวางมือบนพื้น แต่ชาวอันศอรฺ เธอไม่ชอบ ดังนั้นเมื่อชาวมุฮาญิรีนจะร่วมหลับนอนในท่าดังกล่าว ฝ่ายหญิงก็ปฏิเสธ จนกว่าจะไปถามท่านรสูลุลลอฮฺ จากนั้นนางก็ไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ แต่มีความอายที่จะถามท่านโดยตรง นางก็เลยถามอุมมุ สะละมะฮฺ อัลลอฮฺก็ทรงประทานอายะฮฺที่ความว่า "อันภรรยาของพวกเจ้า ก็คือไร่นาของพวกเจ้า ดังนั้นเจ้าทั้งหลาย จงเข้าสู่ไร่นาของพวกเจ้าตามแต่พวก

---

119. รายงานโดย อบู ดาวูด (1/377) อัล-หากิม (/195 279) อัล-บัยฮะกียฺ (7/196) อัล-วาฮิดียฺ ในหนังสือ "อัล-อัสบาน" (หน้า 52) อัล-เคาะฏอบียฺ ในหนังสือ "เฆาะรีบุล หะดีษ" (2/73) ด้วยสายรายงานที่หะสันและอัล-หากิม กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ ตามเงื่อนไขของมุสลิม และได้รับการเห็นพ้องจากอัซ-ซะฮะบียฺ อีกทั้งมีการรายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (1/185/3) ด้วยสายรายงานอื่นที่สรุปว่า มีหะดีษที่สนับสนุนจาก อิบนุ อุมัร และท่านอื่น ๆ รายงานโดยอัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (2/76) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ พร้อมกับนี้ท่านอัล-กอสิม อัส-สัรกัสกียฺ และท่านอื่นๆ ยังได้รายงานในหนังสือ "อัล-เฆาะรีบ" (2/ 93/2) จากสะอีด บิน ญะสารฺ กล่าวว่า ฉันได้ถาม อิบนุ อุมัรว่า แท้จริงฉันได้ซื้อทาสีมาและฉันก็ใช้ประตูหลัง ท่านจึงถามว่า อะไรคือประตูหลัง ? ฉันตอบว่า นั้น ฉันได้ร่วมหลับนอนกับนางโดยใช้ประตูหลัง ท่านตอบว่า อะไร?!! หรือ... มุสลิมเขาทำเช่นนั้นหรือ? !!

ทัศนะฉัน เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และเป็นหลักฐานที่ชัดเจนจากอิบนุ อุมัร ซึ่งท่านเป็นผู้หนึ่งที่ปฏิเสธอย่างที่สุดต่อการใช้ประตูหลัง และในส่วนที่อัส-สุญฏียฺ ได้นำเสนอ ในสาเหตุของการประทานอายะฮฺนั้นว่า เป็นการขัดกับหลักฐานอันนี้อย่างชัดเจนนั้น ไม่ควรที่จะนำมาเผยแพร่และแอบอ้างเป็นอันขาด

เจ้าพึงประสงค์ "ท่านนบี กล่าวว่า อย่าทำตรงอื่น นอกจากตรงนั้นเท่านั้น"[120]

28.2 จากอิบนุ อับบาส

"ท่านอุมัร บิน อัล-คัฏฏอบ ได้ไปหาท่านรสูลุลลอฮฺและกล่าวว่า โอ้รสูลุลลอฮฺได้เกิดความหายนะเสียแล้ว ท่านถามว่า อะไรเล่าที่ทำให้เกิดความหายนะแก่เจ้า? เขาตอบว่า เมื่อคืนฉันได้หันภรรยาของฉัน[121] และไม่มีอะไรเกิดขึ้น อัลลอฮฺก็ทรงประทานอายะฮฺความว่า "อันภรรยาของพวกเจ้า ก็คือไร่นา ของพวกเจ้า ดังนั้นเจ้าทั้งหลาย จงเข้าสู่ไร่นาของพวกเจ้าตามแต่พวกเจ้าพึงประสงค์ "ท่านรสูลุลลอฮฺ อธิบายว่า จะมาจากด้านหน้า ด้านหลัง ก็อนุญาตให้ กระทำได้ แต่ต้องไม่ใช่ประตูหลัง หรือขณะนางมีประจำเดือน"[122]

28.3 จากคุซัยมะฮฺ บิน ษาบิต กล่าวว่า

"ชายคนหนึ่งได้ถามท่านรสูลุลลอฮฺเกี่ยวกับการร่วมหลับนอน โดยใช้ประตูหลัง ท่านตอบว่า อนุญาตให้ทำได้ เมื่อชายคนนั้นเดินออกไป ท่านก็เรียกมาอีกครั้งหนึ่งเลยถามว่า เจ้าว่าอย่างไรน่ะ? รู้ไหนน่ะ? หากมาจากด้านหลัง แต่ใช้ประตูหน้า ก็อนุญาตให้ทำได้ แต่หากด้านหลังและใช้ประตูหลัง ก็ไม่อนุญาตให้ทำ เพราะแท้จริงอัลลอฮฺทรงไม่ละอายต่อความจริง ดังนั้นเจ้าอย่าร่วมหลับนอน โดยใช้ประตูหลังของพวกนาง"[123]

---

120. รายงานโดยอะหฺมัด (6/305 310 /318) อัต-ติรฺมิซียฺ (3/75) และกล่าวว่าเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ อบู ยะอฺลา (1/329) อิบนุ อบี หาติม ในอธิบายของท่าน (1/39) มุฮัมมะดียะฮฺ) อัล-บัยฮะกียฺ (7/196) ด้วยสายรายงานที่ถูกต้องตามเงื่อนไขของมุสลิม

121. นั้นคือ เป็นการพูดถึงการพลิกแพลงนางโดยมาจากด้านหลังไปสู่ด้านหน้า ดังปรากฏในหนังสือ "อัน-นิฮายะฮฺ"

122. รายงานโดยอัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (2/76) อัต-ติรฺมิซียฺ (2/162) พิมพ์ทีริลาค) อิบนุ อบี หาติม (1/39) อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (2/156/3) อัลวาฮิดียฺ (หน้า 59) ด้วยสายรายงานที่หะสัน และอัต-ติรมิซียฺก็กล่าวว่า หะสันเช่นกัน

123. รายงานโดย อัช-ชาฟิอียฺ (2/260) อัล-บัยฮะกียฺ (7/196) อัฏ-เฏาะหาวียฺ (2/25) อัล-คัฏฏอบียฺ ในหนังสือ "เฆาะรีบุล หะดีษ" (2/73) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺดังคำกล่าวของอิบนุ มุลักกิน ในหนังสือ "อัล-คุลาเศาะฮฺ" อีกทั้งยังรายงานโดยอัน-นะสาอียฺในเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (2/76-2/77) อัฏเฏาะหาวียฺ อัล-บัยฮะกียฺ อิบนุ อะสากิรฺ (1/46/8) ด้วยสายรายงานอื่น หนึ่งในจำนวนนั้น เป็นสายรายงานที่ดี ดังคำกล่าวของอัล-มุนซิรียฺ (3/200) อิบนุฮิบบานกล่าวว่า เศาะฮี้หฺ(1299/1300) อิบนุ หัซมิ (70/10) ทั้งสองสายรายงานนั้น ได้รับการเห็นพ้องจากอัล-หาฟิซ ในหนังสือ "อัล/ฟัตหฺ" (8/154)

28.4 จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า อัลลอฮฺจะทรงไม่มองชายที่ร่วมหลับนอนกับภรรยาของเขา โดยใช้ประตูหลัง"[124]

28.5 จากอุกบะฮฺ บิน อามิรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺกล่าวว่าย่อมถูกสาปแช่งผู้ที่ร่วมหลับนอนกับภรรยาโดยใช้ประตูหลัง"[125]

28.6 จากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ที่ร่วมหลับนอน ขณะนางมีประจำเดือน หรือใช้ประตูหลัง หรือเชื่อคำทำนาย แน่แท้เขาได้ปฏิเสธต่ออัล-กุรอาน"[126]

---

124. รายงานโดยอัน-นะสาอีย฿ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (2/77-1/78) อัต-ติรฺมิซีย฿ (1/218) อิบนุ ฮิบบาน (1302) จากอิบนุ อับบาส ด้วยสายรายงานที่หะสันและอัต-ติรฺมิซียฺกล่าวว่าเป็นหะดีษหะสัน เช่นกัน แต่อิบนุ รอฮะวียะฮฺ ได้กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ ดังปรากฏในหนังสืออื่นที่รายงานโดยอิบนุล ญารูด (334) ด้วย สายรายงานที่เศาะฮี้หฺ อิบนุ ดะกีก อัล-อัยดียฺ ได้ให้ความแข็งแรงอีก (1/128) อัน-นะสาอีย฿ อิบนุ อะสากิรฺ (1/267/12) อะหฺมัด (2/272) จากอบูฮุร็ยเราะฮฺ

125. รายงานโดย อิบนุ อะดียฺ (1/211) จากอุกบะฮฺ บินอามิร ด้วยสายรายงานที่หะสัน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งจากการรายงานโดยอิบนุ วะฮฺบ จากอิบนุ ลุฮัยอะฮฺ และมีหะดีษสนับสนุนจากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ จนถึงนบี และรายงานโดย ดาวูด (เลขที่ 2163) อะหฺมัด (2/4444 479)

126. รายงานโดย นักสุนันทั้ง 4 นอกจากอัน-นะสาอีย฿ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (78) อัด- ดาเราะมียฺ อะหฺมัด (2/1408 476) อัฏ-ฏิยาอ์ ในหนังสือ "อัล-มุคตาเราะฮฺ" (2/106/10) จาก อบี ฮุร็ยเราะฮฺ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ"นัคดุตตาจ" (เลขที่ 64)

และรายงานโดยอันนะสาอีย฿ (ก็อฟ 2/77) อิบนุ บัฏฏะฮฺ ในหนังสือ"อัล-อิบานะฮฺ" (2/56/6) จากฏอวุส กล่าวว่า มีคนถามอิบนุ อับบาส ในเรื่องการร่วมหลับนอนกับภรรยาโดยใช้ประตูหลัง ท่านตอบว่า นี่หรือที่ถามฉันในเรื่องของผู้ปฏิเสธ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และสายรายงานจากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ เป็นสายรายงานที่เฎาะอีฟ

ท่านอัซ-ซะฮะบียฺ ได้กล่าวในหนังสือ "ลีรฺ อะอฺลาม อัน-นุบะลาอ์" (1/171/9) ว่า เรามั่นใจ เมื่อได้พิจารณาสายรายงานที่ท่านรสูลุลลอฮฺ ห้ามการใช้ประตูหลังและเรามีความต้องการเป็นอย่างยิ่งที่จะกล่าวว่า การกระทำเช่นนั้นถือเป็นต้องห้าม (หะรอม) สำหรับฉันมีตำราเล่มหนึ่งที่ชี้แจงอย่างยืดยาวในเรื่องนี้

29. อาบน้ำนมาซก่อน

เมื่อร่วมหลับนอนกัน แล้วเกิดอารมณ์อีก ก็ควรอาบน้ำนมาซเสียก่อน ดังหะดีษ

29.1 จากอบูสะอีด อัล-คุดรียฺกล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เมื่อในหมู่พวกเจ้าคนใดร่วมหลับนอนกับภรรยาของเจ้า แล้วเกิดความต้องการอีก ก็ควรอาบน้ำนมาซเสียก่อน ในอีกสายรายงานหนึ่ง กล่าวว่า อาบน้ำนมาซเหมือนกับครั้งจะประกอบเศาะลาฮฺ เพราะจะเพิ่มความกระปรี้กระเปร่า และความสดชื่นขึ้นอีก" [127]

30. อาบน้ำย่อมดีกว่า

แต่ทว่า หากอาบน้ำย่อมดีกว่า อาบน้ำนมาซ ดังหะดีษ

30.1 จากอบู รอฟิอฺ กล่าวว่า

"ท่านนบี ได้ร่วมหลับนอนกับบรรดาภรรยาของท่าน และมีการอาบน้ำทุกครั้ง ฉันจึงถามท่านว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ ทำไมท่านไม่อาบน้ำเพียงครั้งเดียว? ท่านตอบว่า บริสุทธิ์กว่า ดีกว่า และสะอาดกว่า" [128]

31. อาบน้ำร่วมกัน

อนุญาตให้ทั้งสอง อาบน้ำร่วมกัน ในห้องเดียวกัน แม้ว่าต่างคนต่างเห็นซึ่งกันและกัน ดังหะดีษ

31.1 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ฉันร่วมอาบน้ำกับท่านรสูลุลลอฮฺ จากภาชนะเดียวกัน โดยสลับเปลี่ยน

127.รายงานโดยมุสลิม (1/171) อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ ในหนังสือ "อัล-มุศันนัฟ" (2/51/1) อะหฺมัด (28/3) อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัฏ-ฏิบ" (1/21/2) และท่านอื่นๆ จากอบี สะอีด อัล-คุดรียฺ และยังปรากฏในหนังสือ "เศาะฮี้หฺ สุนัน อบี ดาวูด" (เลขที่ 216)

128. รายงานโดยอบู ดาวูด อัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/79) อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (1/96/6) อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ "อัฏ-ฏิบ" (1/12/2) ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง อัล-หาฟิซได้ให้ความแข็งแรง และฉันก็ได้วิเคราะห์หะดีษนี้ในหนังสือ "เศาะฮี้หฺ อัส-สุนัน" (เลขที่ 215)

การตักน้ำ แต่ท่านตักน้ำเร็วกว่าฉัน จนฉันต้องเตือนท่านว่า เหลือแก่ฉันบ้างซิ การอาบน้ำครั้งนี้เราทั้งสองต่างมียุนุบ"[129]

129.รายงานโดย อัล-บคอรียฺ มุสลิม อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่านเหล่านั้น ท่านอัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (1/290) ว่า ท่านอัด-เดาวะวียฺ ได้นำหะดีษนี้เป็นหลักฐานในการอนุญาตให้ผู้ชายมองเอาว์เราะฮฺของผู้เป็นภรรยาได้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ต่างมองซึ่งกันและกัน และยังได้อ้างถึงหะดีษที่รายงานโดยอิบนุ ฮิบบาน จากสายรายงานของสุลัยมาน บิน มูสา ที่ถามเกี่ยวกับผู้ชายที่มองอวัยวะเพศของผู้เป็นภรรยาของเขา ท่านตอบว่า ฉันได้ถามอะฏออ์ และท่านตอบว่า ฉันได้ถามอาอิชะฮฺ นางก็กล่าวอ้างถึงหะดีษนี้ ดังนั้นหะดีษนี้ จึงเป็นหลักฐานในเรื่องนี้อย่างไม่กังขา

ทัศนะฉัน หะดีษนี้เป็นหลักฐานที่แสดงถึง หะดีษที่รายงานจากอะอิชะฮฺ ความว่า "ฉันมิเคยได้มองเอาว์เราะฮฺของท่านรสูลุลลอฮฺ เลย" นั้นเป็นโมฆะ และยังรายงานโดยอัฏ-ฏ็อะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัศ-เศาะฆีรฺ" (หน้า 27) จากสายรายงานของท่านอบู นุอัยมฺ (8/247) อัล-เคาะฏีบ (1/225) แต่ในสายรายงานนี้มีบะเราะกะฮฺ บิน มุฮัมมัด อัล-หะละบียฺ ซึ่งไม่มีความจำเริญแก่ท่าน เพราะท่านเป็นคนพูดเท็จและเป็นผู้ปลอมแปลงหะดีษ โดยที่ท่านอัล-หาฟิซ อิบนุ หะญัร ได้กล่าวไว้ในหนังสือ "อัล-ลิสาน" ว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษหนึ่งในจำนวนหะดีษเท็จ นอกจากนี้ยังมีสายรายงานอื่น รายงานโดย อิบนุ มาญะฮฺ(1/226 593) อิบนุ สะอัด (8/136) แต่ในสายรายงานนี้ผู้รับใช้อาอิชะฮฺ ซึ่งเขาไม่เป็นที่รู้จัก ดังนั้นอัล-บุศัยรียฺ ได้กล่าวในหนังสือ"อัซ-ซะวาอิด" ว่า เป็นสายรายงานที่เฏาะอีฟ และยังมีสายรายงานที่ 3 รายงานโดยอบี อัซ-ซัยดฺ ในหนังสือ"อัคลาค อันนะบียฺ" (หน้า 251) แต่ในสายรายงานมีอบู ศอลิหฺซึ่งเป็นคนที่อ่อนส่วนมุฮัมมัด บิน อัล-กอสิม อัล-อะสะดียฺ ก็เป็นคนพูดเท็จ เช่นเดียวกับหะดีษที่กล่าวความว่า

"เมื่อผู้ใดในหมู่สูเจ้า ร่วมหลับนอนกับภรรยาของเขา ก็จงปกปิด และอย่าได้เปิดเผยดังเช่นการเปิดเผยของอูฐ 2 ตัว รายงานโดย อิบนุ มาญะฮฺ(1/592) จากท่านอุตบะฮฺ บิน อับดุล สะลามียฺ ซึ่งในสายรายงานนี้มี อัล-อะหวัศ บิน หะกิม เป็นผู้ที่อ่อน และท่านอัล- บุศัยรียฺ ก็ยังให้เหตุผลในการใช้เป็นหลักฐานไม่ได้อีกด้วย และยังมีเหตุผลอีกประเด็นหนึ่งคือ อัล-วะลิด บิน อัล-กอสิม อัล-ฮัมดานียฺ ซึ่งเป็นนักรายงานจากเขา ก็ยังถือว่าเป็นคนที่อ่อน ดังคำกล่าวของอิบนุ มุอัยนุ และท่านอื่น ท่านอิบนุ ฮิบบานกล่าวว่า เขาได้ขอถอนตัวออกจากผู้ที่เชื่อถือได้ ซึ่งเป็นหะดีษที่ไม่เหมือนกับการรายงานของเขาเหล่านั้น จึงถือว่าเป็นการอยู่นอกขอบเขตของการให้เป็นหลักฐาน ด้วยเหตุนี้ อัล-อิรอกียฺ ได้ให้ความมั่นใจในหนังสือ"ตัครีจ อัล-อิคญาอ์" (2/46) ว่าเป็นสายรายงานที่เฏาะอีฟ นอกจากนี้ยังรายงานโดยอัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/79/1) อัล-มุคลิศในหนังสือ "อัล-ฟาวาอิด อัล-มุนตะกอฮฺ" (1/13/10) อิบนุ อะดียฺ (3/149 2/201)

31.2 จากมุอาวียะฮฺ บิน หัยยิดะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงปกปิดรักษาเอาว์เราะฮฺของท่าน นอกจากต่อภรรยาหรือทาสรับใช้ของท่าน [130] ฉันได้ถามว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ เมื่อมีชนต่างร่วมกันอยู่ล่ะ? ท่านตอบว่า หากสามารถไม่ให้มีการมอง ก็จงอย่ามอง ฉันยังถามอีกว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ หากเราอยู่โดดเดี่ยวล่ะ? ท่านตอบว่า แท้จริงอัลลอฮฺ ย่อมเป็นที่ละอายยิ่งกว่ามวลมนุษย์"[131]

จากอับดุลลอฮฺ บิน สัรฺญัส แต่อันนะสาอียฺ กล่าวว่าเป็นหะดีษมุงกัรฺ อีกทั้งนักรายงานคนหนึ่ง คือเศาะดะเกาะฮฺ บิน อับดุลลอฮฺ ก็เป็นคนอ่อน และยังรายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ(1/70/7) จากอบี กิลาบะฮฺ มีสายรายงานจนถึงนบี แต่ที่จริงก็เป็นสายรายงานที่ขาดเศาะหาบะฮฺ

นอกจากนี้ยังรายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ (1/78/3) อะหฺมัด บิน มัสอูด ในหนังสือ "อัล-อะหาดีษ" ของท่าน (39/1-2) อัล-อุกัยลียฺ ในหนังสือ อัฎ-ฎุอะฟาอ์ (433) อัล-บาฆิรฺกอนียฺ ในหนังสือหะดีษของท่าน (7/193) จากอิบนุ มัสอูด แต่อย่างไรก็ตาม อัล-บัยฮะกียฺ ยังตำหนิว่า มันดิล บิน อาลี ได้รายงานเพียงคนเดียว และท่านก็ไม่มีความแข็งแรงพอ จากนั้นท่านยังกล่าวถึง หะดีษที่เหมือนกันนี้จากอนัส พร้อมกับกล่าวว่า มันเป็นหะดีษมุงกัรฺ

ส่วนหะดีษที่มีความหมายว่า "เมื่อเจ้าร่วมหลับนอนกับภรรยาหรือทาสีของเจ้า ก็จงอย่ามองอวัยวะเพศนาง ทั้งนี้เพราะจะทำให้ตาบอด" นั้นเป็นหะดีษปลอม ดังคำกล่าวของอบู หาติม อัรฺ-รอซียฺ อิบนุ ฮิบบาน อิบนุล เยาว์ซียฺ อับดุล หัคในหนังสือ "อะหฺกาม" ของท่าน (1/143) อิบนุดะกีก อัล-อัยดฺในหนังสือ "อัล-คุเลาเศาะฮฺ " (2/118) และฉันก็ได้ชี้แจงเหตุผลในเรื่องนี้ในหนังสือ"อัล-อะหาดีษ อัฎเฎาะอีฟะฮฺ วัล เมาว์ฎูอะฮฺ วะ อะษารุฮา อัส-สัยยิอ์ ฟิลอุมมะฮฺ (เลขที่ 195)

130. อิบนุ อุรฺวะฮฺ อัล-หัมบะลียฺ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-กะวาลิบ" (1/29/575)ว่าอนุญาตให้ทั้ง 2 ฝ่ายจากคู่สามีภรรยาดูและแตะต้องสัดส่วนของร่างกาย แม้กระทั่งอวัยวะเพศก็ตาม โดยชี้หะดีษนี้เป็นหลักฐาน ทั้งนี้เพราะว่าอนุญาตให้หาความสุขจากอวัยวะเพศได้ ก็แสดงว่า อนุญาตให้ดู แตะต้องเหมือนกับอวัยวะส่วนอื่นๆนี่คือแนวทางของมัซฮับมาลิกและท่านอื่นๆ และรายงานโดย อิบนุ สะอัด จาก อัล-วากิดียฺ กล่าวว่า ฉันเห็นมาลิก บิน อนัส และ อิบนุ อบี ซิอฺบ ต่างมีทัศนะที่พ้องกันว่า ไม่เป็นไร หากเขาเห็นของนางและนางมองเห็นของเขา แล้ว อิบนุ อุรฺวะฮฺ กล่าวว่า ถือว่า เป็นที่น่ารังเกียจ หากมองอวัยวะเพศ เพราะอาอิชะฮฺ กล่าวว่าฉันไม่เคยเห็นอวัยวะเพศของท่านรสูลุลลอฮฺ

ทัศนะฉัน เขามิทราบว่าหะดีษดังกล่าวนั้นเฎาะอีฟ ดังที่กล่าวมาข้างต้น

131.รายงานโดย นักสุนัน นอกจาก อัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/76)อัรฺ-เรายานียฺ ในหนังสือ"มุสนัด" (27/169/1-2171/172) อะหฺมัด (5/3-4) อัล-บัยฮะกียฺ(1/199) อบู ดาวูด(2/171)ด้วยสายรายงานที่หะสัน อัล-หากิม กล่าวว่าเศาะฮี้หฺอัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็น

32. อาบน้ำมาซก่อนนอน

สามีภรรยาที่ร่วมหลับนอนกัน ไม่ควรนอน นอกจากอาบน้ำมาซเสียก่อน ดังหะดีษ

32.1 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อท่านรสูลุลลอฮฺ ต้องการรับประทานอาหาร หรือนอน ในขณะที่ท่านมียูนุบ ท่านจะชำระล้างอวัยวะเพศ และอาบน้ำมาซเสียก่อน"[132]

32.2 จากอิบนุ อุมัรฺ กล่าวว่า

"โอ้รสูลุลลอฮฺ อนุญาตให้พวกเรานอน ในสภาพที่ยุนุบหรือ? ท่านตอบว่า จงนอนเมื่ออาบน้ำมาซแล้ว ในสายรายงานอื่น กล่าวว่า จงอาบน้ำมาซชำระอวัยวะเพศ แล้วก็จงนอน ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า ใช่ จงอาบน้ำมาซแล้วจงนอน หากต้องการ ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า ใช่ จงอาบน้ำมาซหาก ต้องการ"[133]

พ้อง อิบนุ ดะกีก อัล-อัยดียฺ ก็ให้ความแข็งแรงในหนังสือ "อัล-อิลมาน" (2/126) ในส่วนที่รายงานโดย อัน-นะสาอียฺ ที่กล่าวความว่า " ภรรยามองเอาว์เราะฮฺของผู้เป็นสามี" นั้นอัล-บุคอรียฺ ได้เสริมในหนังสือ เศาะฮีหฺของท่านเรื่องการอาบน้ำแก้ผ้าในห้องคนเดียว

หากสามารถปกปิดได้ ก็จงปกปิด เพราะนั้นย่อมดีกว่า แล้วท่านก็นำเสนอหะดีษ อบูฮุรัยเราะฮฺ ในเรื่องการอาบน้ำทั้งหมดจากมูสา และอัยยูบ ซึ่งอาบน้ำแก้ผ้าอยู่ในห้อง และท่านยังนำเสนอหะดีษที่กล่าวความว่า "อัลลอฮฺนั้นควรเป็นที่ละอายกว่า" นั้น หมายถึงในด้านความสมบูรณ์และความประเสริฐกว่าซึ่งมิใช่หมายถึงวาญิบต้องทำเช่นนั้นอัล-มุนาวียฺได้กล่าวว่า กลุ่มอัช-ชาฟิยะฮฺ มีทัศนะว่า เป็นสิ่งที่กระทำได้ ทัศนะนี้ได้รับความเห็นพ้องจากอิบนุญะรีรฺ โดยให้เหตุผลว่า แท้จริงอัลลอฮฺนั้น ทรงเห็นทุกอย่าง ทั้งที่ปกปิดและเปิดเผยพร้อมกันนี้ยังได้กล่าวเช่นนั้น เหมือนกัน ในหนังสือ "อัล-ฟัตหุ"(1/307)หาอ่านรายละเอียดได้หากท่านต้องการ

132.รายงานโดยอัล-บุคอรียฺ มุสลิม อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือ เศาะฮีหฺของเขาเหล่านี้ และเรายังได้รายงานในหนังสือ "เศาะฮีหฺ สุนัน อบี ดาวูด" (เลขที่ 218)

133 .รายงานโดย เขาทั้งสาม ในหนังสือเศาะฮีหฺของเขา อิบนุ อะสากิรฺ (2/223/13) สายรายงานที่ 2 เป็นของอบู ดาวูด ด้วยสายรายงานที่ถูกต้อง ดังที่ได้ชี้แจงไว้ใน เศาะฮีหฺ อบูดาวูด (เลขที่ 217) สายรายงานที่ 3 เป็นของมุสลิม อบู อะวานะฮฺ และ อัล-บัยฮะกียฺ (1/210) และสายรายงานสุดท้ายเป็นของ อิบนุ คุซัยมะฮฺ อิบนุ ฮิบบาน ในหนังสือเศาะฮีหฺของเขาทั้ง 2 ดังปรากฏในหนังสือ"อัต-ตัลคีส" (2/156) ซึ่งบ่งบอกถึงว่า การอาบน้ำมาซ ดังกล่าว ไม่ถือว่าเป็นวาญิบ นี่คือทัศนะของอุละมาอ์ส่วนหนึ่ง คำชี้แจงเพิ่มเติมในเรื่องนี้จะได้กล่าวในบทต่อไป

32.3 จากอัมมารฺ บิน ญาสิรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า บรรดามะลาอิกะฮฺจะไม่เข้าใกล้มนุษย์ 3 ประเภท คือ ศพของผู้ ปฏิเสธผู้ชายที่ชโลมด้วยน้ำหอมคุลูก[134] และผู้มียุนุบจนกว่า เขาจะอาบน้ำนมาซ"[135]

33. ข้อตัดสินเกี่ยวกับการอาบน้ำนมาซ

การอาบน้ำนมาซเพื่อการนี้ไม่ถือว่าเป็นวาญิบ แต่เป็นสุนัตที่เน้นหนัก ดังหะดีษ

33.1 ท่านอุมัรฺ ได้ถามท่านรสูลุลลอฮฺ ว่า

"พวกเราจะนอนในสภาพที่มียุนุบได้ไหม? ท่านตอบว่า ได้ และควรอาบน้ำนมาซหากต้องการ"[136]

33.2 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺนอนในสภาพที่มียุนุบ โดยไม่แตะต้องน้ำเลย จนกระทั่งท่านตื่น แล้วไปอาบน้ำ"[137] ในสายรายงานหนึ่ง กล่าวว่า "ท่านรสูลุลลอฮฺ

---

134. เป็นน้ำหอมที่ผลิตจากหญ้าฝรั่น สาเหตุที่ห้ามเพราะเป็นน้ำหอมที่ใช้เฉพาะสตรี

135. เป็นหะดีษหะสันที่รายงานโดย อบู ดาวูด ในสุนัน ของท่าน (2/192-193) จาก 2สายรายงาน อะหฺมัด อัฏ-ฏอะหาวียฺ และอัล-บัยฮะกียฺ ได้รายงานหนึ่งในสายรายงานนี้ อัต-ติรฺมิซียฺ และท่านอื่นๆ กล่าวว่า เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ แต่คำกล่าวนี้ ต้องได้รับการพิจารณาเสียใหม่ ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ "ฎอะอีฟ สุนัน อบี ดาวูด" (เลขที่ 29) แต่สายรายงานแรกนั้นมีหะดีษมาสนับสนุนถึง 2 หะดีษ ซึ่งนำเสนอโดย อัล-ฮัยตะมียฺ ในหนังสือ "อัล-มุญัมมิอฺ" (5/156) ดังนั้น จึงเป็นหะดีษที่หะสัน หนึ่งในจำนวนนั้น เป็นของ อัฏ-ฏอะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-กะบีรฺ" (2/143/3) จากอิบนุ อับบาส

136. รายงานโดย อิบนุ ฮิบบาน ในหนังสือเศาะฮี้หฺของท่าน (232 -มุวาริด) จากอาจารย์ของเขา อิบนุ คุซัยมะฮฺ และอัล-หาฟิซยังได้เสริมในหนังสือ อัต-ตัลคีศ"ดังกล่าวมาข้างต้น และท่านยังกล่าวเพิ่มเติมอีกว่า ในหนังสือเศาะฮี้หฺทั้ง 2 ไม่ปรากฏคำว่า หากต้องการ

ทัศนะฉัน ความจริงมาปรากฏในหนังสือ "เศาะฮี้หฺมุสลิม" เช่นกัน และเป็นหลักฐานชัดเจนที่แสดงว่า การอาบน้ำนมาซก่อนนอนเช่นนั้น ไม่เป็นวาญิบแก่ผู้มียุนุบ ซึ่งต่างกับทัศนะของกลุ่มซอฮิรียะฮฺ

137. รายงานโดย อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (1/45/1) นักสุนัน นอกจาก อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (79-80) อัฏ-ฏอะหาวียฺ อัฏ-ฏอะยาลีสียฺ อะหฺมัด อัล-บะเฆาะวียฺในหะดีษ

ได้นอนในสภาพที่มียุนุบ ครั้นบิลาลกล่าวอาซานท่านก็ตื่นมาอาบน้ำ และฉันยังเห็นหยดน้ำ หยดลงจากศีรษะของท่าน จากนั้นท่านก็ออกไป และฉันได้ยินเสียงท่านในการเศาะลาฮฺศุบหฺ ต่อจากนั้น ท่านก็ยังถือศีลอด มุฏร๊ฟ กล่าวว่า ฉันถามอามิรฺว่า ในเดือนเราะมะฎอน? ท่านตอบว่า ใช่ เหมือนกัน ทั้งเดือนเราะมะฎอนและเดือนอื่นๆ" [138]

34. ตะยัมมุมแทนการอาบน้ำนมาซ

อนุญาตให้ตะยัมมุมแทนการอาบน้ำนมาซได้ ดังหะดีษ

34.1 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"เมื่อท่านรสูลุลลอฮฺ มียุนุบ และท่านต้องการนอน ท่านก็อาบน้ำนมาซหรือไม่ก็ตะยัมมุม" [139]

อาลี บิน อัล-ยุอฺดียฺ (1/85/9 2/114/11) อบู ยะอฺลา ในมุสนัดของท่าน (2/224) อัล-บัยฮะกียฺ อัล-หากิม และท่านกล่าวว่า เศาะฮี้หฺ ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ "เศาะฮี้หฺ อบู ดาวูด" (เลขที่ 223) และยังรายงานโดยอะฟีฟุดดีน อบูล มูอาลียฺ ในหนังสือ "สิตติน หะดีษ" (เลขที่ 6) โดยกล่าวความว่า "หากตื่นมาในยามปลายค่ำคืน และมีความต้องการต่อนางอีก ก็กระทำได้แล้วค่อยไปอาบน้ำ" ในสายรายงานนี้มี อบู หะนีฟะฮฺ และยังรายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺด้วยสายรายงานของหะสัน จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า หากเขาร่วมกับนาง แล้วมีความต้องการอีก ก็ไม่เป็นไร หากจะอาบน้ำที่หลัง และจากสะอัด บิน อัล-มุสัยยิบ กล่าวว่า "หากผู้มียุนุบต้องการนอนก่อนอาบน้ำนมาซ"ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ นี้คือ ทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่

138.รายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (2/173/2) จากการรายงานของ อัซ-ซะอุบียฺ จากมัสรูคด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และยังเป็นหะดีษสนับสนุนในเรื่องข้างต้นเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังรายงานโดยอะหฺมัด (6/101 254) อบู ยะอฺลา ในมุสนัดของท่าน (1/224) และฉันยังมีสายรายงานอื่นอีก

139. รายงานโดย อัล-บัยฮะกียฺ (1/200) จากสายรายงานของ อิษาม บิน อาลีจาก ฮิซาม จากบิดาของท่านอัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" (1/313)ว่าสายรายงานที่หะสัน ทัศนะฉัน รายงานโดยอิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (1/48/1) จาก ฮิษาม เป็นสายรายงานที่ถึงเศาะฮาบะฮฺ ซึ่งเป็นผู้มียุนุบในยามค่ำคืน และต้องการนอนต่อ นางจึงกล่าวว่า จะอาบน้ำหรือตะยัมมุม

และยังมีหะดีษมาเสริมอีก คือสายรายงานของอิสมาอีล บินอิญาซ จากฮิซาม บิน อุรฺวะฮฺ จนถึงนบี กล่าวว่า เมื่อมีการร่วมหลับนอนกับภรรยา และไม่ต้องการลุกขึ้นมา ก็ให้ตบฝา

35. อาบน้ำก่อนนอน ย่อมดีกว่า

สามีภรรยาที่มียุนุบ ควรอาบน้ำวาญิบก่อนนอน ย่อมดีกว่าอาบน้ำนมาซ ดังหะดีษ

35.1 จากอับดุลลอฮฺ บิน ก็อยสฺ กล่าวว่า

"ฉันถามอาอิชะฮฺว่า ท่านรสูลุลลอฮฺ กระทำตัวอย่างไรเมื่อท่านมีญะนาบะฮฺ? ท่านอาบน้ำก่อนนอน หรือนอนก่อนอาบน้ำ นางตอบว่า ท่านเคยกระทำทุกอย่างที่ถามมา ซึ่งบางครั้ง ท่านอาบน้ำแล้วนอนและบางครั้ง ท่านอาบน้ำนมาซแล้วนอน ฉันจึงกล่าวชุโกรฺต่ออัลลอฮฺว่า บรรดาสรรเสริญเป็นสิทธิ์ของอัลลอฮฺ ผู้ซึ่งทรงให้ความสะดวกในเรื่องนี้"[140]

36. ห้ามร่วมหลับนอน ขณะนางมีประจำเดือน

ห้ามร่วมหลับนอน ขณะนางมีประจำเดือน [141] ดังอัล-กุรฺอานความว่า

"และพวกเขา จะถามเจ้าเกี่ยวกับ ผู้มีประจำเดือน เจ้าจงตอบว่า อันประจำเดือนนั้น เป็นความสกปรกอย่างหนึ่ง[142] ดังนั้น เจ้าจงแยกตัวออกจาก

แล้วตะยัมมุมรายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-เอาว์สัฏ" (1/9) จากบะกียะฮฺ บิน อัล-วะลีด และกล่าวว่า ไม่มีผู้ใดรายงานจากฮิชาม นอกจากอิสมาอีล เท่านั้น

ทัศนะฉัน อิสมาอีลนั้น มีลักษณะที่อ่อนในสายรายงานบรรดาพวกฮิญาซ และนี่ก็เป็นส่วนหนึ่งจากส่วนนั้น แต่ก็มี อิชาม บิน อาลี มาช่วยเสริม และท่านก็มีลักษณะเชื่อถือได้ จึงเห็นว่า ไม่เป็นไปตามทัศนะของ อัฏ-เฏาะบะรอนียฺอย่างไม่มีข้อสงสัย

140. รายงานโดยมุสลิม (1/171) อบู อะวานะฮฺ (1/278) อะหฺมัด (6/73 149)

141. ท่านอัช-เซากานียฺ ได้กล่าวในหนังสือ "ฟัตหุล เกาะดีรฺ" (1/200) ว่า ไม่มีการขัดแย้งในหมู่นักวิชาการ ที่ว่าด้วยการห้ามมิให้ร่วมหลับนอนกับนาง ขณะที่นางมีประจำเดือน และเป็นที่ทราบกันทั่วไป เนื่องจาก เป็นสิ่งที่จำเป็นต้องรู้ในศาสนา

142. นั้นคือ เป็นสิ่งที่จะสร้างความสกปรกและรำคาญแก่นาง อัล-กุรฏุบียฺ (3/85) และท่านอื่นๆ ได้อธิบายว่า เกิดจากกลิ่นของเลือดประจำเดือน อัส-สัยยิด เราะชีด ริฎอ (2/362) ได้กล่าวว่า อาศัยตามกระบวนการแพทย์ ก็เป็นการเพียงพอแล้ว นั้นคือ ทำให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย ท่านยังกล่าวอีกว่า เพราะนางจะเกิดผิดปกติ และนำไปสู่ความเจ็บปวดและอันตรายได้ ซึ่งในเรื่องนี้ ผู้เป็นสามีต้องทำให้นางพ้นจากช่วงอันตรายนี้ก่อน มิฉะนั้น ความผิดปกติดังกล่าวจะสร้างอันตรายแก่อวัยวะสืบพันธุ์ ทั้งนี้เพราะในระยะเวลาดังกล่าว มันไม่มีหน้าที่ในการเตรียมพร้อมและการรองรับอย่างอื่น ซึ่งเป็นไปตามหน้าที่และธรรมชาติของมัน นั้นคือ

ภรรยาในช่วงมีประจำเดือน และพวกเจ้าจงอย่าเข้าใกล้พวกนาง จนกว่าจะสะอาด ดังนั้นเมื่อพวกนางมีความสะอาดแล้ว พวกเจ้าก็จงเข้าหานางตามที่อัลลอฮฺได้ทรงบัญชาแก่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักบรรดาผู้หมั่นทำการสารภาพผิด และทรงรักบรรดาผู้มีความสะอาดทั้งหลาย"[143]

และดังหะดีษ

36.1 จากอบู ฮุร็ยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ที่ร่วมหลับนอน ขณะที่นางมีประจำเดือน หรือใช้ประตูหลัง หรือเชื่อคำทำนาย แน่แท้เขาได้ปฏิเสธต่ออัล-กุรฺอาน"[144]

36.2 จากอนัส บิน มาลิก กล่าวว่า

"บรรดาพวกยะฮูดียฺ เมื่อภรรยาของเขามีประจำเดือน เขาจะเอานางออกจากบ้าน ไม่ร่วมดื่มกินและร่วมหลับนอนกับนาง จึงมีคนถามรสูลุลลอฮฺเกี่ยวกับเรื่องนี้ อัลลอฮฺทรงประทานอายะฮฺ ความว่า "และพวกเขาจะถามเจ้า เกี่ยวกับผู้มีประจำเดือน เจ้าจงตอบว่า อันประจำเดือนนั้น เป็นความสกปรกอย่างหนึ่ง ดังนั้น เจ้าจงแยกตัวจากภรรยาในช่วงมีประจำเดือน "จากนั้นท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงอยู่ร่วมกับนางในบ้าน และทำได้ทุกอย่าง(ตามความประสงค์-ผู้แปล) นอกจากการร่วมหลับนอนกับนางเท่านั้น พวกยะฮูดียฺกล่าวว่า ชายผู้นั้น มีความประสงค์อะไร? ไม่มีอะไรเหลืออีกจากการกระทำของพวกเรา นอกจากเราต้องให้ต่างกับพวกเขา จากนั้น อุสัยดฺ บิน หุฎ็ยรฺ และอุบาด บิน บัซรฺ ได้ไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ แล้วกล่าวว่า โอ้รสูลุลลอฮฺ พวกยะฮูดียฺเขากล่าวเช่นนั้น แล้วพวกเราไม่สามารถร่วมหลับนอนกับนาง ขณะที่นางมีประจำเดือนหรือ? จากนั้นสีหน้าของ ท่านรสูลุลลอฮฺก็เปลี่ยนไป จนเราคิดว่า ท่านคงไม่พอใจ เขาทั้ง 2 ก็เดินออกไป และแล้วก็นำนมมามอบให้กับท่านรสูลุลลอฮฺ จากนั้น ท่านก็เดินตามหลังเขา และได้ดื่มนมนั้น จนเราคิดว่าท่านคงไม่มีอะไรต่อเขาทั้ง 2 อีกแล้ว"[145]

ระบบขจัดเลือดเหล่านั้นออกมาเท่านั้น

143. สูเราะหฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 222

144. หะดีษ เศาะฮี้หฺ รายงานโดยนักสุนัน และท่านอื่นๆ (อ้างแล้ว)

145. รายงานโดยมุสลิม อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือ เศาะฮี้หฺของเขาทั้ง 2 อบู ดาวูด (เลขที่ 250) จากหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน

37. ค่าชดใช้

ผู้ที่ไม่สามารถควบคุมตนเอง จนเกิดการร่วมหลับนอน ขณะที่นางมีประจำเดือน เขาต้องชดใช้ประมาณ 1 ส่วน 2 หรือ1 ส่วน 4 ยูนิตของเงินอังกฤษ ดังหะดีษ

37.1 จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดร่วมหลับนอนกับภรรยาของเขา ขณะที่นางมีประจำเดือน เขาจะต้องจ่ายเป็นการชดใช้ 1หรือ 1ส่วน2 ดีนารฺ"[146]

38. สิ่งที่อนุญาต ขณะมีประจำเดือน

อนุญาตให้หาความสุขได้ ที่นอกเหนือจากอวัยวะเพศ ในขณะที่นางมีประจำเดือน ดังหะดีษ

---

146. รายงานโดย นักสุนัน อัฏ-ฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-มุอฺยัม กะบีร" (1/14/3 1/146 2/148) อิบนุล อะอฺรอบียฺ ในหนังสือ "มุอฺยัม"ของท่าน (1/15 1/49) อัด-ดาเราะมียฺ อัล-หากิม อัล-บัยฮะกียฺ ด้วยสายรายงานที่ถูกต้องตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรียฺ และอัล-หากิมกล่าวว่า เศาะฮีหฺ พร้อมทั้งได้รับการพ้องจากอัซ-ซะฮะบีย อิบนุ ดะกีก อัล-อัยดียฺ อิบนุ อัต-ตัรฺกะมานียฺ อิบนุ กัยยิม อิบนุ หะญัร อัล-อัสเกาะลานียฺ ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ "เศาะฮีหฺ สุนัน อบี ดาวูด" (256) และอิบนุ อัล-มุลักกิน ก็เห็นพ้องเช่นกัน ดังปรากฏในหนังสือ "คุลาเศาะ อัล-บัดรฺ อัล-มุนีรฺ" อีกทั้ง อะหฺมัด ก็ได้ให้ความแข็งแรง ก่อนเขาเหล่านี้อีก และท่านนำมาใช้ในมัซฮับของท่าน

ท่านอบู ดาวูด ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-มะสาอิล" (26) ว่า ฉันได้ฟังอะหฺมัด ถูกถามในเรื่องของสามีที่ร่วมหลับนอนกับภรรยา ขณะนางมีประจำเดือน? ท่านตอบว่า จะมีหะดีษใดอีกเล่าที่ดีกว่าหะดีษอับดุล หะมีด ในเรื่องนี้ (นั่นคือหะดีษนี้) และถามอีกว่า ท่านยึดถือแนวทางนี้? ท่านตอบว่า ใช่ มันคือการชดใช้ จะเป็น 1 ดีนารฺ หรือ 1 ส่วน 2 ดีนารฺ ก็ได้ตามความต้องการ

นอกจากนี้ กลุ่มอุละมาอ์อื่นๆ จากบรรดาอัส-สะลัฟก็ยึดตามแนวทางนี้ ดังที่อัช-เชากานียฺ ได้กล่าวนามเขาเหล่านี้ ในหนังสือ "อัน-นัยลฺ" (1/244)และท่านยังได้เพิ่มความแข็งแรง อีกด้วย

ทัศนะฉัน อาจเป็นไปได้ ในเรื่องที่กำหนด 1 ดีนารฺ หรือ 1 ส่วน 2 ดีนารฺ นั้นมันขึ้นอยู่กับผู้ชดใช้ ในด้านของความสะดวก ดังปรากฏในหลายสายรายงาน แม้ว่าจะฏาะอีฟก็ตาม อัลลอฮฺเท่านั้นผู้ทรงรอบรู้ยิ่ง

38.1 จากอนัส บิน มาลิก กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า และได้ทำทุกอย่าง (ตามความประสงค์-ผู้แปล) นอกจากการร่วมหลับนอนกับนาง"[147]

38.2 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ขณะเรามีประจำเดือน ท่านรสูลุลลอฮฺ สั่งให้เรานุ่ง (ปิด-ผู้แปล)ผ้า แล้วก็ทำให้นางนอนลง และยังกล่าวในสายรายงานอื่นอีกว่า ท่านลูบไล้นาง"[148]

38.3 จากภรรยาของท่านนบี กล่าวว่า

"เมื่อท่านรสูลุลลอฮฺ ต้องการ (หาความสุข-ผู้แปล) จากนาง ขณะมีประจำเดือน ท่านก็โยนผ้าลงบนอวัยวะเพศ แล้วก็หาความสุขตามความต้องการ"[149]

39. จะเริ่มร่วมหลับนอนกันได้เมื่อไร?

เมื่อเลือดประจำเดือนแห้ง ก็อนุญาตให้ร่วมหลับนอนกันได้ หลังจาก

---

147. อัล-อัซฮะรียฺ กล่าวว่า ความหมายเดิมในภาษาอาหรับ คำว่า นิกาหฺ หมายถึง การร่วมหลับนอน และอีกทัศนะหนึ่งกล่าวว่า คือการแต่งงาน ทั้งนี้เพราะเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุญาตให้มีการร่วมหลับนอนกันได้(ดูหนังสือ"ลิสานุล อาหรับ") อนึ่งหะดีษนี้เป็นส่วนหนึ่งจากหะดีษของอนัสที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

148. ในหนังสือ"อัน-นิฮายะฮฺ" กล่าวว่า ความหมายในที่นี้คือ การลูบไล้ หาความสุข เพราะความหมายเดิม ของคำว่าลูบไล้นั้น เป็นการกระทำของชายต่อสตรีและบางครั้งอาจจะหมายถึง การร่วมหลับนอน แต่มิใช่ความหมายในที่นี้

ทัศนะฉันนี่คือความหมายในหะดีษนี้ โดยไม่มีข้อกังขาใดๆ อีกทั้งเป็นทัศนะของอาอิชะฮฺ อัศ-ฮะบาอ์ บินติ กะรีม กล่าวว่า ฉันได้ถามอาอิชะฮฺว่า จะกล่าวอย่างไรต่อสามีที่ร่วมหลับนอนกับภรรยา ในขณะที่นางมีประจำเดือน? นางตอบว่าทำได้ทุกอย่างนอกจากการร่วมหลับนอน รายงานโดย อิบนุ สะอีด (8/485)และยังถือว่าใช้ได้เช่นกัน ในเรื่องถือศีลอด คำชี้แจงในเรื่องนี้ มีในหนังสือ "อัล-อะหาดีษ อัศ-เศาะฮีหะฮฺ" (เล่ม 3 เลขที่ 220-221)

และหะดีษนี้ ยังรายงานโดย อัล-บุคอรียฺ มุสลิม อบู อะวานะฮฺ ในหนังสือเศาะฮี้หฺของท่าน อบู ดาวูด (เลขที่ 260) จากหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่านเช่นกัน

149. รายงานโดย อบู ดาวูด (เลขที่ 262) จากหนังสือ เศาะฮี้หฺของท่าน ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของมุสลิม อิบนุ อับดุล ฮาดียฺ กล่าวว่า เศาะฮี้หฺอิบนุ หะญัรฺ ก็ได้ให้ความแข็งแรง อัล-บัยฮะกียฺ (1/314)

นางชำระแล้วบริเวณเลือดออก หรือนางอาบน้ำนมาซ หรือนางอาบน้ำวาญิบแล้ว ซึ่งเมื่อนางกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งจากที่กล่าวมาก็ถือว่า ร่วมหลับนอนกันได้[150] ดังอัล-กุรฺอานความว่า

---

150. นี้คือแนวทางอิบนุ หัซมิ (10/81) และท่านได้รายงานจากอะฏออ์ และเกาะตาดะฮฺ ซึ่งได้กล่าวในเรื่อง นางมีประจำเดือน เมื่อนางเห็นว่าสะอาด (แห้ง) ดังนั้น เมื่อนางชำระล้างอวัยวะเพศแล้ว สามีสามารถร่วมหลับนอนกับนางได้ นี้คือแนวทางของ อัล-เอาซาอียฺ ดังปรากฏในหนังสือ "บิดายะตุล มุจตะฮิด" (1/44) อิบนุ หัซมุยังได้กล่าวอีกว่า เราได้รับรายงานจากอะฏออ์ นั้นคือ เมื่อนางเห็นว่าสะอาด แล้วอาบน้ำนมาซ ก็ถือว่า อนุญาตให้สามีร่วมหลับนอนกันได้นี้เป็นคำกล่าวของ อบู สุลัยมาน และพรรคพวกของเรา

และหะดีษที่ท่านรายงานจากอะฏออ์นั้น อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ ก็รายงานในหนังสือ "อัล-มุศันนิฟ" (1/66) เช่นกัน

อิบนุ อัล-มุนซิรฺ ยังรายงานจากมุญาฮิด และอะฏออ์ กล่าวว่า เมื่อนางเห็นว่าสะอาดแล้ว ก็สามารถดับกลิ่นด้วยน้ำได้ และสามารถร่วมหลับนอนกับนางได้ แม้ว่านางยังไม่อาบน้ำวาญิบก็ตาม นำเสนอโดย อัซ-เซากานียฺ (1/202)

อัล-หาฟิซ อิบนุ กะษีรฺ(1/260)กล่าวว่า บรรดาอุละมาอ์มีความเห็นพ้องกันว่า เมื่อประจำเดือนของนางแห้ง ก็ยังไม่อนุญาตให้ร่วมหลับนอนจนกว่านางจะอาบน้ำวาญิบหรือตะยัมมุมเสียก่อนหากมีความจำเป็นตามเงื่อนไขของการตะยัมมุม ในเรื่องนี้อบู หะนีฟะฮฺได้ให้ทัศนะว่า เมื่อนางปราศจากเลือดแล้ว ตามปกติของวันที่มีประจำเดือน กล่าวคือ ในทัศนะของเขานานที่สุด คือ 10 วัน นางก็เป็นที่อนุญาตให้ร่วมหลับนอนได้โดยอาศัยการปลอดเลือดเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องอาบน้ำเสียก่อน

ทัศนะฉัน คำกล่าวที่ว่า อุละมาอ์เห็นพ้องกันนั้น ไม่เป็นความจริง เพราะเราทราบแล้วว่า มีอุละมาอ์จากรุ่นตาบิอีน ระดับแนวหน้า 3 ท่านคือ มุฮัมมัด เกาะตาดะฮฺ และอะฏออ์ต่างให้ทัศนะว่า อนุญาตให้ร่วมหลับนอนกับนางได้ แม้ว่านางจะยังไม่อาบน้ำวาญิบก็ตาม ฉะนั้น จะถือว่าเป็นการเห็นพ้องได้อย่างไร? ในเมื่อเขาเหล่านั้นมีความเห็นที่ต่างกันอยู่ ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นบทเรียนแก่ปัญญาชนว่า อย่ารีบร้อนกล่าวว่า เป็นที่พ้องต้องกันแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสิ่งที่ยากแก่การพิจารณาหาข้อเท็จจริง อีกทั้งอย่าได้หลงเชื่อ โดยไม่มีการใคร่ครวญอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่ขัดกับอัส-สุนนะฮฺ และหลักฐานของบทบัญญัติ

ในส่วนที่อิบนุ กะษีรฺ ได้อ้างถึงคำกล่าวของอบู หะนีฟะฮฺนั้น ก็ยังมีอุละมะอ์ท่านอื่นๆ อ้างถึงเหมือนกัน แต่แล้วก็ได้โต้แย้งคำกล่าวนั้น จนอิบนุหัซมุกล่าวว่า ไม่มีคำใดที่ตกจากเขา เพราะได้ตัดสินที่เป็นโมฆะ ปราศจากหลักฐาน และเราก็ไม่ทราบว่า มีผู้ใดบ้างที่กล่าวเช่นนี้ ก่อนหรือหลังท่านอบู หะนีฟะฮฺ นอกจากผู้นั้นได้ตามท่านเท่านั้น

อัล-กุรฏุบียฺ(3/79)กล่าวว่า คำตัดสินนี้ ไม่มีแนวทาง ดังนั้น อัส-สัยยิด เราะชีด ริฎอ

จึงกล่าวว่า ท่านได้อธิบายอย่างแปลกประหลาด

แนวทางในเรื่องนี้ อัลลอฮฺทรงวางเงื่อนไข ในการอนุญาตร่วมหลับนอนกับนางนั้น คือ เมื่อนางสะอาดและนางชำระด้วยน้ำ ซึ่งเป็นคำสั่งที่เพิ่มจากนางสะอาดจากประจำเดือนแล้ว ดังที่กล่าวมาข้างต้น ฉะนั้นจึงไม่สมควรที่จะยกเลิกเงื่อนไขหรือคำบ่งเฉพาะลงไปว่า เมื่อนางแห้งจากประจำเดือนในช่วงนั้นก่อนที่จะร่วมหลับนอน เพราะนั้นเป็นเพียงทัศนะของอบูหะนีฟะฮฺ ซึ่งไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะยึดตามทัศนะที่ขัดแย้งกับความต้องการของอายะฮฺอัล-กุรอาน กอร์ปกับ ท่านก็ยังได้กล่าวสั่งเสียว่า ไม่เป็นที่อนุญาตสำหรับผู้ใดยึดถือคำพูดของฉัน ตราบใดที่ไม่ทราบว่า ฉันพูดคำนั้น อาศัยจากหลักฐานอะไร ทั้งนี้เพราะฉันเป็นเพียงมนุษย์คนหนึ่ง ที่อาจจะพูดวันนี้เช่นนี้ แต่พอวันพรุ่ง อาจจะพูดอีกอย่างหนึ่งก็(ดูการพิจารณาสายรายงานในหนังสือศิฟะตุศเศาะลาตุน นบี หน้า 16-18/ พิมพ์ครั้งที่ 4) ด้วยเหตุนี้ เราจะยังยึดถือคำพูดของท่านอีกหรือ?ในเมื่อ เราทราบแล้วว่ามันขัดแย้งกับหลักฐาน พึงทราบอีกว่า ทางเลือกสำหรับเรานั้นคือ

1. ทำความสะอาดรอยเลือด
2. อาบน้ำนมาซ
3. อาบน้ำวาญิบ

ทั้งนี้เพราะ คำว่าความสะอาดนั้น ครอบคลุม ทั้ง 3 ประเด็นนี้

อิบนุ หัซมฺ กล่าวว่า ไม่เป็นที่กังขา สำหรับการอาบน้ำนมาซ การชำระอวัยวะเพศด้วยน้ำหรืออาบน้ำทั่วร่างกาย ต่างก็เป็นวิธีการทำความสะอาดทั้งสิ้น ดังนั้น จะเป็นด้วยวิธีการใดก็ตาม เมื่อนางเห็นว่านางปราศจากประจำเดือนแล้ว เมื่อนั้นก็อนุญาตให้ร่วมหลับนอนกันได้ ขออัลลอฮฺทรงโปรดชี้นำเรา

ในประเด็นที่ 2 คือการชำระล้างอวัยวะเพศ มีอายะฮฺ อัล-กุรอานในสูเราะฮฺ อัต-เตาบะฮฺ อายะฮฺที่ 109 อัลลอฮฺ ตรัสความว่า "และในนั้น(มัสญิด)มีชายผู้ซึ่งรักการชำระตนเองให้สะอาด และอัลลอฮฺทรงรักผู้ที่ชำระตนให้สะอาด ผู้ที่ชำระตนในอายะฮฺนี้ หมายถึง ผู้ที่ชำระจากมูลอุจจาระ จะเห็นได้จากครั้นอายะฮฺนี้ถูกประทานมา ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้กล่าวแก่ชนกุบาอ์ว่า แท้จริงอัลลอฮฺทรงเยินยอ พวกท่านในเรื่องความสะอาด และในเรื่องมัสญิดของพวกท่าน พวกท่านทำความสะอาดอะไรหรือ? ชนนั้นตอบว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ โอ้รสูลุลลอฮฺ พวกเราไม่ทราบสาเหตุอื่นหรอก นอกจาก เรามีพวกยะฮูดียฺเป็นเพื่อนบ้าน และเขาเหล่านั้นได้ทำความสะอาดทวารหนักจากมูลอุจจาระอยู่เสมอพวกเราจึงทำความสะอาด เช่นที่พวกเขากระทำกัน ท่านรสูลุลลอฮฺกล่าวว่า นั้นแหละคือสาเหตุ (อัล-หากิม โดยได้รับการหันพ้องจาก อัซ-ซะฮะบียฺ กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ และฉันได้มีการพิจารณาสายรายงานแล้ว ในเรื่องความประเสริฐของมัสญิด อัน-นะบะวียฺจากหนังสือ "อัล-มุสตะฎอบ ฟี ฟิกฮิส สุนนะฮฺ วัล กิตาบ"

และยังมีการใช้ความหมายเช่นนี้อีก ดังปรากฏในหะดีษ อาอิชะฮฺ กล่าวว่า มีหญิงคน

"ดังนั้น เมื่อพวกนางมีความสะอาดแล้ว พวกเจ้า ก็จงเข้าหานาง ตามที่อัลลอฮฺได้ทรงบัญชาแก่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮฺทรงรักบรรดาผู้หมั่นทำการสารภาพผิด และทรงรักบรรดาผู้มีความสะอาดทั้งหลาย"[151]

40. หลั่งข้างนอก

อนุญาตให้หลั่งข้างนอกได้ ดังหะดีษ

40.1 จากญาบิรฺ กล่าวว่า

"พวกเราหลั่งข้างนอก[152] ช่วงที่อัล-กุรอานถูกประทานลงมา ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่าพวกเราหลั่งข้างนอก ในสมัยท่านรสูลุลลอฮฺท่านก็

หนึ่งถามท่านนบี เกี่ยวกับการชำระล้างเลือดประจำเดือน ท่านจึงสอนว่า จงเอาสำลีชุบน้ำหอม แล้วทำความสะอาด นางถามอีกว่า จะชำระอย่างไร? ท่านตอบว่า ชำระด้วยสำลีดังกล่าว นางถามอีกว่า อย่างไรน่ะ? ท่านตอบว่า อัลลอฮฺผู้ทรงบริสุทธิ์ ทำความสะอาด จงเอานางมายังฉันซิ นางก็เลยตอบว่า เอาสำลีเช็ดรอยเลือด? รายงานโดยอัล-บุคอรีย(1/229-330)มุสลิม (1/179)และท่านอื่นๆ

สรุปแล้ว ไม่มีหลักฐานที่กำหนดหรือบ่งเฉพาะในคำตรัสของอัลลอฮฺที่ว่า "เมื่อนางสะอาด" ด้วยการอาบน้ำเท่านั้น ดังนั้นอายะฮฺนี้ จึงครอบคลุมทั้ง 3 ประเด็นที่กล่าวมาด้วยเหตุนี้ เมื่อนางกระทำด้วยวิธีการใด วิธีการหนึ่ง ก็ถือว่า อนุญาตให้ร่วมหลับนอนกันได้ และฉันไม่ทราบว่า จะมีผลกระทบต่อเรื่องนี้เช่นไรบ้าง นอกจากหะดีษจาก อิบนุ อับบาสที่กล่าวความว่า "ผู้ใดที่ร่วมหลับนอนกับภรรยา ขณะที่นางมีประจำเดือนก็ต้องบริจาค 1 ดีนารฺ และเมื่อร่วมกับนางขณะที่นางสะอาดแล้ว แต่ยังไม่อาบน้ำวาญิบ ก็ต้องบริจาค 1 ส่วน 2 ดีนารฺ"

หะดีษนี้เป็นหะดีษเฎาะอีฟ เพราะในสายรายงานมีอับดุล กะรีม บิน อบี อัล-มะคอริก อบู อุมัยยะฮฺ ซึ่งบรรดาอุละมาอ์ต่างมีความเห็นว่า เขาผู้นี้อ่อนในการรายงาน และมีผู้ที่คิดว่า อับดุล กะรีม อัล-ญัซรีย์ อบู สะอีด อัล-หะรอนีย์ นั้นเชื่อถือได้ ก็เป็นการเข้าใจผิด ดังที่ฉันได้พิจารณาในหนังสือ"เศาะฮีหฺ อบู ดาวูด"(เลขที่ 258) อีกทั้งในคำกล่าวของหะดีษนี้ยังเป็นที่คลานแคลงในด้านความหมาย ซึ่งไม่ควรที่จะนำมาเป็นหลักฐาน หากเป็นหะดีษเศาะฮีหฺแล้วจะว่าอย่างไร เมื่อหะดีษนี้เฎาะอีฟ?

151. สูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 222

152. ในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" กล่าวว่า เมื่อใกล้ถึงจุดสุดยอด ก็เอาออกมาเพื่อให้หลั่งข้างนอกอวัยวะเพศหญิง

ทราบเรื่องนี้ แต่ท่านมิได้ห้ามเรา”[153]

40.2 จากอบู สะอัด อัล-คุดรีย กล่าวว่า

“มีชายคนหนึ่งมาหาท่านรสูลุลลอฮฺ และกล่าวว่า ฉันมีทาสีคนหนึ่ง ฉันใช้วิธีหลั่งข้างนอกกับนาง ซึ่งฉันมีความต้องการเหมือนกับผู้ชายทั่วๆไป แต่พวกยะฮูดียฺคิดว่า การหลั่งข้างนอกนั้น เป็นการฝังลูกทั้งเป็น ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า พวกยะฮูดียฺนั้นพูดเท็จ เพราะหากอัลลอฮฺทรงต้องการให้มีบุตร แน่นอนไม่มีอำนาจใดสามารถขัดขวางได้” [154]

40.3 จากญาบิรฺ กล่าวว่า

“มีชายคนหนึ่งไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ และได้กล่าวว่า ฉันมีทาสีคนหนึ่ง นางเป็นผู้บริการและรับใช้เรา[155] อีกทั้งฉันก็ได้ร่วมหลับนอนกับนางอยู่เสมอ[156] แต่ฉันไม่ต้องการให้นางตั้งครรภ์ท่านรสูลุลลอฮฺจึงแนะนำว่า ก็จงหลั่งข้างนอกซิ หากท่านต้องการ เพราะแท้จริง จะมีมาซึ่งสิ่งที่อัลลอฮฺทรงกำหนด จากนั้นชายนั้นก็อยู่ร่วมกับนาง แล้วมาพบกับท่านรสูลุลลอฮฺอีกครั้งหนึ่ง จึงกล่าวแก่ท่านว่า ทาสีคนหนึ่งได้ตั้งครรภ์เสียแล้ว ท่านจึงตอบว่า ฉันเคยแจ้งให้ทราบแล้วว่า จะมีมาซึ่งสิ่งที่อัลลอฮฺทรงกำหนดกับนาง”[157]

41. งดการหลั่งข้างนอก ย่อมดีกว่า

แม้ว่าจะอนุญาตให้หลั่งข้างนอกได้ก็ตาม แต่หากงด ก็ย่อมดีกว่าเพราะ

---

153. รายงานโดยอัล-บุคอรีย(9/250)มุสลิม(4/160) สายรายงานที่ 2 รายงานโดยมุสลิม อัน-นะสาอีย ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/82) อัต-ติรฺมิซีย (2/193) และท่านกล่าวว่าเป็นหะดีษ ที่เศาะฮี้หฺ และยังรายงานโดย อัล-บะเฮาะวีย ในหนังสือ“อาลี บิน อัล-ญอฺดีย” (2/76/8)

154. รายงานโดย อัน-นะสาอีย ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา(81/1-2)อบู ดาวูด (1/238)อัฏ-ฏอฮาวีย ในหนังสือ“อัล-มิชกัล”(2/371)อัต-ติรฺมิซีย(2/193)อะหฺมัด(2/33 51 53)ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺและยังมีหะดีษสนับสนุน จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ รายงานโดย อบู ยะอฺลา (1/ 284) อัล-บัยฮะกีย(7/230) ด้วยสายรายงานที่หะสัน

155. นั่นคือ คอยให้น้ำแก่อูฐ และดูแลสวนอินทผลัม

156. นั่นคือ ฉันได้ร่วมหลับนอนกับนาง แต่ฉันไม่ต้องการที่จะให้นางมีบุตรกับฉัน

157. รายงานโดยมุสลิม(4/160)อบู ดาวูด(1/339) อัล-บัยฮะกีย(7/229)อะหฺมัด(3/312 386)

41.1 เป็นเหตุให้เกิดความเครียด เพราะถึงจุดสุดยอดไม่เต็มที่[158] และหากถึงจุดสุดยอดเต็มที่ก็จะไม่พ้นจากสิ่งต่อไปนี้

41.2 ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ของการแต่งงาน ดังหะดีษ

41.2.1 จากมะอฺกัล บิน ญาสารฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เจ้าจงแต่งงานกับสตรีที่มีความรักต่อสามีและตระกูลที่มีบุตรมากเพราะแท้จริง ฉันมีความภูมิใจ[159] เมื่อประชาชาติของฉันมีจำนวนมาก"[160]

ด้วยเหตุนี้ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้กล่าวในหะดีษอีกบทหนึ่งว่า

41.2.2 "นั่นแหละเป็นการฆ่าลูก ทางอ้อม"[161]

---

158. คำกล่าวของ อิบนุ หะญัรฺ ในหนังสือ "ฟัตหุล บารียฺ"
159.นั้นคือ ประชาชาติของฉันจะมีจำนวนมากกว่าประชาชาติก่อนๆ และนี่เป็นเหตุผลของ
การส่งเสริมให้แต่งงานกับนางผู้ซึ่งมีตระกูลบุตรมาก และมีความรักต่อสามี และการที่นำ 2
ลักษณะนี้มาเกี่ยวพันกันนั้น ก็เพื่อให้เห็นว่า หากมีความรักต่อสามีแต่ตระกูลบุตรไม่มาก
ก็จะไม่บรรลุเป้าประสงค์ และหากเป็นตระกูลที่มีบุตรมาก แต่ไม่มีความรักสามี ก็จะทำให้
ชายไม่เกิดความรักต่อนาง ดังปรากฏในหนังสือ "ฟัยฎุล เกาะดีรฺ"
160. หะดีษเศาะฮี้หฺ รายงานโดยอบู ดาวูด(1/320)อัน-นะสาอีย(2/71)อัล-มุหาลียฺ ในหนังสือ"อัล-
อะมาลียฺ"(เลขที่ 21)ฉบับที่อยู่กับฉันเป็นหะดีษจาก มะอฺกิล บิน ญะสารฺ อัล-หากิมกล่าวว่า
เศาะฮี้หฺ(2/162)อัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้อง และรายงานโดย อะหฺมัด(3/158) สะอัด มันศูรฺ
และอัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ"อัล-เอาว์สัฏ" ดังปรากฏในหนังสือ "ซะวา
อิด"ของท่าน(1/162) อัล-บัยฮะกียฺ(7/81)จากอนัส อิบนุ ฮิบบาน กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ(1228)
อัล-ฮัยเยาะมียฺ (4/258)กล่าวว่า เป็นสายรายงานที่หะสัน แต่ทัศนะนี้ควรได้รับการพิจารณา
ใหม่ ดังที่ฉันได้ชี้แจงในหนังสือ"อัล-อิรฺวาอุล เฆาะลีล"(1811) และยังรายงานโดยอบูมุฮัมมัด
บิน มะอฺรูฟ ในหนังสือยุซฺอ์ของท่าน(2/131)อัล-เคาะฏีบ ในหนังสือตารีคของท่าน(12/377)
จาก อิบนุ อุมัรฺ ด้วยสายรายงานที่ดี ดังคำกล่าวของอัส-สุยูฏียฺในหนังสือ"อัล-ยามิอฺอัล-กะ
บีรฺ"(1/351/3)อะหฺมัด(เลขที่6598)จากอิบนุอุมัรด้วยสายรายงานที่หะสันในหะดีษสนับสนุน
161. รายงานโดยมุสลิม(4/161) อัฏ-เฏาะหาวียฺ ในหนังสือ "อัล-มิชกัล" (2/370-371)อะหฺมัด(6/
361 434)อัล-บัยฮะกียฺ(7/231)จากสะอัด บิน อบี อัยยูบ ได้เล่าแก่ฉันโดย อบูล อัสวัด
จากอุรฺวะฮฺ จากอาอิชะฮฺ จากญุซามะฮฺ บินติ วะฮฺบ

พึงทราบ คำกล่าวของอัซ-เซากานียฺ(6/169) ที่กล่าวว่า หะดีษมีสะอัด บิน อบี อัยยูบ เป็นผู้รายงานเพียงคนเดียว ซึ่งเป็นการเข้าใจผิดยิ่ง เพราะเมื่อพิจารณาแล้ว ปรากฏว่าอัยวะฮฺ บิน ชะรีหฺ ยะหฺยา บิน อัยยูบ ในสายรายงานของอัฏ-เฏาะหาวียฺและอิบนุ ลุฮัยอะฮฺใน

ฉะนั้นท่านรสูลุลลอฮฺจึงแนะให้งดการหลั่งข้างนอก ดังหะดีษ

41.2.3 จากอบู สะอีด อัล-คุดรียฺ กล่าวว่า

"มีการพูดถึงเรื่องการหลั่งข้างนอกต่อหน้าท่านรสูลุลลอฮฺท่านจึงกล่าวว่า

สายรายงาน ของอะหฺมัด ซึ่งเขาทั้ง 3 ท่านนี้ต่างรายงานจาก อบีล อัสวัด ด้วยเหตุนี้ อัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ"(9/254)ว่า เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺ โดยไม่มีข้อสงสัยใดๆ

และบางท่านก็เข้าใจว่า หะดีษนี้ขัดกับหะดีษ อบี อัสวัด ที่กล่าวว่า "พวกยะฮูดียฺ คิดว่า การรหลั่งข้างนอกนั้น เป็นการฝังลูกทั้งเป็น" ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า พวกยะฮูดียฺพูดเท็จ เพราะหากอัลลอฮฺ ทรงต้องการให้มีบุตร แน่นอนไม่มีอำนาจใดสามารถขัดขวางได้

แต่ความจริงทั้ง 2 หะดีษนี้ มิได้ขัดกัน ดังคำชี้แจงของบรรดาอุลามาอ์ และคำชี้แจงที่เหมาะสมและสมบูรณ์คือ เหตุผลที่อัล-หาฟิซ อิบนุ หะญัรฺ (9/254) ได้กล่าวว่า

จุดประสานความหมายระหว่าง การปฏิเสธของท่านนบีต่อพวกยะฮูดียฺ ที่ว่า เป็นการฝังลูกทั้งเป็น กับการยอมรับว่าเป็นการฆ่าลูกโดยทางอ้อมในหะดีษของญะซามะฮฺนั้น คำว่า เป็นการฝังลูกทั้งเป็น หมายถึง เป็นการฆ่าลูกอย่างเปิดเผย โดยการฝังทารกที่เกิดมามีชีวิตแล้ว ส่วนคำว่า เป็นการฆ่าลูกทางอ้อมนั้น บ่งบอกถึง การกระทำที่ไม่ชัดเจน จึงไม่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัติ แต่ที่ท่านกล่าวว่า ฆ่า นั้น มีจุดเหมือนคือ เป็นการตัดต้นเหตุของการกำเนิดบุตร ดังนั้นจึงถือว่า ไม่ขัดกัน

และบางคนก็ให้ทัศนะว่า การฆ่าทางอ้อมนั้น เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการตัดวิธีการก่อนกำเนิดนั้น เหมือนกับการฆ่าหลังจากกำเนิดแล้ว

อิบนุ กัยยิม ได้กล่าวในหนังสือ"อัต-ตัฮฺซีย"(3/85) ว่า พวกยะฮูดียฺเข้าใจว่า การหลั่งข้างนอกนั้น เป็นการฆ่าด้วยการตัดต้นเหตุในการกำเนิดด้วยเหตุนี้ท่านจึงปฏิเสธ จะเห็นได้ว่า หลังจากนั้นท่านนบี ยังได้อธิบายว่า หากเป็นความประสงค์ของอัลลอฮฺที่จะทรงสร้างแล้ว ก็ไม่มีผู้ใดสามารถขวางได้ ส่วนที่ท่านกล่าวว่า เป็นการฆ่าทางอ้อมนั้น เนื่องจากสามีผู้หลั่งข้างนอกนั้น พยายามหลีกเลี่ยงจากการมีบุตร อีกทั้งยังมีความตั้งใจ เพื่อมิให้เกิดขึ้นอีกด้วย ดังนั้น ความตั้งใจ ความประสงค์ และความหมายของเขา ก็คือ มิให้มีบุตรรกำเนิดมา แต่การฆ่าอย่างเปิดเผยนั้น เป็นการตั้งใจ และการกระทำที่เห็นได้ชัด แต่ในส่วนนี้มันเป็นการฆ่าอย่างลับๆ นั้นคือ ความตั้งใจ ความต้องการ และมีเจตนารมณ์อย่างลับๆ ในการดำเนินการฆ่า

ฉะนั้น ทำให้เข้าใจว่า การเปรียบเทียบในหะดีษดังกล่าว เป็นการบ่งบอกว่า การหลั่งข้างนอกนั้น เป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ ส่วนการเข้าใจว่าเป็นสิ่งต้องห้าม (หะรอม) ดังเช่นที่เข้าใจโดยอิบนุ หัซมฺนั้น นับว่าเป็นการเข้าใจผิด เพราะคำกล่าวว่า เป็นการฆ่า ในสำนวนเปรียบเทียบนั้น มิได้หมายถึงต้องห้าม ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ" รายงานจากอิบนุ หะญัรฺ(เล่ม 3 เลขที่ 33) นั้น มีคนถามท่านนบี เกี่ยวกับ การหลั่งข้างนอกท่านก็คิดว่า ไม่มีความผิดแต่ประการใด (สายรายงานที่เศาะฮี้หฺ)

ไม่มีผู้ใดทำเช่นนั้นท่านมิได้กล่าวว่า อย่าทำเช่นนั้น ทั้งนี้เพราะอัลลอฮฺเท่านั้นที่เป็นผู้สร้างบรรดาสรรพสิ่งทั้งมวล”[162]

42. สิ่งที่ควรกระทำในตอนเช้า

ในตอนเช้า หลังจากร่วมหลับนอนแล้ว ควรเข้าหาญาติพี่น้อง ที่มาเยี่ยมบ้าน โดยการกล่าวสลามและกล่าวดุอาอ์ แก่เขาเหล่านั้น ส่วนฝ่ายญาติพี่น้อง ก็ควรกล่าวตอบเช่นนั้นเหมือนกัน ดังหะดีษ

42.1 จากอนัส กล่าวว่า

“ท่านสูลุลลอฮฺ จัดงานวะลีมะฮฺ ท่านแต่งงานกับซัยนับ เมื่อร่วมหลับนอนท่านก็เลี้ยงอาหารแก่บรรดามุสลิมีนด้วยขนมปังและเนื้อ จากนั้น ท่านก็ออกหาบรรดาภรรยาของท่านคนอื่นๆ โดยกล่าวสลามและกล่าวดุอาอ์แก่พวกนางและพวกนางก็ตอบรับสลาม และกล่าวดุอาอ์ต่อท่านด้วย ทั้งหมดนี้กระทำกันในตอนเช้า หลังการร่วมหลับนอน (เมื่อคืนแล้ว-ผู้แปล) ”[163]

---

162. รายงานโดยมุสลิม(4/158 159) ด้วย 2 สายรายงาน อัน-นะสาอียฺ ในเรื่อง การใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/82) อิบนุ มุนดะฮฺ ในหนังสือ“อัต-เตาฮีด”(2/60)สายรายงานแรก อัล-บุคอรียฺ (9/251-252) สายรายงานสุดท้าย

ท่านอัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ“อัล-ฟัตหฺ” เป็นการอธิบายหะดีษสายรายงานแรกว่า ชี้ให้เห็นว่า ท่านมิได้ห้ามอย่างเด็ดขาด แต่ให้ความรู้ว่างดการหลั่งข้างนอกนั้นดีกว่า ทั้งนี้เพราะ การหลั่งข้างนอกนั้น เกิดจากความหวาดระแวงว่า จะมีบุตร ทั้งๆ ที่ไม่มีประโยชน์อะไรเพราะการกระทำเช่นนั้นไม่มีผลในการขัดขวางในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงกำหนด เป็นไปได้ที่น้ำอสุจิจะพุ่งเข้าไปก่อน ทั้งๆ ที่ผู้หลั่งไม่มีความรู้สึก จึงเป็นเหตุให้เกิดการตั้งครรภ์ได้ จึงสรุปว่าไม่มีการขัดขวางในสิ่งที่อัลลอฮฺทรงกำหนด

ทัศนะฉัน นี้เป็นการชี้ให้เห็นถึงทฤษฎีของการหลั่งข้างนอกในสมัยนั้น ส่วนในสมัยยุคโลกาภิวัตน์นี้ มีการประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ที่สามารถกั้นน้ำอสุจิซึมเข้าไปอย่างสิ้นเชิง เช่น ถุงยางอนามัย ห่วง เป็นต้น นั้นหมายถึงตัวบทหะดีษ และความหมายของหะดีษมิได้โต้แย้งกับการกระทำดังกล่าว แต่จะขัดกับจุดประสงค์ทั้ง 2 ประเด็นที่กล่าวมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่ 2 ดังนั้นจงพิจารณา

163. รายงานโดย อิบนุ สะอัด(8/107) อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องวะลีมะฮฺ(2/66) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ

43. สร้างห้องน้ำภายในบ้าน

ต้องมีห้องน้ำภายในบ้าน ซึ่งไม่อนุญาตให้ภรรยาเข้าห้องน้ำสาธารณะ เพราะนั้นถือว่า หะรอม (ต้องห้าม) ดังหะดีษ

43.1 จากญาบิรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันอาคิเราะฮฺ ก็จงอย่าอนุญาตให้ภรรยาเข้าห้องน้ำ (สาธารณะ) และผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันอาคิเราะฮฺ ก็จงอย่าเข้าห้องน้ำนอกจากต้องนุ่งผ้า และผู้ใดที่ศรัทธาต่ออัลลอฮฺ และวันอาคิเราะฮฺ ก็จงอย่าร่วมวงอาหารที่มีเหล้าตั้งอยู่"[164]

43.2 จากอุมมิ ดัรฺดาอ์ กล่าวว่า

"ฉันออกจากห้องน้ำ เลยพบกับท่านรสูลุลลอฮฺ ท่านจึงกล่าวว่า โอ้อุมมิดัรฺดาอ์ เจ้ามาจากไหน? ฉันตอบว่ามาจากห้องน้ำ ท่านกล่าวอีกว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ซึ่งชีวิตฉันในพระหัตถ์ของพระองค์ ไม่มีหญิงใด ที่ถอดอาภรณ์ ของนางที่บ้าน ซึ่งมิใช่บ้านของนาง นอกจากนางได้ทำลายม่าน (สายสัมพันธ์-ผู้แปล) ระหว่างนางกับอัลลอฮฺ"[165]

43.3 จากอบี อัล-มะลีหฺ กล่าวว่า

"บรรดาหญิงชาวชามได้เข้าหาอาอิชะฮฺ นางจึงกล่าวว่า เจ้าคือใคร? นางเหล่านั้นตอบว่า เรามาจากชาม นางถามอีกว่า พวกเจ้ามิใช่หรือ เป็น

---

164. รายงานโดย อัล-หากิม(4/288)อัต-ติรฺมิซียฺ อัน-นะสาอียฺ อะหฺมัด(3/339)อัล-ยัรฺญานียฺ (150)เป็นสายรายงานจากอบี อัซ-ซุบีรฺ จาก ญาบิรฺ และอัล-หากิมกล่าวว่า เป็นหะดีษเศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของมุสลิม อัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้อง อัต-ติรฺมิซียฺ กล่าวว่า เป็นหะดีษหะสัน มีหะดีษที่สนับสนุนมาก ดังจะเห็นได้ในหนังสือ "อัต-ตัรฺฆีบวัต ตัรฺฮีบ"(1/89-91) และรายงานโดยอัฎ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-เอาว์สัฎ"(10-11) อัล-บาฆินดียฺ ในหนังสือ"มุสนัด อุมัรฺ" (หน้า 13) และอัฎ-เฏาะบะรอนียฺ ก็เช่นกัน รายงานจากอบี อัยยูบ อบีสะอัด อิบนุ อุมัรฺ อิบนุ อะสากิรฺ(2/303/4)จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ

165. รายงานโดย อะหฺมัด (6/361-362) อัด-เดาเลาบียฺ ด้วย 2 สายรายงานที่มาจากนางหนึ่งในจำนวนนั้นเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ และอัล-มุซีรียฺก็เพิ่มความแข็งแรงจากหะดีษนี้ชี้ให้เห็นว่าห้องน้ำนั้นเป็นที่รู้จักกันในหมู่ชาวฮิญาซ ส่วนหะดีษที่ท่านรสูลุลลอฮฺกล่าวความว่า "แท้จริงเจ้าจะได้พิชิตแผ่นดิน อะญัม และเจ้าจะได้พบกับอาคารที่เรียกว่า "ห้องน้ำ" เป็นหะดีษที่มีสายรายงานที่ไม่ถูกต้อง ที่บ่งบอกถึงการห้ามที่ชัดเจน จงพิจารณาให้รอบคอบ

บรรดาสตรีที่เข้าห้องน้ำ? นางเหล่านั้นตอบว่า ใช่ นางจึงกล่าวว่า ฉันได้ฟัง
รสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ไม่มีสตรีผู้ใดที่ถอดเสื้อผ้าของนางในบ้านที่มิใช่บ้านของนาง
นอกจากได้ทำลายสิ่งที่อยู่ระหว่างนางกับอัลลอฮฺ”[166]

44. ห้ามเปิดเผยความลับ

ห้ามสามีภรรยาเปิดเผยความลับทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการร่วมหลับ
นอน ดังหะดีษ

44.1 จากสะอีด อัล-คุดรียฺ กล่าวว่า

“ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า มวลมนุษย์ที่ชั่วช้าที่สุดในทัศนะของอัลลอฮฺ
ในวันกิยามะฮฺ คือ สามีที่หาความสุขจากภรรยา[167] และนางก็หาความสุข
จากเขา แล้วต่างนำไปเปิดเผยแก่คนอื่น”[168]

44.2 จากอัสมาอ์ บินติ ญะซีด ซึ่งนางอยู่ร่วมกับท่านรสูลุลลอฮฺ ที่
ร่วมอยู่นั้นมีทั้งชายและหญิงอาจเป็นไปได้ พวกผู้ชายต่างก็พูดเรื่องที่เขาได้
ปฏิบัติกับภรรยาของเขา อีกทั้งพวกหญิง ต่างก็เล่าในสิ่งที่นางได้ปฏิบัติต่อ
สามีนาง จากนั้นจึงเงียบ ไม่มีการพูดจาใดๆ ฉันจึงเอ่ยขึ้นว่า ด้วยพระนาม
ของอัลลอฮฺ แท้จริงนางเหล่านั้นได้ปฏิบัติเช่นนั้น และเขาก็ได้ปฏิบัติเช่นนั้น

---

166. รายงานโดยนักสุนัน นอกจาก อัน-นะสาอียฺ และรายงานโดย อัดดาเราะมียฺ อัฎ-เฏาะยา-
ลิสียฺ อะหฺมัด อะรอบียฺ ในหนังสือ “มุอฺยัม” ของท่าน(1/71) อัล-หากิม(4/288) อัล-บะเฮาะวียฺ
ในหนังสือ “ชัรหุส สุนนะฮฺ”(2/216/3) ท่านและอัต-ติรฺมิซียฺได้กล่าวว่า เป็นหะดีษหะสัน อัล-
หากิม กล่าวว่า เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรียฺ และมุสลิม อัซ-ซะฮะบียฺ
ก็เห็นพ้อง ดังนั้นจึงถือว่า ถูกต้อง และรายงานโดย อบู ดาวูด(2/170)หะดีษเหล่านี้ เป็น
การค้านกับทัศนะที่กล่าวว่า ไม่มีหะดีษที่เศาะฮี้หฺเลย แม้หะดีษเดียวที่กล่าวถึง ห้องน้ำอย่าง
เช่น อิบนุกัยยิม ในหนังสือ“อัซ-ซาด”(1/162)สภาพที่เกิดขึ้นเช่นนี้ เนื่องจากมีการยึดถือ
หะดีษจากบางสายรายงานที่เฎาะอีฟโดยมิได้พิจารณาและวิเคราะห์ในสาย รายงานอื่นๆด้วย
167. นั้นคือจะด้วยการสัมผัส หรือการร่วมหลับนอน ดังที่อัลลอฮฺตรัสว่า “แท้จริงพวกเจ้าได้
สัมผัสซึ่งกันและกัน”
168) . รายงานโดย อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (1/67/7) และจากสายรายงานนั้นรายงานโดยมุสลิม(4/
157)อะหฺมัด(3/69) อบู นุอัยมฺ(10/236 236-237) อิบนุส สุนนียฺ (เลขที่ 608) อัล-บัยฮะกียฺ(7/
193-194) จากอบีสะอีด อัล-คุดรียฺ

หลังจากที่ฉันได้พิจารณาและวิเคราะห์แล้ว จึงขอกล่าวว่า แม้ว่า หะดีษนี้จะรายงาน
โดยมุสลิม ก็ตาม แต่เป็นหะดีษที่เฎาะอีฟด้านสายรายงาน เพราะว่ามี อุมัรฺ บิน หัมเราะฮฺ

และเขาก็ได้ปฏิบัติเช่นนั้นด้วย ท่านจึงกล่าวว่า เจ้าทั้งหลายอย่าประพฤติเช่นนั้นเพราะมันเสมอเหมือนกับมารร้ายนี้เสพสุขกับมารร้ายตัวเมียบนเส้นทางที่ปกปิด แต่เหล่ามวลมนุษย์ต่างมองเห็นการกระทำของมัน "[169]

45. ให้การอุปการะและสร้างความเป็นอยู่ที่ดี

45. ให้การอุปการะและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีต่อนาง กอร์ปกับสามีต้องให้การอุปการะและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีต่อนาง กอร์ปกับสามีต้องให้การอุปการะและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีต่อนาง

สามีต้องให้การอุปการะและสร้างความเป็นอยู่ที่ดีต่อนาง กอร์ปกับต้องเป็นผู้นำที่ดี ในการนำนางไปตามแนวทางที่อัลลอฮุทรงพอพระทัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากนางยังมีอายุน้อย ดังหะดีษ

45.1 จากอิบนุ อับบาส กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ผู้ใดในหมู่สูเจ้า คือผู้ที่ทำดีต่อครอบครัวและแท้จริง ฉันเป็นผู้หนึ่งที่ดีต่อครอบครัวฉัน"[170]

อัล-อุมะรียฺ ซึ่งเขาผู้นี้เป็นคนที่อ่อน ดังปรากฏในหนังสือ "อัต-ตักรีบ" และ "อัล-มิซาน" ที่กล่าวโดย อัซ-ซะฮะบียฺ อีกทั้งยะหฺยา บิน มุอัยมฺ และอัน-นะสาอียฺ ก็กล่าวว่า เขาอ่อน อะหฺมัดกล่าวว่า เหล่าหะดีษจากเขา ถือเป็นหะดีษมุงกัรฺ (ไม่ดี) หลังจากที่อัซ-ซะฮะบีได้กล่าวถึงดังนั้น หะดีษนี้ท่านยังกล่าวอีกว่านี่เป็นสิ่งที่ปฏิเสธต่ออุมัร ทัศนะฉันโดยทำใจจากบรรดาอุลามะอฺเหล่านี้ทำให้ทราบว่า หะดีษนี้เฏาะอีฟมิใช่เศาะฮี้หฺแต่ อิบนุคัฏฏอบได้ให้ความเห็นเป็นสายกลางในหนังสือ "อัล-ฟัยฎ" ว่า อิบนุ มุฮัยม กล่าวว่า อุมัรฺเป็นคยที่อ่อน แะหฺมัดกล่าวว่า หเหล่าหะดีษของเขาถือเป็นหะดีษมุงกัรเป็นหะดีษที่หะสันมิใช่เศาะฮี้หฺ

ทัศนะฉัน ฉันไม่ทราบสาเหตุว่า ทำไมยังให้ความเห็นว่าเป็นหะดีษหะสัน ทั้งๆที่ตัวเองก็เห็นชัดว่าอุมัรฺ เป็นคนที่อ่อน ซึ่งอาจเป็นไปได้เขาจะพะวงอยู่กับเศาะฮี้หฺและจนกระ ทั่งบัดนี้ ฉันยังไม่ทราบอีกว่า จะมีผู้ใดบ้างที่ช่วยยกระดับหะดีษนี้อัลลอฮฺเท่านั้นที่ทรงรอบรู้ยิ่ง

169. รายงานโดยอะหฺมัด มีหะดีษที่สนับสนุน จากอบู ฮุรัยเราะฮฺ ที่รายงานโดย อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ อบี ดาวูด(1/339) อัล-บัยฮะกียฺ อิบนุส สุนนียฺ (เลขที่ 609)และมีหะดีษที่สนับสนุนอีกที่รายงานโดย อัล-บะซารฺ จากสะอีด ดังปรากฏใน "อัล-มุยัมมิอฺ" (4/294-295) และอาจเป็นไปได้ที่ถูกต้องคือท่านสะอัดนอกจากนี้ยังมีหะดีษสนับสนุนอีกจาก สัลมาน ในหนังสือ "อัล-หิลียะฮฺ"(1/186) ดังนั้นเมื่อมีหะดีษที่สนับสนุนเช่นนี้ จึงถือว่า เป็นหะดีษที่เศาะฮี้หฺหรือไม่ก็หะสันเป็นอย่างน้อย

170.รายงานโดยอัฏ-เฏาะหาวียฺ ในหนังสือ "อัล-มิชกัล"3/211) จากอิบนุ อับบาส ในตอนแรกของหะดีษนี้รายงานโดย อัล-หากิม(4/173) และท่านกล่าวว่า สายรายงานเศาะฮี้หฺและอัซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้องยังมีหะดีษที่สนับสนุน จากอาอิชะฮฺ ซึ่รายงานโดยอบู นุอัยม

45.2 คำกล่าวของท่านนบี ในคุฏบะฮฺ หัจญิ วิดาอฺ (อำลา) ว่า

"... พึงทราบ เจ้าจงสั่งเสียแก่นางในสิ่งที่ดี เพราะนาง คือผู้ช่วยเจ้า เพราะเจ้ามิได้ครอบครองนางเพื่ออื่นใด นอกจาก เพื่อจุดประสงค์ดังกล่าว แต่หากนางประพฤติในสิ่งที่เลวร้ายอย่างชัดเจน เจ้าก็จงย้ายที่นอน (นั้นคือ ไม่นอนร่วมกับนาง-ผู้แปล) และจงเฆี่ยนนางในลักษณะที่เลือดไม่ออก เมื่อไรนางเชื่อฟังเจ้า ก็จงอย่าแสวงหาแนวทางอื่นอีก พึงทราบ เจ้ามีสิทธิ์ และหน้าที่ต่อนางและนางก็มีสิทธิ์และหน้าที่ต่อเจ้าส่วนหน้าที่ของเจ้าต่อนางนั้น (ส่วนหนึ่ง-ผู้แปล) คือ อย่าร่วมเตียงของเจ้ากับคนที่นางไม่พอใจ อีกทั้งเจ้า อย่าอนุญาตให้ผู้ที่นางไม่พอใจเข้ามาในบ้าน พึงทราบ หน้าที่ของนางต่อเจ้า (ส่วนหนึ่ง-ผู้แปล) คือ ทำดีทั้งในด้านเครื่องแต่งกายและอาหาร"[171]

45.3 จากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า มุอฺมิน อย่าโกรธมุอฺมินะฮฺ หากไม่พอใจนาง ในด้านรูปร่าง ก็จะมีผู้อื่นมาสนใจอีก"[172]

45.4 ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"บรรดามุอฺมินที่สมบูรณ์ในด้านการศรัทธานั้น คือผู้ที่มีมรรยาทงาม และผู้ที่ถูกคัดเลือกในบรรดาผู้ถูกคัดเลือกนั้น คือภรรยาของเจ้า"[173]

ในหนังสือ "อัล-หิลลียะฮฺ"(7/138) อัด-ดาเราะมีย฿ (2/159) นอกเสียจากมีคำกล่าวว่า และเมื่อสามีเจ้าเสียชีวิตก็จงดุอาอ์ แก่เขา แทนที่คำว่า และฉันเป็นผู้หนึ่งที่ทำดีต่อครอบครัวฉัน สายรายงานก็ถูกต้องตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรีย฿ นอกจากนี้ ยังมีหะดีษสนับสนุนอีก รายงานโดย อัล-เคาะฏีบ ในหนังสือ"อัต-ตารีค"(7/13) จากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ และอัต-ติรฺมิซีย฿ อะหฺมัด(2/250472)ด้วยสายรายงานที่หะสัน

171. รายงานโดยอัต-ติรฺมิซีย฿(2/204) และกล่าวว่า หะดีษหะสัน เศาะฮี้หฺ อิบนุ มาญะฮฺ (1/568-569) จากอัมรฺ บิน อัล-อะหฺวัศ อิบนุ กัยยิม กล่าวว่าในหนังสือ "อัซ-ซาด"(4/46) ว่าเป็นหะดีษเศาะฮี้หฺ และมีหะดีษที่สนับสนุน จากอัมรฺ อบี หุรฺเราะฮฺ ฮัรฺเราะกอซีย฿ ซึ่งรายงานโดย อะหฺมัด ในหนังสือ "อัล-มุสนัด" (5/72-73) และฉันได้นำเสนอในหนังสือ "อัล-อิรฺวาอฺ"(2090)

172. รายงานโดยมุสลิม (4/178 179)และท่านอื่นๆ

173. รายงานโดยอัต-ติรฺมิซีย฿(2/204) อะหฺมัด(2/250 472) อบูล หะสัน อัฎ-ฎูลีย฿ ในหนังสือ "มุคตะศัรฺ" ของท่าน(1/218) และกล่าวว่าเป็นหะดีษหะสัน ส่วนอัต-ติรฺมิซีย฿ กล่าวว่า เป็นหะดีษหะสัน เศาะฮี้หฺ

45.5 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ ได้เรียกฉัน ตอนที่พวกหะบะชะฮฺกำลังแสดงการต่อสู้อยู่ (หน้า-ผู้แปล) มัสญิดในวันอีดโดยที่ท่านกล่าวแก่ฉันว่า โอ้ หุมัยเราะฮฺ [174] เจ้าต้องการดูการแสดงของพวกเขาไหม? ฉันตอบว่า ใช่ ต้องการ [175] และแล้วฉันก็ได้ยืนอยู่ข้างหลังท่าน ท่านจึงขยับไหล่ของท่าน เพื่อฉันจะได้มองเห็นการแสดงนั้น ฉันจึงวางคางเคียงคอท่าน และแนบใบหน้าที่แก้มของท่าน ฉันจึงมองผ่านบนไหล่ของท่าน ในสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า มองระหว่างหูและคอของท่าน และท่านยังกล่าวอีกว่า โอ้ลูกน้อยคนอื่นเขาช่วยเหลือ และท่านก็ถามฉันว่า โอ้อาอิชะฮฺ เบื่อหรือยัง? ฉันตอบว่า ยัง และฉันก็ยืนดูเคียงข้างท่านจนเบื่อ ในสายรายงานอื่น กล่าวว่า จนนางก้าวออกไป ท่านถามว่า เพียงพอแล้วหรือ? ฉันตอบว่า ใช่ ท่านก็เดินออกไปในสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า ฉันกล่าวว่า อย่ารีบร้อน ท่านก็ยังคงยืนคู่กับฉันต่อไป แล้วท่านกล่าวว่า เพียงพอแล้วหรือ? ฉันตอบว่า อย่ารีบร้อน และฉันก็เห็นท่านสลับเท้ากัน นางยังกล่าวอีกว่า ความจริงฉันก็ไม่ชอบดูการละเล่นนั้นเท่าไรนัก แต่ฉันต้องการเล่าแก่หญิงอื่นถึงความเป็นอยู่ของท่านที่มีต่อฉัน และความเป็นอยู่ของฉันที่มีต่อเขา ส่วนฉันก็ยังเป็นเด็ก และมีความต้องการเหมือนกับเด็กที่มีอายุน้อย และชอบต่อการละเล่น นางยังกล่าวอีกว่า เมื่อครั้นอุมัรฺมาถึง มวลมนุษย์และเด็ก

ทัศนะฉัน คือ เป็นหะดีษหะสันทางสายรายงานจากอบู ฮุร้ยเราะฮฺ ตอนแรกของตัวบทหะดีษนี้ เศาะฮี้หฺ มาจากหลายสายรายงานถึงท่านนบีและฉันได้นำเสนอในหนังสือ "สิลสิลาฮฺ อัล-อะหาดีษุศ เศาะฮี้หะฮฺ"(284)

174. เป็นชื่อเรียกของอาอิชะฮฺ ซึ่งแปลว่า ผู้ขาวนวลดังปรากฏในหนังสือ "อัน-นิฮายะฮฺ"

175. ตอนนี้รายงานโดย อัน-นะสาอีย์ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา(1/75)อัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ"(2/355)ว่า เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และไม่พบในบรรดาสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ ที่กล่าวว่า อัล-หุมัยเราะฮฺ นอกจากสายรายงานนี้เท่านั้น

ทัศนะฉัน จากคำกล่าวนี้ ทำให้ทราบว่า คำกล่าวของอิบนุ กัยยิม ในหนังสือ "อัลมะนารฺ" (หน้า 34) ที่ว่า ทุกๆ หะดีษที่ปรากฏคำว่า โอ้หุมัยเราะฮฺ หรือ อัล-หุมัยรออ์นั้น เป็นเท็จทั้งสิ้นนั้น ไม่เป็นความจริงแต่ประการใด และอย่าได้หลงเชื่อ

นอกจากนี้ ฉันยังพบคำกล่าวของ อัซ-ซัรกะชีย์ ในหนังสือ "อัล-มุอฺตะบัรฺ" (19/20)อีกว่าอาจารย์ของเรานั้นคือ อิบนุ กะษีรฺได้รายงานจากอาจารย์ของเขานั้นคืออะบีล หุญญาญ อัล-มุซซีย์ ซึ่งได้กล่าวว่า ทุก หะดีษที่ปรากฏ อัล-หุมัยรออ์นั้น โมฆะ นอกจากหะดีษใน

ต่างก็แยกย้าย ท่านรสูลุลลอฮฺก็กล่าวในโอกาสนั้นว่า พวกยะฮูดียฺจะไม่รู้ว่าในศาสนาของเรานั้นมีการเปิดโอกาส"[176]

45.6 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กลับมาจากสงครามตะบูก หรือคัยบัรฺ ภายในห้องมีผ้าม่านกั้นอยู่ แต่มีลมพัดจึงทำให้เห็นตุ๊กตาที่อาอิชะฮฺเล่น จากการที่ผ้าม่านนั้นถูกเปิดออก ท่านจึงถามว่า อาอิชะฮฺ นี่อะไร? นางตอบว่า ตุ๊กตา และท่านยังเห็นระหว่างนางนั้น มีกระดาษที่มีรูปม้ามีปีกอยู่ 2 ข้าง ท่านถามว่า และอะไรอีกเล่านั้น? นางตอบว่าม้า ท่านถามว่า แล้วอะไรที่อยู่บนมันนั้น? นางตอบว่า ปีกมันทั้ง 2 ข้าง ท่านถามว่าม้ามีปีก 2 ข้างหรือ? นางตอบว่า ท่านมิเคยได้ยินหรือว่า ท่านสุลัยมาน (เล่าว่า-ผู้แปล) มีม้าที่มีปีก? นางเล่าอีกว่าท่านได้ยิ้ม จนฉันเห็นฟันของท่าน" [177]

45.7 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"ฉันได้ร่วมเดินทางกับท่านรสูลุลลอฮฺซึ่งตอนนั้นฉันอายุยังน้อยและคอยรับใช้ท่าน อีกทั้งร่างกายของฉันก็ยังไม่อ้วนและยังแข็งแรงพอ ท่านกล่าวแก่บรรดาเศาะหาบะฮฺว่า พวกเจ้าจงเดินทางไปก่อน เมื่อครั้นพวกเขาไป ท่านจึง

เรื่องการถือศีลอดโดย อัน-นะสาอีย์เท่านั้น

ทัศนะฉัน และหะดีษอื่น ที่รายงานโดยอัน-นะสาอีย ซึ่งกล่าวว่า ชาวหะบะชะฮฺ ได้เข้าไปเล่นในมัสญิด และท่านนบีได้กล่าวแก่ฉันว่า โอ้หุมัยเราะอฺ เจ้าต้องการดูการละเล่นของพวกเขาเหล่านั้น หรือ...เป็นสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ

176.รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ มุสลิม อัน-นะสาอีย อัฏ-เฏาะยาลิสียฺ อะหฺมัด อัล-มุหามะลียฺ ในเรื่องเศาะลาคุล อีดัยนฺ (เลขที่ 134 จากต้นฉบับของฉัน) อัฏ-เฏาะ ยาลีสียฺ ในหนังสือ "อัล-มิซกัล" (1/116) อบู ยะหฺยา(1/229) ในทั้ง 4 สายรายงานนี้มีการเพิ่มเติมซึ่งกันและกัน ส่วนที่เพิ่มเติมนั้น ยังปรากฏในหนังสือ "อัล-มุสนัด" ของอะหมัด และหุมัยดียฺ (263 พิมพ์ที่อินเดีย) จาก 2 สายรายงาน และยังปรากฏในหนังสือ"อัลมิซกัล" ของอิบนุ อะดียฺ (ก็อฟ 1/121) ด้วยสายรายงานที่หะสัน

นอกจากนี้ยังมีหะดีษขาดเศาะหาบะฮฺ ของ อัช-ชะอฺบียฺ มาสนับสนุน ที่รายงานโดย อบู อุบัยดฺ "เฆาะรีบุล หะดีษ" อัล-หาริษ บิน อบี อุสามะฮฺ ในหนังสือ "มุสนัด"ของท่าน (212) อีกทั้งอัล-หะรออิฏียฺ ในหนังสือ "อิอฺติลาล อัล-กุลูบ" และอัล-ญามิอฺ "อัศ-เศาะฆีรฺ"

177. รายงานโดยอบู ดาวูด ในหนังสือ"สุนัน"ของท่าน(2/306)อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (1/75) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ และอิบนุ อะดียฺ (1/182) รายงานอย่างสรุป

ชวนฉันว่า เรามาแข่งวิ่งกันไหม? ฉันตอบรับ ผลปรกฏว่า ฉันเป็นผู้ชนะ ครั้นในการเดินทางครั้งต่อมา ท่านก็กล่าวแก่บรรดาเศาะหาบะฮฺว่า พวกเจ้าจงเดินทางไปก่อน เมื่อครั้นพวกเขาไปท่านจึงชวนฉันว่า มาแข่งวิ่งกันอีกไหม? แต่ฉันลืมถึงครั้งก่อน ประกอบกับ ฉันก็อ้วนกว่าเดิม ฉันก็กล่าวว่าโอ้รสูลุลลอฮฺ ฉันจะแข่งขันกับท่านได้อย่างไร ในเมื่อฉันอยู่ในสภาพเช่นนี้ ท่านตอบว่า เราต้องแข่งขัน ผลปรากฏว่า ฉันได้รับชัยชนะ แล้วท่านก็ได้รับชัยชนะ จนท่านยิ้ม และพลางกล่าวว่า นี้แหละคือการแข่งขัน (ย่อมมีแพ้ มีชนะ-ผู้แปล)" [178]

45.8 จากอาอิชะฮฺ กล่าวว่า

"แท้จริงรสูลุลลอฮฺ นำมาซึ่งภาชนะที่มีเครื่องดื่ม ฉันก็ดื่ม ขณะที่ฉันมีประจำเดือน แล้วท่านก็เอามาดื่มเช่นกัน โดยที่ท่านได้วางปากของท่านตรงที่ฉันได้วางปากของฉัน และครั้นฉันเอากิ่งก้านไม้ ฉันก็กินมันแล้ว ท่านก็วางปากของท่านตรงที่ฉันได้วางปากของฉัน"[179]

45.9 จากญาบิรฺ บิน อับดุลลอฮฺ และญาบิรฺ บิน อุมัยรฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ทุกอย่างที่มิใช่เป็นการระลึกถึงอัลลอฮฺ ถือว่าเป็นการละเล่น หรือเป็นการละเลยทั้งสิ้น นอกจาก 4 ประการ คือ การหยอกเล่น ระหว่างสามีภรรยา การฝึกม้า การเดินทางระหว่าง 2 จุดประสงค์ และการฝึกว่ายน้ำ" [180]

---

178. รายงานโดย อัล-หุมัยดียฺ ในหนังสือ "มุสนัด" ของท่าน (261) อบู ดาวูด (1/403) อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่ภรรยา (2/74) อะหฺมัด (6/264) อิบนุ มาญะฮฺ (1/610) อย่างย่อ ๆ ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺเช่นเดียวกัน อัล-อิรอกียฺ ในหนังสือ"ตัดรีจ อัล-อิหฺยาอ์ (2/40) และแล้วฉันก็ได้พิจารณาในหนังสือ "อิรวาอุล อะลีล" ซึ่งมีการบันทึกถึงสายรายงานและส่วนหนึ่งของคำกล่าว นั้น ซึ่งหาศึกษาได้หากต้องการ

179. รายงานโดย มุสลิม (1/168-169) อะหฺมัด (6/62) และท่านอื่นๆ

180. รายงานโดย อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา (ก็อฟ 2/74) อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-มุอฺยัม อัล-กะบีรฺ" (2/89/1) อบู นุอัยมฺ ในหนังสือ อัล-อะหาดีษ อบี อัล-กอสิม อัล-อะคัม " (17-18) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ อัล-มุนซิรียฺ และอัล-ฮัยษะมียฺได้ให้ความแข็งแรงต่อหะดีษอีกทั้งฉันได้อธิบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหนังสือ "สิลสิลาตุล อะหาดีษ อัศ-เศาะฮี้หฺ" (เลขที่ 309)

ตอนที่ 4
ปิดท้าย

46. คำสั่งเสีย

ในบทปิดท้ายนี้ ใคร่ขอสั่งเสียแก่คู่สามีภรรยา (ในบางประเด็นที่คิดว่ามีสาระสำคัญต่อความเป็นอยู่ในโลกนี้ และความสุขสบายในโลกหน้า-ผู้แปล) นั้นคือ

46.1 ต้องภักดี ตักเตือนกัน และปฏิบัติตามบทบัญญัติทุกประการที่ปรากฏในอัล-กุรอาน และอัสสุนนะฮฺ กอร์ปกับไม่แสวงหาแนวทางอื่นมาปฏิบัติ ทั้งที่เป็นการปฏิบัติอย่างไร้เหตุผล หรือปฏิบัติตามธรรมเนียม ประเพณีที่ผู้คนนิยมกัน หรือไม่ก็ตามแนวทางของผู้ใดผู้หนึ่ง ทั้งนี้เพราะอัลลอฮฺตรัสความว่า

"และไม่มีสิทธิ์สำหรับศรัทธาชน ชายและหญิงที่จะเลือกการงานของพวกเขา (ตามอำเภอใจ) เมื่ออัลลอฮฺและรสูลของพระองค์ได้ตัดสินแล้ว และผู้ใดฝ่าฝืนอัลลอฮฺ และรสูลของพระองค์ แน่นอนเขาได้หลงผิดอย่างชัดเจนที่สุด"[181]

46.2 คู่สามีภรรยาต้องยึดมั่นในสิทธิและหน้าที่ที่อัลลอฮฺทรงกำหนดให้ปฏิบัติต่อกัน และฝ่ายภรรยาก็ไม่เรียกร้อง อาทิ เรียกร้องสิทธิเท่าเทียมกับชายในทุกด้าน ส่วนฝ่ายสามีก็ไม่ใช้ความโปรดปรานที่อัลลอฮฺทรงประทานให้ จากการเป็นผู้นำนั้น ในทางที่อยุติธรรมและทำตัวเป็นผู้นำ

---

181. สูเราะฮฺ อัล-อะหฺซาบ อายะฮฺที่36

เผด็จการ ดังอัลลอฮฺตรัสความว่า

"และเป็นสิทธิของพวกนาง (ที่จะได้รับ) เหมือนกันกับสิทธิของสามีที่พึงมีอยู่เหนือนางโดยชอบธรรมแต่สำหรับบรรดาบุรุษ (ที่เป็นสามี) นั้น ยังมีฐานะเหนือพวกนาง และอัลลอฮฺทรงอำนาจยิ่ง อีกทั้งทรงปรีชายิ่ง"[182]

อัลลอฮฺตรัสอีก ความว่า

"เหล่าบุรุษย่อมเป็นผู้ยืนอยู่บน บรรดาสตรี เพราะสิ่งที่อัลลอฮฺ ได้ทรงประทานให้บางส่วนที่เลิศเลอเหนือกว่าอีกบางส่วน และเพราะสิ่งที่พอเขาได้ใช้จ่ายไปจากทรัพย์สินของพวกเขา ดังนั้น บรรดาสตรีที่ดีคือ สตรีที่มีคารวธรรม อีกทั้งรักษาตัว เพื่อสามีที่ไม่ได้ปรากฏตัวอยู่กับนาง ตามที่อัลลอฮฺได้ทรงพิทักษ์รักษาไว้และบรรดาสตรี ซึ่งเจ้าทั้งหลายระแวงพวกนางอกตัญญู[183] พวกเจ้าก็จงอบรมพวกนาง และจงย้ายพวกนางในที่หลับนอน และจงเฆี่ยนตีพวกนาง ซึ่งหากพวกนางยอมเชื่อฟัง พวกเจ้าก็ไม่ต้องแสวงหาหนทางอื่น (ที่จะทำร้าย) พวกนาง[184] แท้จริงอัลลอฮฺ ทรงรอบรู้ยิ่ง อีกทั้งทรงยิ่งใหญ่นัก"[185]

และหะดีษ จากมุอาวียะฮฺ บิน หัยดะฮฺ กล่าวว่า

"โอ้รสูลุลลอฮฺ สามีมีหน้าที่ต่อนางอย่างไร? ท่านตอบว่า เจ้าต้องให้นางรับประทานอาหาร เมื่อเจ้ารับประทาน เจ้าต้องให้เสื้อผ้าอาภรณ์ เมื่อเจ้าสวมใส่เสื้อผ้า เจ้าอย่าแสดงใบหน้าที่ไม่พึงพอใจ[186] เจ้าอย่าตบตีนาง และ

---

182. สูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่ 228

183. นั่นคือ นางไม่เชื่อฟังสามี อิบนุ กะษีรฺ กล่าวว่า คำว่า อัน-นุชูซ หมายถึง การยกเลิก ฉะนั้นจึงหมายถึง ผู้หญิงที่ทำตัวเหมือนกับผู้ยกเลิก กล่าวคือ นางไม่ปฏิบัติตาม และเชื่อฟังสามี

184. นั่นคือ เมื่อนางเชื่อฟังสามีในทุกสิ่งที่เขาต้องการและอัลลอฮฺก็ทรงอนุมัติ แน่แท้เขาไม่มีทางเลือกอย่างอื่นอีก เขาไม่สามารถตบตีและย้ายหลีกหนีนางได้

ส่วนคำว่า แท้จริงอัลลอฮฺทรงรอบรู้ยิ่ง อีกทั้งทรงยิ่งใหญ่นัก คือเป็นการสร้างความหวาดกลัวแก่ผู้ชาย ซึ่งเมื่อเขาทำสิทธิของนางโดยไร้เหตุผลและสาเหตุ แน่แท้อัลลอฮฺผู้ทรงรอบรู้และยิ่งใหญ่นั้น จะครอบครองนางจากผู้ทำร้าย ดังปรากฏในหนังสือ "ตัฟสีร อิบนุ กะษีรฺ"

185. สูเราะฮฺ อัน-นิสาอฺ อายะฮฺที่ 34

186. นั่นคือ อย่ากล่าวว่า อัลลอฮฺทรงรังเกียจหน้าของเจ้า และคำว่า อย่าตบตี คือตรงใบหน้า และหากจำเป็นต้องตบตี ก็สามารถตีได้ที่อวัยวะส่วนอื่นๆ ที่มิใช่ใบหน้า

อย่าหนีนาง นอกจาก ภายในบ้านเท่านั้น [187] อย่างไรเล่า เพราะแท้จริงยังมีความสะดวกและความกว้าง (ของแนวทาง-ผู้แปล) ซึ่งกันและกัน [188] นอกจากในสิ่งที่อนุมัติแก่พวกนาง"[189]

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวอีกความว่า

"ในวันกิยามะฮฺผู้ที่มีความยุติธรรม จะได้อยู่บนมิมบัรฺจากรัศมีด้านขวาของอัลลอฮฺ และพระหัตถ์ทั้งสองนั้น เป็นขวา ผู้ซึ่งมีความยุติธรรมในการตัดสิน และครอบครัวของเขา โดยไม่หันหลัง"[190]

เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจ และปฏิบัติตามแนวทางของอิสลามแล้ว แน่นอนอัลลอฮฺจะทรงให้เขาดำเนินชีวิตอย่างราบรื่น และมีความสุขตลอดไป ดังอัล-กุรฺอานตรัส ความว่า

"ผู้ใดประพฤติความดี ทั้งบุรุษสตรี โดยเขาเป็นผู้ศรัทธา แน่นอนเราจะฟื้นฟูชีวิตที่ดีสำหรับเขา และแน่นอน เราจะตอบแทนรางวัลแก่พวกเขาเพราะความดีงามที่พวกเขาเคยประพฤติไว้"[191]

46.3 ลักษณะพิเศษของภรรยาคือ ต้องเชื่อฟัง และปฏิบัติตามคำสั่งของสามีเท่าที่มีความสามารถทั้งนี้เพราะเป็นความโปรดปรานอย่างหนึ่งจากอัลลอฮฺ ดังอัล-กุรฺอานตรัส ความว่า

"เหล่าบุรุษ ย่อมเป็นผู้อยู่บนบรรดาสตรี"[192]

---

187. นั้นคือ อย่าหลีกหนีนาง นอกจากย้ายที่นอนเท่านั้น กล่าวคือ ท่านต้องไม่ย้ายหรือหนีไปยังบ้านอื่น ดังปรากฏในหนังสือ "ซีรฺหุส สุนนะฮฺ (1/26/3)
188. นั้นคือ การร่วมหลับนอน คำว่า นอกจากในสิ่งที่อนุมัติแก่พวกนาง นั้นหมายถึง จากการตบตี ย้าย ของฝ่ายสามี อันเนื่องจากความอกตัญญูของพวกนางดังคำชี้แจงที่กล่าวมาข้างต้น
189. รายงานโดย อบู ดาวูด (1/334) อัล-หากิม (2/187-188) อะหฺมัด (5/3 5) ด้วยสายรายงานที่หะสัน อัล-หากิม กล่าวว่า เศาะฮี้หฺ อัซ-ซะฮะบียฺก็เห็นพ้อง และรายงานโดย อัล-บะเฆาะวียฺ ในหนังสือ "ชัรฺหุส สุนนะฮฺ"
190. รายงานโดยมุสลิม (7/6) อัล หุสัยนฺ อัล-มะรูซียฺ ในหนังสือ "อัซ-ซุฮดฺ" ของอิบนุ มุบารัค (2/120) จากอัล-กะวากิบ ของอิสนฺ อุรฺวะฮฺ อัล-หัมบะลียฺ (575) อิบนุมุนดะฮฺ ในหนังสือ "อัต-เตาอีด" (1/93) และกล่าวว่า เป็นหะดีที่เศาะฮี้หฺ
191. สูเราะฮฺ อัน-นะหฺล อายะฮฺที่ 97
192. สูเราะฮฺ อัน-นิสาอ์ อายะฮฺที่ 34

“สำหรับบรรดาบุรุษ (ที่เป็นสามี) นั้น ยังมีฐานะเหนือพวกนาง”[193]

นอกจากนี้ยังมีหะดีษอีกหลายบท ที่สนับสนุนในความหมายเช่นนี้ อีก
ทั้งยังอธิบายได้ชัดเจนถึงหน้าที่ / สิทธิของสตรี กอร์ปกับผลงานที่นางจะได้รับ
เมื่อนางเชื่อฟัง หรือเนรคุณต่อสามี ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องตักเตือน
สติบรรดาสตรีสมัยนี้ ดังอัลลอฮฺตรัสความว่า

“จงตักเตือนต่อกัน เพราะการเตือนสติกันนั้น ย่อมมีคุณประโยชน์
สำหรับบรรดามุอฺมินีน”[194]

และหะดีษจากอบู ฮุร็อยเราะฮฺ ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

“ไม่อนุญาตให้ภรรยาถือศีลอด ในสายรายงานอื่นกล่าวว่า ภรรยาไม่
ควรถือศีลอด (ประเภทสุนัต) ขณะที่สามีร่วมอยู่ด้วยกับนาง[195] จนกว่าจะได้
รับอนุญาตจากสามีเสียก่อน และไม่อนุญาตให้คนอื่นเข้าบ้าน นอกจากได้รับ
อนุญาตจากสามีเสียก่อน”[196]

---

193. สูเราะฮฺ อัล-บะเกาะเราะฮฺ อายะฮฺที่228

194. สูเราะฮฺ อัซ-ซาริญาต อายะฮฺที่ 55

195. นั้นคือสามีมิได้ออกเดินทาง อัน-นะวะวียฺกล่าวในหนังสือ “ชัรฺห มุสลิม” (7/115) ภายใต้
หะดีษสายรายงานที่ 2 ว่า
การห้ามในเรื่องนี้ ถือเป็นหะรอม ดังคำชี้แจงของพวกเรา
ทัศนะฉัน นี่เป็นทัศนะของอุละมาอ์ส่วนใหญ่ ดังปรากฏในหนังสือ “อัล-ฟัตหฺ” โดยได้รับ
การสนับสนุนจากหะดีษสายรายงานแรก อัน-นะวะวียฺได้กล่าวอีกว่า

สาเหตุดังกล่าวนี้ เพราะสามีย่อมมีสิทธิ์ในการหาความสุขจากนางได้ทุก ๆ วัน อีกทั้ง
นางต้องสนองตอบทันทีทันใดที่เขาต้องการ ดังนั้นอย่าให้สิ่งที่ต้องสนองตอบนั้นผ่านไป / ถูก
ขัดขวางด้วยสิ่งที่สุนัต และไม่ถือว่าเป็นวาญิบ หากยืดออกไป

ทัศนะฉัน เมื่อภรรยาต้องตอบรับในการสนองอารมณ์ใคร่ของสามีเช่นนี้ แสดงว่านาง
ต้องเชื่อฟังสามีในสิทธิและเจ้าหน้าที่ของนางที่สำคัญกว่านี้ อย่างเช่น ในการอบรมดูแลลูก
ปรับปรุงดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยของครอบครัว เป็นต้น

อัล-หาฟิซ ได้กล่าวในหนังสือ “อัล-ฟัตหฺ” ว่า จากหะดีษนี้แสดงให้ทราบว่า หน้าที่ต่อ
สามีที่ภรรยาต้องปฏิบัตินั้นสำคัญกว่า ความดีที่สมัครใจ (สุนัต) เพราะหน้าที่ของเขานั้นถือ
เป็นวายญิบดังนั้น การปฏิบัติในสิ่งวาญิบ ย่อมมาก่อนการปฏิบัติสิ่งสุนัต

196. รายงานโดย อัล-บุคอรี (4/242-243) ในสายรายงาน 1 มุสลิม (3/91) ในสายรายงานที่
2 อบู ดาวูด (1/385) อัน-นะสาอียฺ ในหนังสือ “อัล-กุบรอ” (2/63) ด้วย สายรายงานที่ถูก

และท่านรสูลุลลอฮฺ ยังกล่าวอีกว่า

"เมื่อสามีเรียกนาง เพื่อร่วมเตียง [197] แต่นางปฏิเสธ เขาจึงหลับในสภาพที่เคืองต่อนาง แน่แท้นางถูกสาปแช่งจากบรรดามะลาอิกะฮฺ จนกระทั่งรุ่งสว่าง ในอีกสายรายงานหนึ่งกล่าวว่า จนกว่านางจะกลับและในอีกสายรายงานกล่าวว่า จนกว่านางจะยอมทำตาม"[198]

จากอับดุลลอฮฺ บิน อบี เอาว์ฟ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า ด้วยพระนามของอัลลอฮฺ ชีวิตมุฮัมมัดในพระหัตถ์ของพระองค์ ไม่ถือว่าสตรีได้ปฏิบัติหน้าที่ของนางต่ออัลลอฮฺ จนกว่านางจะปฏิบัติหน้าที่ต่อสามี และเมื่อเขาต้องการในตัวนางและนางอยู่บนอานอูฐ [199] นางก็ต้องสนองตอบความต้องการนั้น"[200]

ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า

"ภรรยาจะไม่รังแกสามี บนโลกนี้ นอกจากภรรยาเขาในสวนสวรรค์จะกล่าวแก่นางว่า เจ้าอย่ารังแกสามี อัลลอฮฺจะทรงลงโทษเจ้า เพราะแท้จริง

ต้องตามเงื่อนไขของอัล-บุคอรียฺและมุสลิม และรายงานโดย อะหฺมัด (2/316 444 476-500) อัฏ-เฏาะวียฺ ในหนังสือ "อัล-มิชกัล" (2/425) อบู ซัยดฺ ในหนังสือ "อัล-อะหาดีษ อบี อัช-ชะอุบียฺ" (เลขที่ 126) ด้วยสายรายงานจากอบู ฮุรัยเราะฮฺ และสายรายงานของอะหฺมัดนั้นยังมีการรายงานในด้านความหมายอื่นอีกสายรายงานหนึ่ง

197. นั้นคือร่วมหลับนอน ดังหะดีษท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวความว่า "ลูกที่เกิดมานั้นสำหรับผู้ร่วมเตียง" นั้น คือผู้ที่ร่วมหลับนอนกัน ซึ่งเป็นการใช้คำในสิ่งที่น่าละอาย และปรากฏมากในอัล-กุรอาน และอัส-สุนนะฮฺ ดังคำกล่าวของอิบนุ อบี ยัมเราะฮฺ ในหนังสือ "อัล-ฟัตหฺ"

198. รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (4/241) มุสลิม (4/157) อบู ดาวูด (1/334) อัด-ดาเราะมีย (2/149/150) อะหฺมัด (2/255 348 386 439 468 480 505 538)

199. ดังปรากฏในหนังสือ "อัล-ลิสาน" และในหนังสือ อัน-นิฉายะฮฺ กล่าวว่า จุดประสงค์ของหะดีษนี้คือ สนับสนุนให้นางภักดีแลเชื่อฟังต่อสามี ซึ่งในสภาพเช่นนี้ นางไม่มีสิทธิ์ที่จะปฏิเสธ แล้วจะว่าอย่างไร หากอยู่ในสภาพเช่นอื่น?

200. หะดีษเศาะฮี้หฺ รายงานโดยอิบนุ มาญะฮฺ (1/570) อะหฺมัด (4/381) จากอับดุลลอฮฺ บิน อบี เอาว์ฟ และรายงานโดย อิบนุ ฮิบบานในหนังสือ "เศาะฮีหฺ ของ ท่าน อัล-หากิม ดังปรากฏในหนังสือ "อัต-ตัรรุฆีม" (3/76) มีหะดีษที่สนับสนุน รายงานจากซัยดฺ บิน อัรฺอม และกล่าวว่า (3/77) รายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ด้วยสายรายงานที่ดี และฉันก็ได้พิจารณาในหนังสือ "อัศ-เศาะฮี้หฺ" (1/73)

เจ้านั้นมีแขกอยู่ ซึ่งอาจจะเกิดการแยกระหว่างเจ้ากับเราในเวลาอันใกล้นี้”[201]

จากหุศัยนฺ บิน มุหฺศิน กล่าวว่า

“น้าได้เล่าแก่ฉันว่า ฉันไปหาท่านรสูลุลลอฮฺ ในธุระอย่างหนึ่ง ท่านกล่าวว่า นี่อะไร? เจ้ามีคู่ชีวิตไหม? ฉันตอบว่า ใช่ มี ท่านถามอีกว่า เจ้ากับเขานั้นเป็นอย่างไร? ฉันตอบว่า ฉันภักดีต่อเขาเป็นอย่างดี [202] นอกจากในสิ่งที่ฉันไม่มีความสามารถเท่านั้น ท่านจึงกล่าวว่า เจ้าต้องคิดเสมอว่า เจ้านั้นอยู่ฐานะอะไรกับเขา เพราะแท้จริง เขานั้น คือสวรรค์และนรกของเจ้า”[203]

---

201. รายงานโดย อัต-ติรมิซียฺ (2/208) อิบนุ มาญะฮฺ บิน กุลัยบฺ ในหนังสือ “มุสนัด” ของท่าน (1/167-5) อบูล หะสัน อัฎ-ฎูสียฺ ในหนังสือ “มุคตะศัรฺ” ของท่าน (2/119/1) อบูล อับบาส อัล-อะศัม ในหนังสือ“มัจลิสัยนฺ มินัล อะมาลียฺ” (1/3) อบู อับดุลลอฮฺ อัล-คัฏฏอบ ในหนังสือ“หะดีษฮฺ หะสัน บิน อะเราะฟะฮฺ”(1/145) ซึ่งทั้งหมดนั้นมีสายรายงานจากอิส มาอีล บิน อิญาซ จาก บุหัยรฺ บิน สะอีด อัล-กะลาอียฺ จากคอลิด บิน มะอฺดานจาก กะษีรฺ บิน มัรฺเราะฮฺ อัล-หะฎาะเราะมียฺ จากมุอาซ บิน ญะบัล จนถึงนบี อัฎ-ฎูสียฺกล่าวว่า หะดีษนี้เป็นหะดีษ เฆาะรีบ หะสัน ซึ่งเราไม่ทราบ นอกจากด้วยสายรายงานนี้เท่านั้น และที่รายงานโดยอิสมาอีล บิน อิญาซ จากพวกชามนั้น ถือว่าใช้ได้

ทัศนะฉัน แท้จริงนี้ก็คือส่วนหนึ่งจากนั้นเหมือนกัน

202. นั้นคือ ฉันได้ภักดีและให้บริการแก่เขาเสมอ โดยไม่มีข้อบกพร่อง

203. รายงานโดย อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ (1/47/7) อิบนุ สะอีด (8/459) อัน-นะสาอียฺ ในเรื่องการใช้ชีวิตคู่กับภรรยา อะหฺมัด (4/34) อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ “อัลเอาสัฏ” (1/170) อัล-หากิม (2/189) อัล-บัยฮะกียฺ (7/291) อัล-วาฮิดียฺ ในหนังสือ “อัล-วะสิฏ(2/16/1) อิบนุ อะสากิรฺ”(1/31/16) ด้วยสายรายงานที่เศาะฮี้หฺ ดังคำกล่าวของอัล-หากิม และอีซ-ซะฮะบียฺ ก็เห็นพ้องอัล-มุนซิรียฺ ได้กล่าว (3/74) ว่า สายรายงานที่รายงานโดย อะหฺมัด และอัน-นะสาอียฺนั้นเป็นสายรายงานที่ดี

ภรรยาต้องให้บริการแก่สามี

ทัศนะฉัน หะดีษนี้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ภรรยาต้องให้บริการและภักดีต่อสามีเท่าที่มีความสามารถ ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า ขั้นแรกของการให้บริการนั้น คือ ภายในบ้านและสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอบรมและดูแลบุตร ฯลฯ ในเรื่องนี้ อุละมาอ์ มีทัศนะที่ต่างกัน ชัยคุล อิสลาม อิบนุ ตัยมียะฮฺ ได้กล่าวในหนังสือ “อัฟ-ฟะตาวา” (2/234-235)ว่า

อุลามะอ์มีทัศนะที่ต่างกัน นั้นคือ นางจะต้องให้การบริการในเรื่อง บ้านเรือน อาหาร เครื่องดื่ม ข้าวสาร พร้อมกับอาหารสัตว์ ฯลฯ ด้วยหรือ? บางทัศนะกล่าวว่า ไม่จำเป็นต้องให้การบริการ นี่เป็นทัศนะที่อ่อน เช่นเดียวกับทัศนะที่กล่าวว่า นางไม่ต้องให้การบริการในการร่วมหลับนอน ทั้งนี้เพราะนี่มันมิใช่เป็นการใช้ชีวิตคู่ที่ดี และอนึ่งหากนางมิให้การช่วย

เหลือและบริการแก่เขาแล้ว จะเรียกว่า ใช้ชีวิตคู่ได้อย่างไร? และอีกทัศนะหนึ่ง เป็นทัศนะที่ถูกต้อง - กล่าวว่า นางต้องให้การบริการแก่เขา เพราะสามีนั้นอยู่ในฐานะเป็นหัวหน้าครอบครัว ดังปรากฏในอัล-กุรอานและภรรยานั้นอยู่ในฐานะเป็นผู้ช่วยแก่เขา ดังปรากฏในอัส-สุนนะฮฺ (ดังที่กล่าวมา) ดังนั้นผู้ที่ถูกเรียกว่า ผู้ช่วย แสดงว่า ต้องให้การบริการ เพราะนั้นคือคุณงามความดี

ฉะนั้น จึงมีทัศนะที่กล่าวว่า นางต้องให้บริการในสิ่งที่ง่ายๆ และอีกทัศนะหนึ่งกล่าวว่า ต้องให้บริการในความดี นี่เป็นทัศนะที่ถูกต้อง นั้นคือ นางต้องให้บริการในสิ่งที่ดี และหลากหลายตามเหตุการณ์และสถานการณ์ อย่างเช่น การบริการของชนในชนบท ย่อมต่างกับการบริการของคนในเมืองการให้บริการของคนที่มีความสามารถ ย่อมไม่เหมือนกับการบริการของคนที่อ่อนแอ

ทัศนะฉัน นี้คือความเป็นจริงและถูกต้อง อินชาอัลลอฺ กล่าวคือนางต้องให้บริการภายในบ้าน เป็นทัศนะของมาลิก และได้รับการเน้นเรื่องนี้ในหนังสือ "อัลฟัตหฺ" (9/418) อบูบักรฺ บิน อบี ชัยบะฮฺ อัล-เยาว์ซะญานียฺ ในหนังสือ "อัล-อิคดิญารอด" (หน้า 154) กลุ่มสะลัฟและเคาะลัฟ ในหนังสือ "อัซ-ซาด" (4/46) ว่า เราไม่พบหลักฐานที่ใช้เป็นเหตุผลได้ในเรื่องที่ว่า นางไม่จำเป็นต้องการให้การบริการ และทัศนะที่กล่าวว่า การผูกพันด้วยการแต่งงานนั้น คือการให้ความสุขเท่านั้น ไม่รวมถึงการให้การบริการ แต่ทัศนะนี้ถูกคัดค้าน เพราะการให้เฉพาะความสุขเท่านั้น เกิดจากฝ่ายสามีเช่นกัน ดังนั้น จึงมีความเท่าเทียมกันในส่วนนี้ ดังที่ทราบแล้ว อัลลอฮฺทรงกำหนดให้ฝ่ายสามีนั้นต้องให้การบริการแก่ภรรยาในด้านอื่น ๆ ด้วย อย่างเช่น ต้องให้ปัจจัยยังชีพ เสื้อผ้า และที่อยู่โดย อบู มุฮัมมัด บิน มะอฺรูฟ ในหนังสือ ยุซุอ์ของท่าน (2/131) อัล-เคาะฏีบ ในหนังสือตารีคของท่าน (12/377) จากอิบนุอุมัรฺ ด้วยสายรายงานที่ดี ดังคำให้การแก่เขาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เขาก็เป็นผู้อุปถัมภ์แก่นาง ดังอายะฮฺ อัล-กุรอานที่กล่าวมาข้างต้น และเมื่อนางไม่บริการแก่เขา ก็จะกลายเป็นว่า เขาต้องให้การบริการแก่นางภายในบ้านด้วย นั้นหมายถึง นางเป็นผู้อุปถัมภ์แก่เขา ซึ่งมันขัดกับอัล-กุรอาน ฉะนั้น จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับนางในการให้การบริการแก่เขา นอกจากนี้ หากสามีเป็นผู้ที่ให้การบริการ ก็จะนำไปสู่ 2 สิ่งที่แตกต่างกัน นั้นคือ ฝ่ายสามีเริ่มต้องแสวงหาปัจจัยยังชีพ และอื่นๆ จากเหล่าผลประโยชน์ส่วนฝ่ายภรรยาก็จะอยู่กับบ้าน โดยไม่มีการงานแต่อย่างใด ซึ่งเหตุการณ์เช่นนี้ จะนำไปสู่ความเสียหาย ในบทบัญญัติอิสลามที่กำหนดให้ทั้ง 2 ฝ่ายมีสิทธิ์และหน้าที่ต่อกัน กอร์ปกับให้ชายอยู่เหนือสตรีอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ฟาฏิมะฮฺบุตรสาวท่านนบีได้เรียกร้องต่อท่านนบี ดังปรากฏในหะดีษ ที่รายงานโดย อัล-บุคอรียฺ (9/417-418) จะเห็นได้ว่า ท่านรสูลุลลอฮฺมิได้กล่าวแก่อาลีว่า ไม่มีการบริการแก่นาง แต่นางนั้นเป็นหน้าที่ของเจ้า และท่าน อิบนุกัยยิมก็ได้อธิบายในเรื่องนี้อย่างชัดเจน ในหนังสือ "อัซ-ซาด" (4/45-46) หาอ่านได้หากต้องการรายละเอียด

จากอบูฮุรัยเราะฮฺ กล่าวว่า

"ท่านรสูลุลลอฮฺ กล่าวว่า เมื่อนางประกอบเศาะละฮฺ 5 เวลา(ที่วาญิบ-ผู้แปล) รักษาเนื้อสงวนตัวและเชื่อฟัง / ปฏิบัติตามสามี แน่นอนนางมีสิทธิ์เข้าสวนสวรรค์ โดยผ่านประตูใดก็ได้ตามความต้องการ"[204]

นี้คือสิ่งสุดท้ายที่อัลลอฮฺทรงเห็นชอบ ในการกล่าวถึง การครองเรือนในหนังสือเล่มนี้

และอัลลอฮฺทรงบริสุทธิ์ยิ่ง โอ้อัลลอฮฺ และการสรรเสริญสำหรับพระองค์ ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระองค์ ฉันขออภัยโทษ และฉันเตาบะฮฺต่อพระองค์

204.เป็นหะดีษหะสันหรือเศาะฮี้หฺ เพราะมีหลายสายรายงาน ซึ่งรายงานโดย อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-เอาสฏ" (2/169) จากการจัดลำดับของท่าน อิบนุ ฮิบบาน ในหนังสือ "เศาะฮี้หฺ" ของท่าน อบู ฮุรัยเราะฮฺ ซึ่งปรากฏในหนังสือ "ฮัต-ตัรฆีบ" (3/73) อะหฺมัด (เลขที่ 1661)อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ ในหนังสือ "อัล-เอาสัฏ" (2/169) จาก อับดุรฺเราะหฺมาน บิน เอาว์ฟและรายงานโดย อบู นุอัยมฺ (6/308) อัล-ฎัรยานียฺ (291) จากอนัส บิน มาลิก

หนังสืออ้างอิง

1. อัล-กุรฺอาน อัล-กะรีม

2. หนังสือ อัต-ตัฟสีรฺ

2. อิบนุ อบี หาติม อับดุรฺ เราะหฺมาน (240-327) อัต-ตัฟสีรฺ
3. อัล-วาฮิดียฺ / อาลี บิน อะหฺมัด(.............-468) อัส-บาบุน นุซูล พิมพ์ที่โรงพิมพ์อินดียะฮฺ ที่อิยิปต์ ปี 1315
4. อิบนุ กะษีรฺ / อิสมาอีล บิน กะษีรฺ (701-774) ตัฟสีรฺ อัล-กุรฺอานุล กะรีม พิมพ์ที่มุศเฏาะฟา มุฮัมมัด ปี 1365
5. อัส-สุยูฏียฺ/ อับดุรฺ เราะมาน บิน กะมาลุดดีน (849-911) อัส-บาบุน นุซูล พิมพ์ที่ อิสตันบูล ปี 1290
6. อัช-เชากานียฺ/ มุฮัมมัด บิน อาลี (1172-1250) ฟัตหุล เกาะดีรฺ อัล-ญามิอฺ บัยนะ ฟันนียัรฺ ริวายะฮฺ วัด-ดีรอยะฮฺ ฟี อิลมิล ตัฟสีรฺ พิมพ์ที่มุศเฏาะฟา อัล-หะละบียฺ ปี 1349
7. อัส-สัยยิด เราะชีด ริฎอ (1282-1353) ตัฟสีรฺ อัล-กุรฺอานุล หะกีม พิมพ์ที่ อัล-มะนารฺ ปี 1325

3. อัส-สุนนะฮฺ

8. มาลิก บิน อนัส (93-179) อัล-มุวัฏเฏอฺอ์ พิมพ์ที่ ดารฺ อิหฺยาอ์ อัล-กุตุบ อัล-อะเราะบียะฮฺ ปี 1343
9. อิบนุล มุบารัค /อับดุลลอฮฺ (118-181) อัซ-ซุฮฺด
10. อิบนุ วะฮฺบ / อับดุลลอฮฺ (125-197) อัล-ญามิอฺ
11. อับดุรฺ เราะซาค บิน ฮะมาม (126-211) อัล-ญามิอฺ
12. สะอีด บิน มันศูรฺ (....-227) อัส-สุนัน พิมพ์ที่อินเดีย
13. อัฏ-เฏาะยาลิสียฺ / สุลัยมาน บิน ดาวูด (124-204) อัล-มุสนัด เรียบเรียงโดย อัซ-ซัยคฺ อะหฺมัด บิน อับดุรฺเราะหฺมาน อัล-บันนา
14. อัช-ชาฟิอียฺ / มุฮัมมัด บิน อิดรีส (150-204) อัล-มุสนัด อัส สุนัน เรียบเรียงโดย อัช-ชัยคฺ อะหฺมัด บิน อับดุรฺ เราะหฺมาน อัล-บันนา พิมพ์ที่ ดารุล อันวารฺ ปี 369
15. อัล-หุมัยดียฺ / อับดุลลอฮฺ บิน อัซ-ซุบัยรฺ (......-219) อัล-มุสนัด พิมพ์ที่อินเดีย ปี 1382

16. อบู อุบัยด / อัล-กอสิม บิน สะลาม (157-224) อัล-อิมวาล พิมพ์ผ่านการพิจารณา อัช-ชัยคฺ หามิด อัล-ฟะกีย

17. อิบนุ อบี ชัยบะฮฺ / อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (.....-235) อัล-มุศนัฟ ลายมือ

18. อะหุมัด บิน หัมบัล (164-241) อัล-มุศนัฟ พิมพ์ที่โรงพิมพ์ อัล-มีมะนียะฮฺ ปี 1313 และโรงพิมพ์ อัล-มะอาริฟ ปี 1365

19. อับดฺ บิน หุมัยดฺ (....-249) อัล-มุนตะคับ มิม มุสนะดิฮฺ ลายมือ

20. อัด-ดาเราะมียฺ / อับดุลลอฮฺ บิน อับดุร เราะหุมาน (181-255) อัส-สุนัน โรงพิมพ์ อัล-อิอฺติดาล ที่ดัมชิค ปี 1349

21. อัล-หาริษ บิน อบีอุสามะฮฺ (186-282) ซะวาอิดฺ มุสนะดิฮิ

22. อัล-บุคอรียฺ /มุฮัมมัด บิน อิสมาอีล (194-256) อัล-ญามิอุศ เศาะฮี้หฺ โรงพิมพ์ อัล-บะฮียะฮฺ อัล-มิศรียะฮฺ พร้อมกับหนังสืออธิบายชื่อ ฟัตหุล บารียฺ ปี 1348

23. อัล-บุคอรียฺ / มุฮัมมัด บิน อิสมาอีล (194-256) อัล-อะดะบุล มุฟรัด พิมพ์ที่โรงพิมพ์ อัส-สะละฟียะฮฺ ปี 1375

24. อัล-บุคอรียฺ / มุฮัมมัด บิน อิสมาอีล (-194-256) คัลคุ อัฟอาล อัล-อิบาด โรงพิมพ์ อัล-อันศอรฺ อินเดีย

25. อบู ดาวูด / สุลัยมาน บินอัล-ยัชอัษ (202-275)อัส-สุนัน โรงพิมพ์ อัต-ตาซียะฮฺ ปี 1349

26. มุสลิม บิน อัล-หุญาญ (204-261) อัศ-เศาะฮี้หฺ พิมพ์โดย มุฮัมมัด อาลี เศาะบีหฺ

27. อิบนุ มาญะฮฺ / มุฮัมมัด บิน ญะซีด (209-281) อัส-สุนัน โรงพิมพ์ อัต-ตาซียะฮฺ ปี 1349

28. อิบนุ อบิด ดุนยา /อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (208-281) อัศ-ศุมฺต

29. อิบนุ อบิด ดุนยา/ อับดุลลอฮฺ บินมุฮัมมัด (208-281) อัช-ชะมาอิล พร้อมกับหนังสืออธิบาย อัล-กอริยฺและอัล-มะนาวียฺ พิมพ์ที่โรงพิมพ์อัล-อะดะบียะฮฺ ปี 1317

30. อัต-ติรฺมิซียฺ / มุฮัมมัด บิน อีสา (209-279) อัส-สุนัน พร้อมกับหนังสืออธิบาย ตุหฺฟะตุบ อะหฺวะซียฺ พิมพ์ที่กรุงเดลฮี

31. อัล-บาฆินดียฺ / มุฮัมมัด บิน สุลัยมาน (....-283) อัล-มุสนัด พิมพ์ที่อินเดีย

32. อบู ยะอฺลา อัล-มุวัศ เศาะลีหฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (210-307) อัล-มุสนัด

33. อัน-นะสาอียฺ / อะหฺมัด บิน ชุอัยบฺ (255-303) อัส-สุนัน โรงพิมพ์ อัล-มีมะนียะฮฺ ปี 1312

34. อัน-นะสาอียฺ / อะหฺมัด บิน ชุอัยบฺ (255-303) อัชเราะดุน นิสาอ์ กิตาบุล วะลีมะฮฺ จากหนังสือ อัส-สุนัน อัล-กุบรอ ลายมือ

35. อิบนุ ญารูด / อับดุลลอฮฺ บิน อาลี (...-304)

36. อัรฺ-เรายานียฺ / มุฮัมมัด บิน ฮารูน (....-307) อัล-มุสนัด ลายมือ

37. อัล-ฮัยษัม อัดเดารียฺ (...-307) ซัมมุล ลิวาฏ

38. อิบนุ คุซัยมะฮฺ / มุฮัมมัด บิน อิสหาค (223-311) หะดีษ อาลี บิน หะญัรฺ

39. อบู อะวานะฮฺ /ยะกูบ บิน อิสหาค (...-316) อัศ-เศาะฮี้หฺ พิมพ์ที่ ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่หัยดฺเราะบาด ปี 1362 หนึ่ง สอง และแปด ลายมือ

40. อัล-บะเฆาะวียฺ /อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (214-317) หะดีษ อาลี บิน อัล-ญอฺดิ

41. อิบนุ ศอลิหฺ / ยะหฺยา บิน มุฮัมมัด (228-318) หะดีษุฮฺ ลายมือ

42. อัล-มะหามะลียฺ / อัล-หุสัยนฺ บิน อิสมาอีล (235-330) อัล-อะมาลียฺ ลายมือ

43. อัล-มะหามะลียฺ / อัลหุสัยนฺ บิน อิสมาอีล (235-330) เศาะลาตุล อีดัยนฺ ลายมือ

44. อัฏ-เฏาะหาวียฺ / อะหฺมัด บิน มุฮัมมัด (239-331) ชัรฺหุล มะอานียฺ อัล-อาษารฺ โรงพิมพ์ อัล-มุศเฏาะฟาอียฺ ที่อินเดีย ปี 1300

45. อัฏ-เฏาะหาวียฺ / อะหฺมัด บิน มุฮัมมัด (239-331) มิชกัล อัล-อาษารฺ พิมพ์ที่ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่อินเดีบ ปี 1333

46. อบู อับดุลลอฮฺ อัล-กัฏฏอน / อัล-หุสัยนฺ บิน ยะหฺยา (239-334) หะดีษุฮฺ อะนิล หะสัน บิน อะเราะฟะฮฺ ลายมือ

47. อัล-ฮัยษัม บิน กุลัยบฺ (...-336) อัล-มุสนัด ลายมือ

48. อิบนุล อะอฺเราะบียฺ / อะหฺมัด บิน มุฮัมมัด (246-340) อัล-มุอฺยัม ลายมือ

49. อบู อาลี อัศ-คัฟฟารียฺ / อิสมาอีล บิน มุฮัมมัด (247-341) หะดีษุฮฺ ลายมือ

50. อบูล อับบาส อัล-อะศัม / มุฮัมมัด บิน ยะอฺกูบ (247-346) มัจลิสาน มินัล อะมาลียฺ ลายมือ

51. อบุล อับบาส อัล-อะศัม / มุฮัมมัด บิน ยะอฺกูบ (247-346) หะดีษุฮฺ

52. อิบนุส สะมาค / อุษมาน บิน อะหฺมัด (...-344) หะดีษุฮฺ ลายมือ

53. อบุ บักรฺ อัซ-ซาฟิอียฺ / มุฮัมมัด บิน อับดุลลอฮฺ (260-354) อัล-ฟะวาอิด

54. อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ / สุลัยมาน บิน อะหฺมัด (260-360) อัล-มุอฺยัม อัล-กะบีรฺ ลายมือ

55. อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ / สุลัยมาน บิน อะหฺมัด (260-360) ซะวาอิดุล มุอฺยัม อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ อัล-เอาสัฏ อัศ-เศาะฆีรฺ ของนักวิชาการหะดีษบางท่าน และมีการเข้าใจว่าท่านคือ อัล-หาฟิซ อัล-ฮัยษะมีย

56. อัฏ-เฏาะบะรอนียฺ / สุลัยมาน บิน อะหฺมัด (260-360) อัล-มุอยัม อัศ-เศาะฆีรฺ โรงพิมพ์ อัล-อันศอรฺ ที่กรุงเดลฮี ปี 1311

57. อิบนุส สุนนียฺ / อะหฺมัด บิน มุฮัมมัด (...-364) อะมะลุล เยามฺ วัล ลัยละฮฺ พิมพ์โดย ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่อินเดีย ปี 1325

58. อบุช ชัยคฺ / อิบนุ ฮิบบาน / อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (274-369) อัคลาคุนนบี

59. อบูช ชัยคฺ / อิบนุ ฮิบบาน / อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (274-369) อะหะดีษ อบีอัช-ชุบัยรฺ

60. อิบนุ บัฏเฏาะฮฺ /อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (304-387) อิบฏอลุล หัยลฺ พิมพ์โดย อันศอรุส สุนนะฮฺ ที่อิยิปต์

61. อัล-มุคัลลิศ / มุฮัมมัด บิน อับดุร เราะหฺมาน (305-393) อัล-ฟะวาอิด อัล-มุนตะกอฮฺ ลายมือ

62. อัล-มุคัลลิศ / มุฮัมมัด บิน อับดุรฺ เราะหฺมาน (305-393) อัล-มุนตะกอมินหะดีษิฮิ ลายมือ

63. อัด-ดารุล กุฏนียฺ /อาลี บิน อุมัรฺ (306-385) อัล-อัฟราด ลายมือ

64. อบูล หะสัน อัล-หะเราะบียฺ / อาลี บิน อุมรฺ (296-386) อับ-ฟะวาอิด อัล-มุนตะกอฮฺ

65. อิบนุ มุนดะฮฺ/ มุฮัมมัด บิน อิสหาด (316-395) อัต-เตาฮีด

66. อบูล หะสัน บิน อัล-ศิลลัต อัล-มุญบิรฺ (317-405) อะมาลียฺ อัล-มะหามะลีย อัศ-ศัฟฟารียฺ

67. อบู มุฮัมมัด บิน มะอฺรูฟ/อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน อะหฺมัด(?-?) ญุซอฺฮฺ ลายมือ

68. อัล-หากิม / มุฮัมมัด บิน อับดุลลอฮฺ (321-405) อัล-มุสตัดรัค พิมพ์โดย ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่หัยดฺเราะบาด ปี 1340

69. อบู นุอัยมฺ อะหฺมัด บิน อับดุลลอฮฺ (336-430) อัฏ-ฏิบบุน นะบะวียฺ

70. อัช-ชามูคีย / อัล-หะสัน บิน อาลี (...-443) ญุซอุฮุ

71. อัล-บาฏิรฺกอนีย / อะหฺมัด บิน อัล-ฟัฎลฺ (372-460) หะดีษุฮุ ลายมือ

72. อัล-บัยฮะกีย/ อะหฺมัด บิน อัล-หุสัยนฺ (384-458) อัส-สุนัน อัล-กุบรอ พิมพ์โดย ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่ หัยดฺเราะบาด ปี 1352

73. อัล-ฮะเราะวีย / อับดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด อัล-อันศอรีย (396-481) ซัมมุล กะลาม

74. อัษ-ษะเกาะฟีย / อัล-กอสิม บิน อัล-ฟัฎลฺ (397-489) อัษ-ษะกอฟียาต

75. อิบนุล ดัยบาญีย (?) อัล-ฟะวาอิด อัล-มุนตะกอฮฺ

76. อะฟีฟุดดีน อบูล มะอาลีย / อาลี บิน อับดุล มุหฺสิน อัล-บัฆดาดีย (?-?) สิต ตูน หะดีษัน อัน อบี หะนีฟะฮฺ ลายมือ

77. อัล-บะเฆาะวีย /อัล-หุสัยนฺ บิน มัสอูด (...-516) ชัรหุส สุนนะฮฺ ลายมือ

78. อิบนุ อะสากิรฺ (499-571) ตะหฺรีมุล อับนะฮฺ

79. อิบนุล เยาว์ซีย / อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน อาลี (508-597) อิคบารฺ อะฮฺลิรฺ รุสูค ฟิล ฟิกฮฺ วัต-ตะหฺดีษ บิ มิคดารฺ อัล-มันสูค มินัล หะดีษ พิมพ์แล้ว

80. อิบนุ เยาว์ซีย / อับดุร เราะหฺมาน บิน อาลี (508-597) อัต-ตะหฺกีก ฟี มะสาอิล อัต-ตะอฺลีค ลายมือ

81. อับดุล หัค บิน อับดุรฺ เราะหฺมาน อัล-อิชบีลีย (510-581) อัล-อะหฺกาม อัล-กุบรอ ลายมือ

82. อัล-หาซิมีย / มุฮัมมัด บิน มูสา (548-584) อัลอิอฺติบารฺ บิมา ฟิน นาสิค วัล มันสูค มินัล อาษารฺ พิมพ์ โดย มุนีรฺ อัด-ดัมชิกีนฺ ปี 1346

83. อัฎ-ฎิยาอุล มุก็อดดะสีย / มฮัมมัด บิน อับดุลวาฮิด (569-643) อัล-อะหาดีษ อัล-มุคตาเราะฮฺ ลายมือ

84. อัล-มุนซิรีย / อับดุลอะซีม บิน อับดุลเกาะวีย (581-656) อัต-ตัรฺฆีบ วัต ตัรฺฮีบ โรงพิมพ์ อัล-มุนีรียะฮฺ ที่ อิยิปต์

85. อิบนุ ดะกีก อัล-อัยดฺ / มุฮัมมัด บิน อาลี (625-702) อัล-อิลมาม บิ อะหาดีษ อัล-อะหฺกาม ลายมือ แล้ว พิมพ์

86. อัน-นะวะวีย / ยะหฺยา บิน ชัรฺฟ (631-576) ชัรฺห มุสลิม

87. อัซ-ซะฮะบีย (673-748) อัล-อุลู ลิล อะลีย อัล-ฆัฟฟารฺ

88. อิบนุ กัยยิม / มุฮัมมัด บิน อบี บักรฺ (691-751) ตัฮฺซีบุส สุนัน อัล-มะนารฺ โรงพิมพ์ อันศอรุส สุนนะฮฺ ปี 1367

89. อิบนุ กัยยิม / มุฮัมมัด บิน อบี บักรฺ (691-751) อัล-มะนารฺ โรงพิมพ์ อันศอรุส สุนนะฮฺ ปี 1376
90. อัซ-ซัยลบียฺ / อับดุลลอฮฺ บิน ยูซุฟ (..-762) นัศบุรฺ ระยะลิฮฺ อะหาดีษิล ฮิดายะฮฺ พิมพ์โดย ดารุลมะมูน ที่อิยิปต์ปี 1357
91. อิบนุ มุลักกิน / อุมัรฺ บิน อาลี (723-804) คุลาเศาะตุล บัดริล มุนีรฺ ฟี ตัครีญิล อะหาดีษิล วากิอะฮฺ ฟิชชัรฺฮิล กะบีรฺ ลายมือ
92. อัล-อิรอกียฺ / อับดุรฺ เราะฮีม บิน อัล-หุสัยนฺ (725-806) ตัครีญ อะหาดีษ อัล-อิหฺยาอ์ พิมพ์โดย อัล-หะละบียฺ ที่อิยิปต์ ปี 1346
93. อัล-ฮัยษะมียฺ / อาลี บิน อบี บักรฺ (735-807) มัญมะอฺซ ซะวาอิด พิมพ์โดย ฮิสามุดดีน อัล-เกาะดะสียฺ ปี 1952
94. อัล-ฮัยษะมียฺ / อาลี บิน อบี บักรฺ (735-807) มะวาริดิล ซัมมาน อิลา ซะวาอิดิ อิบนิ ฮิบบาน
95. อิบนุ เราะยับ /อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน อะหฺมัด (736-795) ชัรฺห สุนัน อัต-ติรฺมิซียฺ
96. อัซ-ซัรฺกะชียฺ / มุฮัมมัด บิน อับดุลลอฮฺ (745-794) อัล-มุอฺตะบัรฺ ฟี ตัครีจ อะหาดีษ อัล-มันฮาจ วัล มุคตะศัรฺ ลายมือ
97. อัล-บูศัยรียฺ / อะหฺมัด บิน ซัยนุดดีน (762-840) มิศบาหุซ ซุญาญะฮฺ ฟี ซะวาอิด สุนัน อิบนิ มาญะฮฺ ลายมือ
98. อิบนุ อุรฺวะฮิ อัล-หัมบะลียฺ / อาลี บิน หุสัยนฺ (...-837) อัล-กะวากิบ อัด-ดะรอวียฺ ฟี ตัรฺตีบ มุสนัด อัล-อิมาม อะหฺมัด อะลา อับวาบิล บุคอรียฺ
99. อิบนุ หะญัรฺ / อะหฺมัด บิน อาลี อัล-อัสเกาะลานียฺ(773-842) ฟัตหุล บารียฺ โรงพิมพ์ อัล-บะฮียะฮฺ
100. อิบนุ หะญัรฺ / อะหฺมัด บิน อาลี อัล-อัสเกาะลานียฺ (773-842) ตัลคีส อัล-หฺบัยรฺ ฟีตัครีญ อะหาดีษ อัรฺรอฟิอียฺ อัล-กะบีรฺ โรงพิมพ์ อัล-มุนีรียะฮิ
101. อัส-สุยูฏียฺ / อับดุร เราะหฺมาน บิน กะมาลุดดีน (889-911) อัล-ญามิอุศ เศาะฆีรฺ
102.อัส-สุยูฏียฺ / อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน กะมาลุดดีน (889-911) อัล-ญามิอุล กะบีรฺ
103. อัล-มะนารียฺ / มุฮัมมัด อับดุล เราะอูฟ บิน ตาญุล อาริฟีน (952-1031) ฟัยฎุล เกาะดีรฺ ชัรฺห อัล-ญามิอุศ เศาะฆีรฺ พิมพ์โดย มุศเฏาะฟา มุฮัมมัด

104. อบุล หะสัน อัส-สินดียฺ /มุฮัมมัด ฮาดียฺ (..-1138) หาซียะฮฺ อิบนุ มาญะฮฺ พิมพ์โดยโรงพิมพ์ อัต-ตาซียะฮฺ

105. อัช-เชากานียฺ / มุฮัมมัด บิน อาลี (1172-1250) นัยลุล เอาว์กอรฺ ชัรฺห มุนตะกอ อัล-อัคบารฺ พิมพ์โดย มุศเฏาฟา อัล-บาบา ปี 1347

106. อะหฺมัด มุฮัมมัด ชากิรฺ (มะอาศิรฺ) ชี้แจงต่อ มุสนัด อัล-อิมาม อะหฺมัด โรงพิมพ์อัล-มะอาริฟ ป 1365

107. ผู้เขียน ศิฟะตุ เศาะลาตุน นบี พิมพ์โดย โรงพิมพ์อัล-อิตติหาด อัช-ชัรฺกียฺ ปี 1375 (พิมพ์ครั้งที่ 2)

108. ผู้เขียน อัลอะหาดีษ อัฎ-เฎาะอีฟะฮฺ วัล เมาว์ฎูอะฮฺ วะ อาษารุฮา ฟีล อุมมะฮฺ พิมพ์โดย อัล-มักตับ อัล-อิสลามียะฮฺ

109. ผู้เขียน อัล-อะหาดีษ อัศ-เศาะฮี้หะฮฺ พิมพ์โดย อัล-มักตับ อัล-อิสลามียะฮฺ

110. ผู้เขียน เศาะฮี้หฺ สุนัน อบี ดาวูด

111. ผู้เขียน เฎาะอีฟ สุนัน อบี ดาวูด

112. ผู้เขียน อิรฺวาอุล เฆาะลีล ฟี ตัครีญ อะหาดีษ มะนารุส สะบีล

113. ผู้เขียน ตัครีญ อะหาดีษ อัล-หะลาบ วัล หะรอม ของ อุสตาซ อัล-กุรฎอวียฺ

4. อุศูลุล ฟิกฮฺ

114. อิบนุ หัซมฺ / อาลี บิน อะหฺมัด (384-456) อัล-อะหฺกาม ฟี อุศลิล อะหฺกาม โรงพิมพ์ อัส-สะอาดะฮฺ ปี 1345

115. ชัว-เชากานียฺ / มุฮัมมัด บิน อาลี (1172-1250) อิรฺชาดุล ฟุหูล อิลา อิลมิล อุศูล

5. ฟิกฮฺ

116. อิสหาค บิน มันศุรฺ (...-251) มะสาอิล อัล-อิมาม อะหฺมัด วะ อิสหาค บิน รอฮะวียะฮฺ (ฟิกฮฺ เปรียบเทียบ)

117. อบู ดาวูด / เจ้าของสุนัน (202-275) มะสาอิล อัล-อิมาม อะหฺมัด โรงพิมพ์ อัล-มะนารฺ ปี 1353 (หัมบะลียฺ)

118. อับดุลลอฮฺ บิน อิมาม อัล-อะหฺมัด(213-290) มะสาอิล-อัล-อิมาม อะหฺมัด

119. อิบนุ หัซฺม/อาลี บิน อะหฺมัด(384-456) อัล-มุหัลลา โรงพิมพฺ อัล-มุนีรียะฮฺ(ซาฮิรียะฮฺ)

120. อิบนุ รุซดิ / มุฮัมมัด บิน อะหฺมัด อัล-ฟัยละสูฟ (520-595) บิดาญะตุล มุญตะฮิด วะ นิฮาญะตุล มุกตะศิด

121. อิบนุ ตัยมียะฮฺ / อะหฺมัด บิน อับดุล หะลีม (661-728) อัล-ฟะตาวา โรงพิมพ์ ฟัรฺฌุดดีน อัล-กัรฺดียฺ
122. อิบนุ ตัยมียะฮฺ / อะหฺมัด บิน อับดุล หะลีม (661-728) อัล-อิคติยารอต อัล-อิลมียะฮฺ พิมพ์ร่วมกับ อัล-ฟะตาวา
123. อิบนุ กัยยิม / มุฮัมมัด บิน อบี บักรฺ (691-751) อิอฺลามุล มุวักกิอีน อัน ร็อบบิล อาละมีน โรงพิมพ์ อัล-กัรฺดียฺ
124. วะลียุลลอฮฺ อัด-ดะฮฺละวียฺ (1110-1176) หุญญะตุลลอฮฺ อัล-บาลิเฆาะฮฺ พิมพ์โดยมุนีรฺ อัด-ดัมชิกียฺ ปี 1352
125. เศาะดีคหะสัน คาน (1248-1307) อัรฺ เราว์เฎาะตุน นะดียะฮฺ ชัรฺห อัด-ดุรฺร อัล-บะฮียะฮฺ พิมพ์โดย มุนีรฺ อัด-ดัมชิกียฺ
126. มุฮัมมัด บิน อิบรอฮีม เป็นมุฟตียฺ ประเทศซาอุดี อาราเบีย (มะอาศิรฺ) อัลฟะตะวา อัล-ลาชิกียะฮฺ พิมพ์ที่กรุงริยา ปี 1375
127. ลุญนะฮฺ อัล-อัซฮารฺ อัชชะรีฟ นิตยสาร นูรุล อิสลาม
128. ผู้เขียน ฮิญาบ อัล-มัรฺอะฮฺ อัล-มุสลิมะฮฺ ฟิล กิตาบ วัส สุนนะฮฺ พิมพ์โดยโรงพิมพ์ อัส-สะลาฟียะฮฺ ที่ อิยิปต์ ปี 1374
129. ผู้เขียน อัล-ลิหฺยะฮฺฟิ นะเฆาะริด ดีน เป็นบทความที่พิมพ์โดย นิตยสาร อัช-ชะบาบ หลังจากนั้น ได้มีการพิมพ์เป็นรูปเล่ม ภายใต้การใช้ชื่อนี้ พิมพ์โดย อัช-ชะริกะฮฺ อัล-อิสลามียะฮฺ ลิฎ ฎิบาอะฮฺ วัน นัชรฺ ที่ กรุงบัฆดาด
130. ผู้เขียน อัษ-ษะมารฺ อัล-มุสตะฏาบ ฟี ฟิกฮิส สุนนะฮฺ วัล กิตาบ (ยังไม่สมบูรณ์)

6. ประวัติศาสตร์และชีวิตบุคคล

131. อิบนุ สะอัด / มุฮัมมัด (167-230) อัฏ-เฏาะบะกอติล กุบรอ พิมพ์ที่ยุโรป ปี ค.ศ. 1905=1921
132. อบู ซัรอะฮฺ อัด-ดัมชิกียฺ/อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน อัมรฺ(...-281)ตารีค ดัมชิค
133. อัด-เดาลาบียฺ / มุฮัมมัด บิน อะหฺมัด (223-310) อัล-กุนนา วัล อัสมาอ์
134. อัล-อุกัยลียฺ / มุฮัมมัด บิน อัมรฺ (-...354) อัฎ-ฎุอาฟาอ์
135. อิบนุ ฮิบาน / มุฮัมมัด (...-354) กิตาบุษ ษิกอต ลายมือ
136. อบูช ชัยคฺ อิบนุ หัยญาน (247-369) ตารีค อัศ-บะฮาน
137. อิบนุ อะดียฺ / อับดุลลอฮฺ บิน อะดียฺ (277-365) อัล-กะมาล ฟิล ญุรฺห วัต-ตะอฺดีล

138. อัส-สะหฺมียฺ / หัมซะฮฺ บิน ยูสุฟ อัล-ญุ้รฺยานียฺ (....-427) ตารีค ญุ้รฺยาน

139. อบู นุอัยมฺ / อะหฺมัด บิน อับดุลลอฮฺ (336-430) หิลยาตุล เอาว์ลิยาอ์ โรงพิมพ์ อัส-สะอาดะฮฺ ที่อิยิปต์ ปี 1349

140. อบู นุอัยมฺ / อะหฺมัด บิน อับดุลลอฮฺ (336-430) อัคบารฺ อัศ-บะฮาน พิมพ์ที่ยุโรป

141. อัล-เคาะฏีบ อัล-บัฆดาดียฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (392-463) ตารีค บัฆดาด โรงพิมพ์ อัส-สะอาดะฮฺ

142. อัล-เคาะฏีบ อัล-บัฆดาดียฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (392-463) มุวัฎฎิหฺ เอาว์ฮาม อัล-ญัฆอฺ วัต ตัฟรีค ลายมือ

143. อิบนุ อะสากิรฺ (499-571) ตารีค ดัมซีค

144. อัซ-ซะฮะบียฺ/ มุฮัมมัด บิน อะหฺมัด (673-748) มีซานุล อิอฺติดาล ฟี นักดิรฺ ริญาล โรงพิมพ์ อัส-สะอาดะฮฺ ที่อิยิปต์ ปี 1325

145. อัซ-ซะฮะบียฺ/มุฮัมมัด บิน อะหฺมัด(673-748)สีรุ อะอฺลาม อัน-นุบะลาอ์

146. อัซ-ซะฮะบียฺ /มุฮัมมัด บิน อะหฺมัด (673-748) อัล-มุชตะบิหฺ ฟี อัสมาอ์ อัรฺ ริญาล พิมพ์ที่ยุโรป

147. อิบนุ กัยยิม /มุฮัมมัด บิน อบู บักรฺ (691-751) ซาดุล มะอาด ฟี ฮัดยฺ ค็อยริล อิบาด พิมพ์โดย มุฮัมมัด อาลี เศาะบีหฺ ปี 1353

148. อิบนุ หะญัรฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (773-852) อัล-อิศอบะฮฺ ฟี ตัมญีซิศ เศาะหาบะฮฺ โรงพิมพ์ มุฮัมมัด มุศเฏาะฟา ที่อิยิปต์ ปี 1358

149. อิบนุ หะญัรฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (773-852) ตักรีบุต ตะฮิซีบ พิมพ์ที่อินเดียกรุงเดลฮี ปี 1320

150. อิบนุ หะญัรฺ / อะหฺมัด บิน อาลี (773-852) ลิสานุลมีซาน โรงพิมพ์ ดาอิเราะตุล มะอาริฟ ที่อินเดีย ปี 1329

151. อิบนุ นาศิรุดดีน / มุฮัมมัด บิน ตะกียฺดดีน (777-842) เตาว์ฎีหุล มุชตะบิฮฺ ลายมือ

7. ภาษา

152. อัล-หัรฺบ / อิบรอฮีม บิน อิสหาค (198-285) เฆาะรีบุล หะดีษ

153. อัส-สัรฺกัสฏียฺ/อัล-กอสิม บิน ษาบิต (255-302) เฆาะรีบุล หะดีษ

154. อิบนุ คุตัยบะฮฺ / อับดุลลอฮฺ บิน มุสลิม (213-276) เฆาะรีบุล หะดีษ

155. อัล-คัฏฏอบียฺ / หัมดฺ บิน มุฮัมมัด (317-388) เฆาะรีบุล หะดีษ

156. อิบนุล อะษีรฺ / อัล-มุบารัค บิน มุฮัมมัด (544-606) อัน-นิฮายะฮฺ ฟี เฆาะรีบุล หะดีษ วัล อาษัรฺ โรงพิมพ์ อัล-อุษมานียะฮฺ ที่อียิปต์ ปี 1311

157. อิบนุ มันซูรฺ / มุฮัมมัด บิน มุกัรฺรัม (630-711) ลิสานุล อาหรับ พิมพ์โดย ดารฺ ศอดิรฺ ที่บัยรูต ปี ค.ศ. 1955

158. อัล-ฟัยรูซ อะบาดียฺ / มุฮัมมัด บิน ยะอฺกูบ (729-817) อัล-เกาะมูส อัล-มุหีฏ พิมพ์ครั้งที่ 2 ปี 1353

8. อัล-อัซการฺ คำตอบโต้ และอื่น ๆ

159. อบู บักรฺ อัล-มะรูซียฺ / อะหฺมัด บิน มุฮัมมัด (...-275) อัล-วัรอฺ

160. อิบนุ บัฏเฏาะฮฺ / อุบัยดุลลอฮฺ บิน มุฮัมมัด (304-387) อัล-อิบานะฮฺ อัน ชะรีอะฮฺ อัล-ฟิรฺเกาะตุน นาญียะฮฺ วะ มะญานิบะตุล ฟิรฺก อัล-มัซมูมะฮฺ

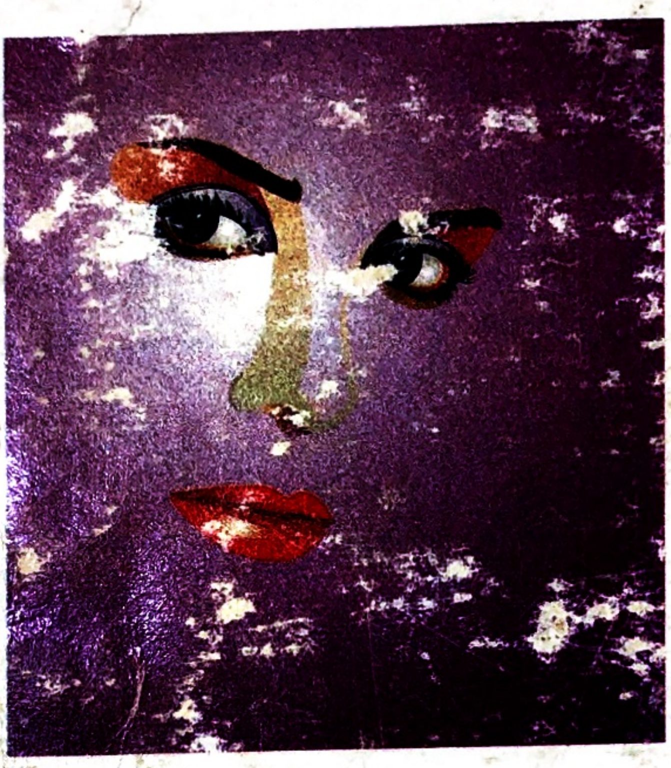
161. อิบนุ ตัรฺกะมานียฺ / อาลี บิน อุษมาน (683-745) อัล-เยาว์หะรุน นัคญิ ฟิรฺ รัดดิ อะลัล บัยฮะกียฺ พิมพ์รวมเล่มกับ อัส-สุนัน อัล-กุบรอ

162. อาลี บิน อะลาอุดดีน อัล-หะนะฟียฺ (...-932) อัรฺ รัดดิ อะลา ริสาละฮิ อัคมัล อัดดีน ฟี อินติศอริฮิ ลิ มัซฮับ อบี หะนีฟะฮฺ ลายมือ

163. อัส-สุยูฏียฺ / อับดุรฺ เราะหฺมาน บิน กะมาลุดดีน (889-991) อิซการุล อัซการฺ ลายมือ

164. อบูล วิฟาอ์ / มุฮัมมัด ดัรฺวีช (มะอาศิรฺ) อัรฺ รัดดฺ มุฟติ อัล-มัมลิกะฮฺ อัส-สะอูดียะฮฺ ฟิต ตัศวีรฺ อัซ -ซัมสียฺ

165. ผู้เขียน นักคุตตาญ อัล-ญามิอฺ ลิล อุศู

สถาบันครอบครัว เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสร้างสังคม ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งครอบครัว อิสลามจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปลูกฝังและวางแผนตั้งแต่ก่อนแต่งงาน และดำเนินไปตามแนวทางที่อิสลามกำหนด (อัส-สุนนะฮฺ) ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกในครอบครัวที่มีคุณภาพตามเจตนารมณ์ อิสลาม